İŞKUR

2017

BİLECİK

İŞGÜCÜ PİYASASI ANALİZİ

BİLECİK ÇALIŞMA VE İŞ KURUMU İL MÜDÜRLÜĞÜ

İŞGÜCÜ PİYASASI ARAŞTIRMA RAPORU

2017

YAZARLAR

YALÇIN TAŞÇI	**İŞ VE MESLEK DANIŞMANI**
CELAL AKCAN	**İŞ VE MESLEK DANIŞMANI**

SUNUŞ

Ülkemiz için 2023 vizyonu hepimizin malumudur. 2023 vizyonunu, hem devlet birimleri hem de vatandaş olarak topyekûn kalkınma ve müreffeh bir yaşam standardına ulaşma olarak açıklayabiliriz. Ecdadımızın da her daim düstur edindiği "İnsanı Yaşat ki Devlet Yaşasın" prensibi 2023 hedefiyle ete kemiğe bürünmüştür. Söz konusu hedefe ulaşmak için çok çalışmak, gayret göstermek çok önemlidir. Ulusal bir hedef olması, yerel yönetimlerin ve bölge dinamiklerinin herhangi bir katkı sunmayacakları anlamına gelmez. Aksine bu denli önemli ve stratejik hedeflere ulaşmanın yolu bölgelerin her birinin ayrı ayrı çaba sarf etmesinden geçmektedir. Bu noktada karşılaşılan sorunların zamanında ve doğru tespiti ayrıca önem arz etmektedir.

Bilecik İlimizin 2023 vizyonuna bölgesel olarak katkısı, hem kültürel alanda hem sosyal yaşamda hem de ekonomik anlamda stratejik önemi göz ardı edilemez. Ülkemizin son dönemlerde yaşadığı sıkıntılar, Dünyadaki gelişmeler her yerde olduğu gibi ilimizde de anında hissedilmektedir. Tüm yaşanan olumsuzluklar önce ekonomiyi dolayısıyla istihdamı etkilemektedir. Bu bakımdan Sayın Cumhurbaşkanımız tarafından 2017 yılında Milli İstihdam Seferberliği başlatılmış olup, işverenlerimize destek, vatandaşlarımıza da iş olanağı sağlanmıştır. Fakat seferberlik döneminde yalnızca bir takım teşviklerle yol alınması sağlıklı ve kesin sonuçlar elde edilmesi bakımında yeterli görülmemelidir. Bu amaçla farklı bakış açıları geliştirilerek doğru tespitler ve kalıcı çözümler üretilmelidir. Tam da bu noktada sorunların doğru tespiti açısından 2017 yılı İşgücü Piyasası Araştırma Sonuçları çalışmasını çok önemsiyorum. Nitekim bilimsel bir yaklaşım tarzıyla, emek harcanarak hazırlanmış olan bu rapor bize ihtiyacımız olan doneleri sunarken aynı zamanda gelecek için de ev ödevi niteliği taşımaktadır.

Hazırlanmış olan 2017 İşgücü Piyasası Analizi Raporu'nun ilimiz işgücü piyasasına önemli katkılar sağlayacağı kanaatindeyim. Söz konusu raporun hazırlanmasında emeği geçen Bilecik Çalışma ve İş Kurumu personelini ve yöneticilerini tebrik ediyor, başarılı çalışmalarının devamını diliyorum.

Doç. Dr. Tahir BÜYÜKAKIN
BİLECİK VALİSİ

ÖNSÖZ

Ülkemizde İşgücü Piyasasının sorunlarını tespit etmeye dönük birçok çalışma yapılmaktadır. Piyasanın ihtiyaçlarının belirlenmesi, sorunların çözümü aşısından önem arz etmektedir. Bu nedenle yapılacak her türden çalışma desteklenmelidir. Türkiye Çalışma ve İş Kurumu 2007 yılından bu yana periyodik olarak İşgücü piyasası talep verilerinin elde edilmesine yönelik çalışmalar yürüterek kurum olarak üstüne düşeni yapmakta ve kamuoyuyla elde edilen verileri paylaşmaktadır.

2017 yılı için Bilecik ilinde 3 Nisan – 5 Mayıs 2017 tarihleri arasında saha çalışması gerçekleştirilmiştir. Çalışma kapsamında 222 işyerinden veri toplanmıştır. Bu işyerleri 20 ve daha fazla çalışanı olan işyerleri olup il genelinde 12 farklı sektörü kapsamaktadır. Elde edilen verilerden yola çıkarak işgücü piyasasının arz ve talep boyutunu ele alan İşgücü Piyasası Araştırma Raporu hazırlanmıştır. Raporda, İşgücü Araştırması sonuçları analiz edilerek Bilecik ilinin işgücü piyasasının talep yapısı ortaya konulmaktadır. İşgücü Piyasası Araştırmasının öncelikli amacı işverenlerin mevcut istihdam ve açık işlerini tespit etmek, işgücü piyasasında mevcut ve gelecek dönemde beklenen mesleki değişim ve gelişimleri şimdiden ortaya koymaktır. Ülke Geneli ve il düzeyinde derlenmiş olan birtakım veriler karşılaştırılarak, açık iş, temininde güçlük çekilen meslekler ile geçmiş ve gelecek dönem istihdam eğilimlerine dair önemli bilgilere ulaşılmıştır. Ayrıca bu rapor İşgücü Piyasasının ihtiyaçları noktasında önlemler alınabilmesi adına referans olmuştur. Örneğin mesleki eğitim kursları ve işbaşı eğitim programlarının da piyasa ihtiyaçları doğrultusunda açılmasının sağlanması için gerekli planlamalar elimizdeki bu rapordan faydalanılarak yapılacaktır.

Bu vesileyle Bilecik İşgücü Piyasası Araştırması çalışmasının tüm kullanıcılara faydalı ve hayırlı olmasını diler, bu çalışmanın ortaya çıkmasında zamanını ayırarak bilgi formumuzu dolduran tüm işverenlerimize ve emeği geçen Kurum çalışanlarımıza teşekkür ederim.

Ayhan TOZAN
BİLECİK ÇALIŞMA VE İŞ KURUMU
İL MÜDÜRÜ

İÇİNDEKİLER

SUNUŞ i
ÖNSÖZ iii
İÇİNDEKİLER iv
TABLOLAR LİSTESİ iv
ŞEKİLLER LİSTESİ v
KISALTMALAR vi
YÖNETİCİ ÖZETİ vii
GİRİŞ 1
BİRİNCİ BÖLÜM 2
İŞGÜCÜ PİYASASI ARZ VERİLERİ 2
İŞKUR GÖSTERGELERİ 2
Başvuru 2
Kayıtlı İşsiz 3
Açık İşler 5
İşe Yerleştirmeler 7
Aktif İşgücü Programları 8
İşsizlik Ödeneği…. 13
İKİNCİ BÖLÜM 14
İŞGÜCÜ PİYASASI TALEP ARAŞTIRMASI SONUÇLARI 14
İŞYERLERİ VE MEVCUT İSTİHDAM 16
İşyeri Verileri 16
Mevcut İstihdam 27
AÇIK İŞLER 30
TEMİNİNDE GÜÇLÜK ÇEKİLEN MESLEKLER 48
GELECEK DÖNEM İSTİHDAM EĞİLİMLERİ 56
SONUÇ 61
EKLER 63
EK: 2017 YILI İŞGÜCÜ PİYASASI ARAŞTIRMASI İŞYERİ BİLGİ FORMU 63

TABLOLAR LİSTESİ

Tablo 1: Mesleklere Göre Başvuru Sayısı (2016) ... 3
Tablo 2: Mesleklere Göre Kayıtlı İşsiz Sayısı (2016) ... 5
Tablo 3: Mesleklere Göre Açık İş Sayıları (2016) ... 6
Tablo 4: Mesleklere Göre İşe Yerleştirme Sayıları (2015) ... 8
Tablo 5: Mesleki Eğitim Kurs ve Kursiyer Sayıları (2010-2016) ... 9
Tablo 6: Mesleki Eğitim Kurslarının Cinsiyete Göre Meslek Dağılımı ... 10
Tablo 7: İşbaşı Eğitim Programı ve Katılımcı Sayıları (2010-2016) ... 10
Tablo 8: İşbaşı Eğitim Programlarının Cinsiyete Göre Meslek Dağılımı ... 11
Tablo 9: Girişimcilik Eğitim Programı ve Katılımcı Sayıları (2010-2016) ... 12
Tablo 10: Toplum Yararına Programlar (Kurs ve Kursiyer Sayıları) (2010-2016) ... 12
Tablo 11: Yıllar İtibariyle İşsizlik Ödeneği Başvuru ve Hak Eden Sayısı (2010-2016) ... 13
Tablo 12: Mesleklere Göre İşsizlik Ödeneğini Hak Eden Sayıları (2016) ... 13
Tablo 13: İşyerlerinin Sektörel Dağılımı ... 16
Tablo 14: Sektörlere Göre İŞKUR Hizmetlerinden Faydalanma Oranları ... 25
Tablo 15: Sektörlere ve Cinsiyete Göre Çalışan Sayısı ... 27
Tablo 16: Meslek Grupları ve Cinsiyete Göre Çalışan Sayıları ... 28
Tablo 17: İşyeri Yaşına ve Cinsiyete Göre Çalışan Sayısı ... 29
Tablo 18: En Fazla Çalışanı Olan Meslekler ... 30
Tablo 19: Sektörlere Göre Açık İş Sayısı ... 31
Tablo 20: Sektörlere Göre Açık İş Oranı ve Açık İşi Olan İşyeri Oranı ... 32
Tablo 21: Açık İşlerde Sektörlere Göre Talep Edilen Eğitim Düzeyi ... 36
Tablo 22: Açık İşlerde Talep Edilen Eğitim Düzeyleri ve Arama Kanalları İlişkisi ... 38
Tablo 23: Arama Kanallarından İstenen Becerilerin Öncelik Sıralaması ... 40
Tablo 24: Meslek Gruplarına Göre Açık İş Sayısı ... 41
Tablo 25: Meslek Gruplarına göre Açık İş Oranları ... 41
Tablo 26: Açık İşlerin Meslek Gruplarına ve Cinsiyet Göre Dağılımı ... 42
Tablo 27: Meslek Gruplarına Göre Açık İşlerde Talep Edilen Beceri Düzeyi ... 44
Tablo 28: Meslek Gruplarına Göre Açık İşlerin Aranma Kanalları ... 45
Tablo 29: Açık İş Olan Mesleklerden İstenen Becerilerde Öncelik Sıralaması ... 46
Tablo 30: Cinsiyet Bazında En Çok Açık İş Olan Meslekler ... 47
Tablo 31: Cinsiyete Göre Açık İşlerde Talep Edilen Becerilerin Öncelik Sıralaması ... 48
Tablo 32: Sektörlere Göre Temininde Güçlük Çekilen Kişi Sayısı ... 50
Tablo 33: Mesleklere Göre TGÇM Dağılımı ... 52
Tablo 34: Mesleklere Göre TGÇM Nedenleri ... 55
Tablo 35: Sektörlere Göre İşverenlerin İstihdam Beklentileri ... 57
Tablo 36: Sektörlere Göre Net İstihdam Değişimi ... 58
Tablo 37: Meslek Gruplarına Göre Net İstihdam Değişimi ... 59
Tablo 38: En Fazla İstihdam Artışı/Azalışı Beklenen Meslekler ... 59

ŞEKİLLER LİSTESİ

Şekil 1: Yıllar İtibariyle Cinsiyete Göre Başvuru Sayısı (2010-2016) 2
Şekil 2: Yıllar İtibariyle Cinsiyete Göre Kayıtlı İşsiz Sayısı (2010-2016) 4
Şekil 3: Yıllara Göre Açık İş Sayıları (2010-2016) 6
Şekil 4: Yıllar İtibari ile Cinsiyete Göre İşe Yerleştirme Sayısı (2010-2016) 7
Şekil 5: İşyerlerinin Yaşına Göre Dağılımı 17
Şekil 6: Sektörlere Göre Part-time Çalışanı Olan İşyerlerinin Dağılımı 18
Şekil 7: Kadınların Part-Time Çalışma Durumu 19
Şekil 8: Sektör Bazında İşyerlerinin Vardiyalı Çalışma Yapma Durumu 20
Şekil 9: Kadınların Vardiyalı Çalışma Durumu 21
Şekil 10: Sektörlere Göre İşyerlerinin İhracat Yapma Oranı 22
Şekil 11: İŞKUR Hizmetlerinden Faydalanma Oranları 23
Şekil 12: Sektörlere Göre İŞKUR Hizmetlerinden Faydalanma Oranları 24
Şekil 13: İŞKUR Hizmetlerinden Yararlanan İşyerlerinin Özellikleri 26
Şekil 14: Sektörlere Göre Ortalama Çalışan Sayıları 28
Şekil 15: Açık İşi Olan İşyeri Oranı 31
Şekil 16: TGÇM Durumuna Göre Açık İş Oranları 33
Şekil 17: İhracat, Part Time Çalışma, Vardiyalı Çalışma Yapma Durumuna Göre Açık İş Oranları 33
Şekil 18: Açık İşlerde Cinsiyet Tercihi 34
Şekil 19: Açık İşlerin Eğitim Düzeyine Göre Dağılımı 35
Şekil 20: Açık İşlerin Cinsiyet ve Eğitim Düzeyine Göre Dağılımı 35
Şekil 21: Açık İşlerin Arama Kanallarına Göre Dağılımı 37
Şekil 22: Hizmetlerden Yararlanma Durumuna Göre Arama Kanallarının Dağılımı 39
Şekil 23: Eleman Temininde Güçlük Çeken İşyeri Oranı 49
Şekil 24: Sektörlere Göre Temininde Güçlük Çeken İşyeri Oranı 49
Şekil 25: Temininde Güçlük Çekilen Kişilerin Meslek Gruplarına Göre Dağılımı 51
Şekil 26: TGÇM Nedenlerinin Dağılımı 53
Şekil 27: İşyeri Durumuna Göre TGÇM Nedenleri 54
Şekil 28: İşyeri Özellikleri Bakımından NİDO 60

KISALTMALAR

İPA İşgücü Piyasası Araştırmaları
İŞKUR Türkiye İş Kurumu
NACE Avrupa Topluluğu Ekonomik Faaliyetlerin İstatistiki Sınıflaması
NİDO Net İstihdam Değişim Oranı
TÜİK Türkiye İstatistik Kurumu

YÖNETİCİ ÖZETİ

İşgücü piyasasını analiz etmek için arz ve talep verilerine ihtiyaç duyulmaktadır. İşgücü piyasasının arz tarafına ait veriler TÜİK ve İŞKUR'un idari kayıtları aracılığı ile yayınlanmaktadır. İşgücünün arz boyutunun ele alınmasında bir takım temel işgücü verileri bulunmaktadır. Ekonomik olarak aktif olan nüfusun, çalışabilir yaştaki nüfusa olan oranını ifade eden İşgücüne Katılma Oranı; çalışanların çalışabilir yaştaki nüfusa oranını ifade eden İstihdam Oranı ve toplam işsiz sayısının işgücüne oranını ifade eden İşsizlik Oranı işgücü arzına ilişkin temel eğilimleri barındırmaktadır. İşgücü piyasasının talep yönüne ilişkin veriler ise işgücü piyasası araştırması kapsamında derlenmektedir.

İşgücü piyasasının talep boyutunu analiz etmek gayesiyle hazırlanan bu raporda Bilecik İli İşgücü Piyasası Araştırması sonuçlarına göre değerlendirilmiştir. Çalışma kapsamında veri derlenen işyeri sayısı 222'dir. Bu işyerleri 20 ve daha fazla çalışanı olan işyerleri olup il genelinde 12 sektörde sayım yapılmıştır. Bilecik ilinde 20+ istihdamlı işyerleri için toplam çalışan sayısı 22 bin 320 olarak tespit edilmiştir. Cinsiyet bağlamında ele alındığında ise 17 bin 906 çalışan erkeklerden, 4 bin 414 çalışan ise kadınlardan oluşmaktadır. Erkeklerin yüzde 71,9'u, kadınların ise yüzde 66,6'sı İmalat sektöründe istihdam edilmektedir. İl geneline bakıldığında her işyerinde ortalama olarak 101 kişi istihdam edilmektedir. Ortalama çalışan sayısı en fazla İmalat, Elektrik, Gaz, Buhar ve İklimlendirme Üretimi ve Dağıtımı sektörlerinde olup bu sektörlerdeki işyerlerinde ortalama 134'tür. Bilecik ilinde en fazla çalışanı olan meslek grupları; Tesis ve Makine Operatörleri ve Montajcılar ile Sanatkârlar ve İlgili İşlerde Çalışanlar'dır.

Bilecik ilinde açık iş oranı yüzde 1,8 olarak tespit edilmiştir. Türkiye genelinde ise açık iş oranı yüzde 1,7 olup, Bilecik ili açık iş oranı bakımından 0,1 puanlık bir farkla Türkiye ortalamasının üzerindedir. Açık iş oranının en yüksek olduğu sektör ise yüzde 6,4 ile Mesleki, Bilimsel ve Teknik Faaliyetler sektörüdür. Bilecik ilinde açık işlerin meslek gruplarına göre dağılımı incelendiğinde; en fazla açık işin Tesis ve Makine Operatörleri ve Montajcılar meslek grubunda olduğu tespit edilmiş olup bu gruptaki açık iş sayısının toplam açık iş sayısı içindeki oranı yüzde 35,7'dir. Ayrıca söz konusu meslek grubu yüzde 1,7 oranı ile açık iş oranında beşinci sırada yer alan meslek grubudur. Bu alanda birinci sırada yüzde 3,7 ile Hizmet ve Satış Elemanları meslek grubu yer almaktadır. Bilecik ilinde en fazla açık iş olan meslekler; Seramik İmal İşçisi, Mermer İşçisi, Beden İşçisi (Genel), Makine Bakımcı, Forklift Operatörü, Makineci (Dikiş), Izgara Köftecisi, Garson (Servis Elemanı), Elektrikçi (Genel) ile Açkı ve Polisaj Tezgâhı Operatörü-Metal İşçiliği meslekleridir. İl genelinde açık işlerin yüzde 51,5'i için Lise ve Altı eğitim düzeyi talep edilmektedir.

Bilecik ilinde temininde güçlük çekilen meslekleri sektörlere göre incelendiğinde en fazla İmalat sektöründe eleman temininde güçlük çekildiği görülmektedir. Bu sektördeki işyerlerinin yüzde 63,6'sı eleman temininde güçlük çekmektedir. Bilecik ilinde meslek gruplarına göre temininde güçlük çekilen kişilere bakıldığında en çok Sanatkârlar ve İlgili İşlerde Çalışanlar meslek grubunda yer aldıkları görülmektedir. Temininde güçlük çekilen kişilerin yüzde 42,6'sı söz konusu meslek grubunda yer almaktadır. Bilecik ilinde temininde güçlük çekilen mesleklere bakıldığında ilk sırada Diğer İmalat ve İlgili İşçiler (Elle) mesleğinin yer aldığı görülmektedir. Bu mesleği sırasıyla Seramik İmal İşçisi, Forklift Operatörü ve

Makine Bakımcı meslekleri takip etmektedir. Bilecik ilinde teminde güçlük çekilme nedenlerine bakıldığında ilk sırada Bu Meslekte İşe Başvuru Yapılmaması yer almaktadır.

Türkiye genelinde işyerlerinin yüzde 18,8'istihdamın artacağı yönünde cevap verirken Bilecik ilinde işverenlerin yüzde 31'i istihdamın artacağını öngörmüştür. İstihdamın azalacağını düşünen işveren oranı yüzde 1,8 ile Türkiye genelinden 0,8 puan az olarak öngörülmüştür.

GİRİŞ

Bilecik İşgücü Piyasası Araştırması sonucu derlenen veriler ile il işgücü piyasasının sorunlarına ışık tutulabilecektir. Alınacak kararların ve uygulamaya konulacak faaliyet ve projelerin etkinliği için bu araştırma sonucunda elde edilen verilerin kıymeti bir hayli büyüktür. Bilecik İşgücü Piyasası Araştırması Sonuç Raporu da bu önemli bilgileri içeren ve il düzeyinde politika yapıcılarına ve karar alıcılara kaynak sağlamada büyük katkılar sağlayacak olan önemli bir çalışmadır. Zira etkin bir işgücü piyasası için işgücü piyasasının aktörlerini oluşturan işgücü ve işverenlerin piyasaya sundukları emeği ve piyasadan beklediklerini iyi analiz ederek niteliklerini ortaya koymak ilk adımı oluşturmaktadır. Daha sonra ise bu analizler neticesinde arz talep dengesini iyi kurmak ve işgücü politikalarını bu dengeyi sağlayacak şekilde bir zemine oturtturmak, istihdam ve işsizlik sorunlarıyla mücadele eden her bir kurum/kuruluşun gayesini oluşturmaktadır.

Bu bağlamda İşgücü Piyasası Araştırmaları sadece İŞKUR düzeyindeki politikalara değil, Türkiye'de işgücü piyasası konusuyla ilgilenen her kuruma önemli katkılar sağlamaktadır. İŞKUR, işgücü piyasasında aktif ve pasif istihdam politikalarında söz sahibi bir Kamu İstihdam Kurumu olarak İşgücü Piyasası Bilgi Formları aracılığıyla ve işverenlerle yüz yüze görüşme yöntemiyle İşgücü Piyasası Araştırmalarını gerçekleştirmektedir. Bu araştırma sonucunda Türkiye'de işgücü piyasasının talep boyutuna ilişkin en kapsamlı veri üreten kurum olarak İŞKUR'u görmekteyiz.

İşgücü piyasası talep verilerinin elde edilmesine yönelik çalışmalar Çalışma ve İş Kurumu İl Müdürlükleri tarafından 2007 yılından beri periyodik olarak sürdürülmektedir. Her sene periyodik olarak yapılan bu araştırmalar kapsamında 2017 yılı için Bilecik ilinde 3 Nisan – 5 Mayıs 2017 tarihleri arasında saha çalışması gerçekleştirilmiştir. Akabinde işgücü piyasasının arz ve talep boyutunu ele alan İşgücü Piyasası Araştırma Raporu hazırlanmıştır.

Bu raporda, İşgücü Araştırması sonuçları analiz edilerek Bilecik ilinin işgücü piyasasının talep yapısı ortaya konulmaktadır. İşgücü Piyasası Araştırmasının gayesi işverenlerin mevcut istihdam ve açık işlerini tespit etmek, işgücü piyasasında mevcut ve gelecek dönemde meydana gelen veya gelmesi beklenen mesleki değişim ve gelişimleri izlemektir.

BİRİNCİ BÖLÜM

İŞGÜCÜ PİYASASI ARZ VERİLERİ

İŞKUR GÖSTERGELERİ

İŞKUR göstergeleri Kurumun idari kayıtlarından oluşmakta olup İŞKUR'un hedef kitlelerine sunmuş olduğu hizmetlerinin verilerinden hareketle istatistik alt yapısında derlediği rakamları içermektedir. Kurumun hizmetlerinden yararlanmak için Kuruma kayıt yaptıran kişilerin yaş, cinsiyet, sosyal durum, eğitim durumu, sektör ve meslek bilgisi bağlamında oldukça detaylı bilgisine ulaşılabilmektedir.

Başvuru

Başvuru, İş arayanların, gereksinimlerinin karşılanması için internet üzerinden ya da Kurum İl Müdürlüklerine doğrudan yaptıkları müracaattır.

Şekil 1: Yıllar İtibariyle Cinsiyete Göre Başvuru Sayısı (2010-2016)

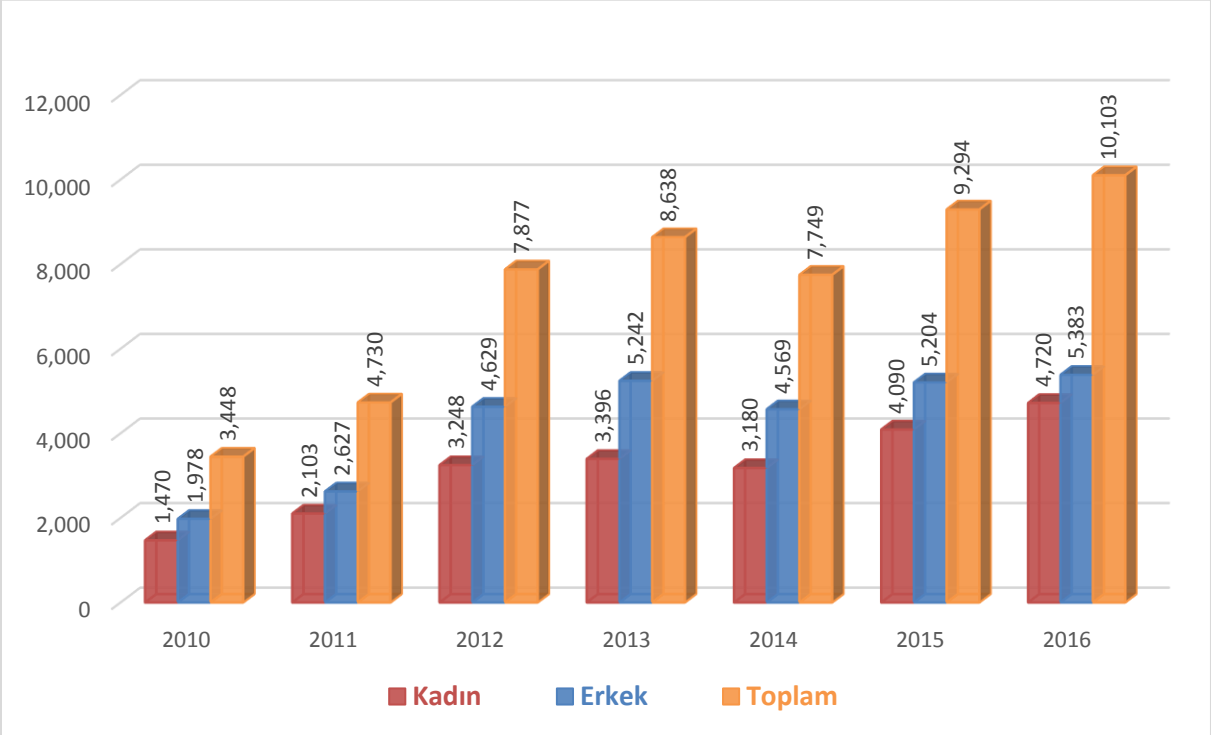

Kaynak: İŞKUR

Bilecik ili için başvuru sayısı, 2016 yılında son yedi yılın en yüksek seviyesini görmüştür. Toplam başvuru sayısı 10 bin 103 olarak gerçekleşmiştir. Bu başvuruların 5 bin 383 kişisini erkekler, 4 bin 720'sini kadınlar oluşturmuştur. Toplam başvuru sayısı 2010 yılına göre 2016 yılında 6 bin 655 kişi

artmıştır. Bu artışın 3 bin 250 kişisini kadınlar, 3 bin 405 kişisini erkekler oluşturmuştur. 2016 Yılı itibari ile başvuruların yaklaşık olarak yüzde 46,7'si kadınlardan, yüzde 53,3'ü erkeklerden oluşmaktadır. Özellikle son yıllarda kadınlardaki başvuru artışı kadın erkek başvuru farkını en aza indirmiştir. Bu da kadınların son yıllarda işgücü piyasasına katılımının ne denli yüksek olduğunu göstermektedir.

Tablo 1: Mesleklere Göre Başvuru Sayısı (2016)

Meslekler	Kadın	Erkek	Genel Toplam
Beden İşçisi (Genel)	1.286	1.663	2.949
Seramik İmal İşçisi	115	271	386
Beden İşçisi (Temizlik)	296	57	353
Büro Memuru (Genel)	206	116	322
Satış Danışmanı	135	64	199
Ön Muhasebeci	139	37	176
Garson (Servis Elemanı)	72	97	169
Temizlik Görevlisi	134	30	164
Aşçı Yardımcısı	105	17	122
Şoför-Yük Taşıma	0	118	118

Kaynak: İŞKUR

Tablo 1'de Bilecik ilinde mesleklere göre başvuru sayıları mevcuttur. En fazla başvurunun olduğu İlk 10 meslek içerisinde ilk sırada 2 bin 949 kişi başvuruyla Beden İşçisi (Genel) mesleği bulunmaktadır. Bu rakam toplam başvuru sayısının %29,2'sini oluşturmaktadır. Bu mesleği Seramik İmal İşçisi ve Beden İşçisi (Temizlik) meslekleri takip etmiştir. Kadınların başvurduğu mesleklere bakıldığında ise ilk ondan farklı olarak Kasiyer ve Sekreter meslekleri yer almaktadır. Erkeklerde ise Elektrikçi (Genel) , Beden İşçisi (İnşaat) ve Forklift Operatörü meslekleri farklılık göstermektedir.

Kayıtlı İşsiz

Kayıtlı işsizler, işsiz olup İŞKUR'a iş aramak için başvuruda bulunan kişileri kapsamaktadır. Bir kişi Kuruma kayıt olduktan sonra 12 ay boyunca herhangi bir işlemde bulunmazsa kayıtlarda aktif durumdan pasif duruma geçmektedir. Daha önce 18 ay olarak belirlenen aktif kayıtta kalma süresi 2016 yılı Ocak ayı ile birlikte 12 aya düşürülmüştür. Şekil 2'de yıllar itibariyle Bilecik ili için İŞKUR'a kayıtlı işsizlerin cinsiyete göre dağılımı verilmiştir.

Şekil 2: Yıllar İtibariyle Cinsiyete Göre Kayıtlı İşsiz Sayısı (2010-2016)

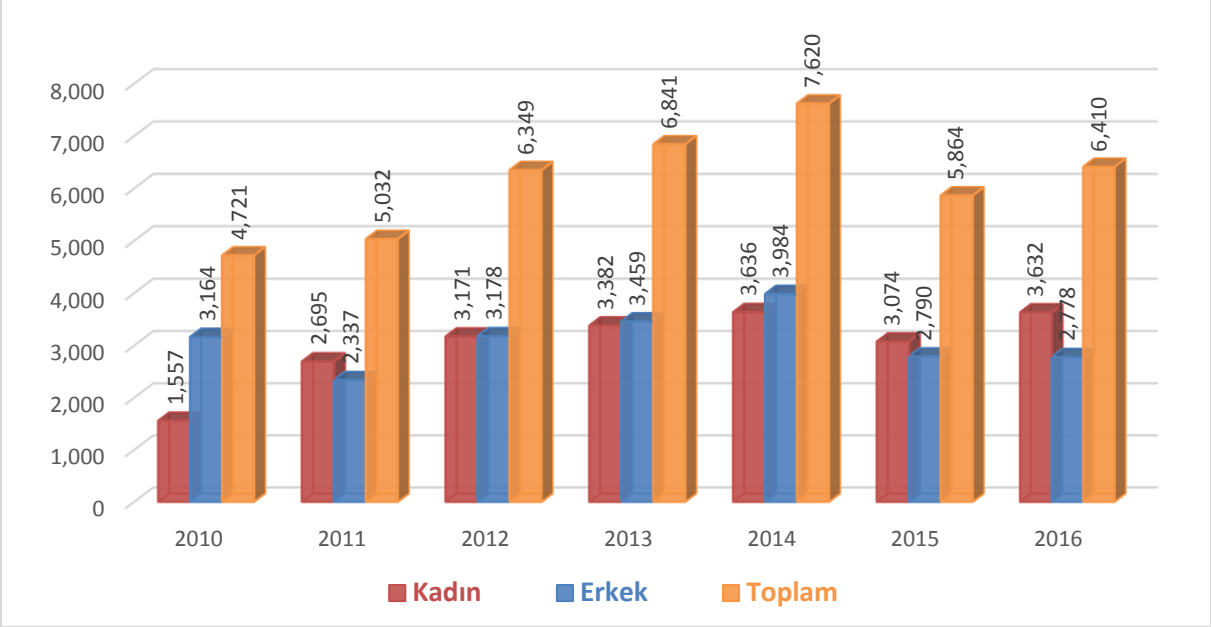

Kaynak: İŞKUR

2010 yılında Bilecik ilinde İŞKUR'a kayıtlı 4 bin 721 işsizin 3 bin 164'ü erkeklerden, geri kalan bin 557 kişisi ise kadınlardan oluşmaktadır. 2016 yılında ise toplam 6 bin 410 kişi işsiz olarak kayıtlarda yerini almıştır. Yıllar itibariyle toplam kayıtlı işsiz sayısında artış eğilimi dikkati çekmektedir. 2015 yılındaki düşüşün nedeni ise 2015 yılı içinde kayıtlı işsiz sorgulamalarında SGK kayıtlarının da baz alınması yöntemine geçilmesidir. Bu gelişmenin, İŞKUR olarak işsizlere daha doğru ve etkin politika üretmek noktasında faydalı olacağı düşünülmektedir.

Yıllar itibariyle kadın ve erkek dağılımları incelendiğinde dikkati çeken nokta kadınların kayıtlı işsiz olarak İŞKUR kayıtlarındaki önemli artışıdır. 2010 yılında bin 557 kadın kayıtlarda işsiz olarak yer almışken bu sayı 2016 yılında 2,3 kat artarak 3 bin 632'e yükselmiştir.

Tablo 2: Mesleklere Göre Kayıtlı İşsiz Sayısı (2016)

Meslekler	Kadın	Erkek	Genel Toplam
Beden İşçisi (Genel)	961	760	1.721
Beden İşçisi (Temizlik)	256	42	298
Büro Memuru (Genel)	198	80	278
Temizlik Görevlisi	141	20	161
Ön Muhasebeci	115	29	144
Satış Danışmanı	99	40	139
Garson (Servis Elemanı)	48	59	107
Seramik İmal İşçisi	47	45	92
Sekreter	90	1	91
Aşçı Yardımcısı	74	7	81

Kaynak: İŞKUR

Tablo 2'de Bilecik ilinde mesleklere göre kayıtlı işsiz sayıları mevcuttur. En fazla kayıtlı işsizin olduğu İlk 10 meslek içerisinde ilk sırada Beden İşçisi (Genel) mesleği yer almakta olup bu meslekte Bilecik ilinde Kuruma kayıtlı bin 721 işsiz bulunmaktadır. Bu rakam Bilecik ilindeki toplam kayıtlı işsiz sayısının %26,8'ini oluşturmaktadır. Bu mesleği Beden İşçisi (Temizlik) ve Büro Memuru (Genel) meslekleri takip etmiştir.

Açık İşler

Açık iş; en basit tanımlama ile Kuruma işverenler tarafından verilen işgücü talebidir. Açık iş sayısının artması kendisini işe yerleştirmede göstermekte ve işverenlerin İŞKUR ile çalışma isteklerinin arttığı yönünde izlenim vermektedir.

Şekil 3: Yıllara Göre Açık İş Sayıları (2010-2016)

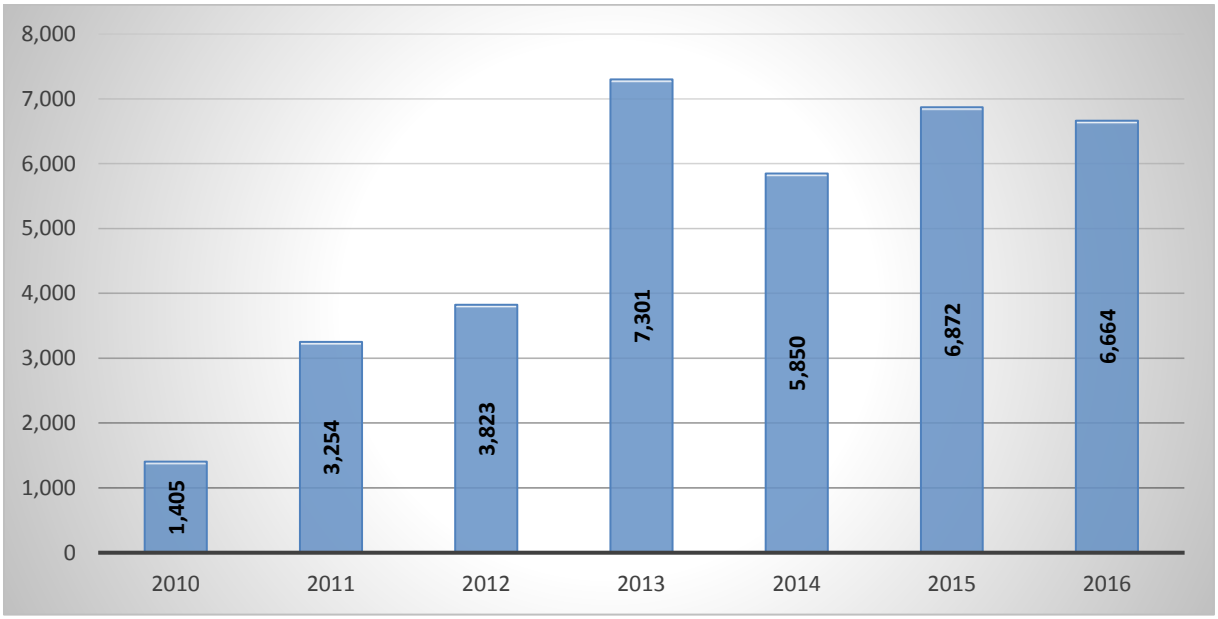

Kaynak: İŞKUR

Şekil 3'te görüleceği üzere 2010 yılında bin 405 kişilik işgücü talebi alınmışken bu sayı 2016 yılına gelindiğinde 6 bin 664 kişiye yükselmiştir. Açık iş sayıları yıllar içerisinde dalgalı bir seyir izlemiştir. 2010 yılından itibaren 2013 yılına kadar artış eğilimi göstermiştir. Açık iş sayısı 7 bin 301 ile 2013 yılında zirveyi görmüş ve bir önceki yıla göre yaklaşık yüzde 90,9'luk bir artış sergilemiştir. Ancak 2016 yılında açık iş sayısında bir azalış görülmektedir.

Tablo 3: Mesleklere Göre Açık İş Sayıları (2016)

Meslekler	Açık İş Sayısı
Beden İşçisi (Genel)	2.313
Seramik İmal İşçisi	692
Makineci (Dikiş)	407
Mermer İşçisi	184
Güvenlik Görevlisi	161
Forklift Operatörü	151
Mekanik Bakım Onarımcısı	108
Temizlik Görevlisi	106
Gaz Altı Kaynakçısı	97
Cam Mamul İmalatçısı	94

Kaynak: İŞKUR

Bilecik ilinde 2016 yılında 6 bin 664 kişilik açık iş, işverenler tarafından İŞKUR'a iletilmiştir. Bu sayının içinde, kayıtlı işsizlerde ve başvuru sayılarında olduğu gibi ilk sırada 2 bin 313 kişi açık işe sahip

Beden İşçisi (Genel) mesleği bulunmaktadır. Bu sayı toplam açık iş sayısının %34,7'sini oluşturmaktadır. Bu mesleği Seramik İmal İşçisi ve Makineci (Dikiş) meslekleri takip etmiştir.

İşe Yerleştirmeler

İşgücü piyasasının arz ve talep yönlü olduğu düşünüldüğünde işgücü talebinin artması ile daha fazla bireyin işe yerleşmesi doğal bir sonuçtur. Bu nedenle işe yerleştirme sayılarının artması için işverenlerden alınan açık işlerin artışının önemli olduğu unutulamamalıdır.

Şekil 4: Yıllar İtibari ile Cinsiyete Göre İşe Yerleştirme Sayısı (2010-2016)

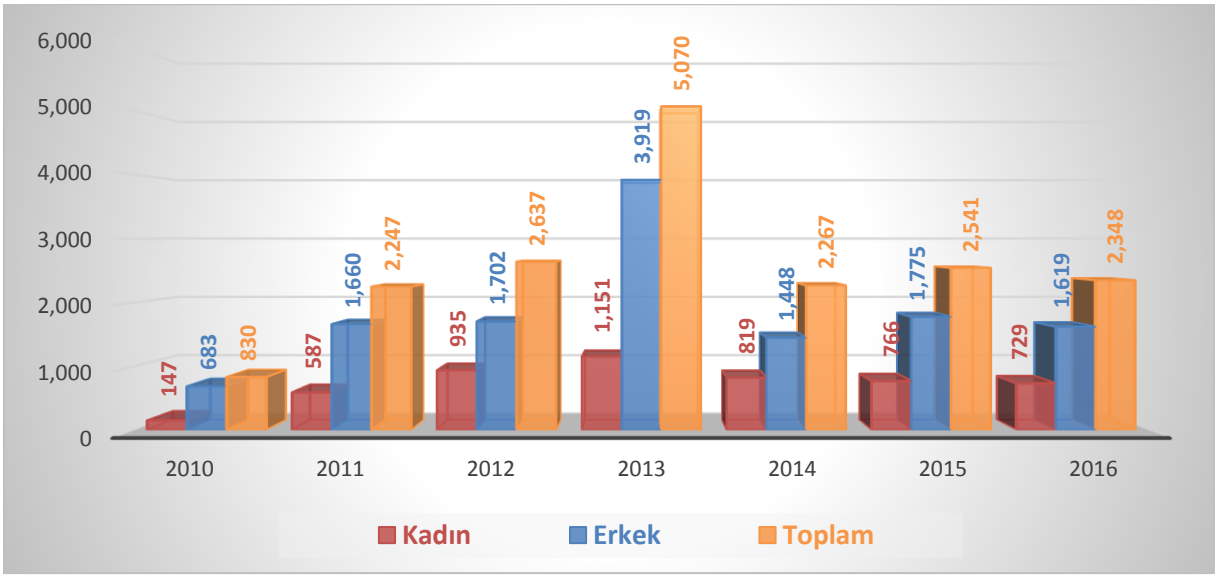

Kaynak: İŞKUR

2010 yılındaki işe yerleştirme sayısı 830 olan Bilecik ilinde işe yerleştirilenlerin 683'ü erkeklerden, geri kalan 147 kişi ise kadınlardan oluşmaktadır. Bu rakamlar 2013 yılına kadar artış, 2014 yılında belirgin bir düşüş, 2014'den 2016 yılına kadar ise hemen hemen aynı sayılara ulaşılmıştır. 2016 yılında Bilecik ilinde 2 bin 348 kişi İŞKUR tarafından işe yerleştirilmiştir. 2015 yılına kadar işe yerleşen kadınların oranı dalgalı iken, 2015 ve 2016 yıllarında işe yerleşen kadın oranları daha dengeli bir hal almıştır. 2010 yılında işe yerleşen kadınların oranı yüzde 17,7 iken, 2016 yılında ise bu oran yüzde 31 olarak belirlenmiştir. Bu kapsamda değerlendirildiğinde Bilecik ili açısından kadın istihdamında ciddi şekilde artış dikkat çekmektedir.

Şekil 4'te görüleceği üzere 2014 yılında işe yerleştirme rakamlarında belirgin bir düşüş yaşanmıştır. Ekonomideki durgunluk, sektörel belirsizlikler, asgari ücret düzeyi ile ekonomideki mal ve hizmet talebi gibi faktörler işverenlerin işgücü talebini etkilemektedir. İŞKUR olarak her koşulda ekonomideki potansiyel olamasa da fiili açık işleri mümkün olduğunca Kuruma kazandırıp, İŞKUR üzerinden iş arayan kayıtlı işgücü ile eşleştirmek işgücü piyasasında etkinliği arttırmak adına önemlidir. Bu durum da doğal olarak istatistiklere işe yerleştirme olarak yansıyacaktır.

Tablo 4: Mesleklere Göre İşe Yerleştirme Sayıları (2016)

Meslekler	Kadın	Erkek	Genel Toplam
Seramik İmal İşçisi	66	563	629
Beden İşçisi (Genel)	201	335	536
Temizlik Görevlisi	47	46	93
Cam Mamul İmalatçısı	0	85	85
Makineci (Dikiş)	58	7	65
Mermer İşçisi	20	22	42
İzabeci	0	33	33
Büro Memuru (Genel)	17	14	31
Kağıt İmal Proses Kumanda Operatörü	4	24	28
Satış Danışmanı	15	11	26

Kaynak: İŞKUR

Bilecik ilinde 629 kişi işe yerleştirmeyle Seramik İmal İşçisi mesleği ile ilk sırada yer almaktadır. Bu sayı toplam işe yerleştirme sayısının %26,7'sini oluşturmaktadır. Bu mesleği Beden İşçisi (Genel) , Temizlik Görevlisi meslekleri takip etmektedir. Kadınlar en çok Beden İşçisi (Genel), Seramik İmal İşçisi ve Makineci (Dikiş) mesleklerinde işe yerleştirilirken, erkekler en çok Seramik İmal İşçisi, Beden İşçisi (Genel) ve Cam Mamul İmalatçısı mesleklerinde işe yerleştirilmiştir.

Aktif İşgücü Programları

İŞKUR, aktif işgücü programları aracılığıyla işgücü piyasasında becerileri eskimiş ya da hiçbir niteliği olmayan işgücüne beceri kazandırarak daha kolay iş bulmasına imkân vermekte ve işsizlikten istihdama geçişi kolaylaştırmaya çalışmaktadır.

Aktif işgücü programları içerisinde bulunan mesleki eğitim kursları, işbaşı eğitim programları ve girişimcilik eğitim programları ile işgücüne nitelik kazandırmaktadır. Toplum yararına programlar ise işsizliğin yoğun olduğu yerlerde ve dönemlerde işgücünün, işgücü piyasasından uzak kalmasını önlemede önemli bir araçtır.

Tablo 5: Mesleki Eğitim Kurs ve Kursiyer Sayıları (2010-2016)

MEK				
Yıllar	Kurs	Kadın	Erkek	Toplam
2010	15	148	124	272
2011	27	184	207	391
2012	87	457	878	1.335
2013	114	597	873	1.470
2014	140	691	851	1.542
2015	96	639	1.985	2.624
2016	34	314	707	1.021

Kaynak: İŞKUR

Mesleki eğitim kursu en fazla 2014 yılında düzenlenmiştir. Düzenlenen 140 kursa 691 kadın kursiyer, 851 erkek kursiyer katılarak toplam bin 542 kursiyer katılım sağlamıştır. En çok kursiyerin katılımının sağlandığı yıl 2 bin 624 kişi ile 2015 yılı olmuştur. 2016 yılında ise düzenlenen 34 mesleki eğitim kursuna bin 21 kursiyer katılmıştır. Katılan kursiyerlerin 707'si erkek, 314'ü kadınlardan oluşmaktadır.

Mesleki eğitim kursları; yeni bir meslek kazandırılması veya var olan mesleki becerilerin geliştirilmesi suretiyle bireylerin istihdam edilebilirliğini arttırarak işsizlik probleminin çözülmesini hedefleyen programlardır. Bu kapsamda düzenlenecek kursların beceri eksikliği olan kitlelere ulaşması büyük önem taşımaktadır.

Tablo 6: Mesleki Eğitim Kurslarının Cinsiyete Göre Meslek Dağılımı

Kadın	Erkek	Toplam
Seramik İmal İşçisi	Seramik İmal İşçisi	Seramik İmal İşçisi
Ağaç Oymacısı/Ahşap Oymacısı	Forklift Operatörü	Forklift Operatörü
Çocuk Gelişimi Ve Eğitimi Elemanı	Değirmen İşçisi (Hububat)	Değirmen İşçisi (Hububat)
Porselen Ve Seramik Eşyası İmal İşçisi	Vinç Operatörü	Porselen Ve Seramik Eşyası İmal İşçisi
Şeftali Yetiştiricisi	Endüstriyel Ve Yapısal Çelik Konstrüksiyon İşçisi	Vinç Operatörü
Meyve Ve Sebze Yetiştiricisi (Sera)	Porselen Ve Seramik Eşyası İmal İşçisi	Ağaç Oymacısı/Ahşap Oymacısı
Kavun Yetiştiricisi	Sıhhi Tesisatçı	Çocuk Gelişimi Ve Eğitimi Elemanı
Mozaik Sanatçısı	Programlanabilir Lojik Kontrol (Plc) İşçisi	Şeftali Yetiştiricisi
Değirmen İşçisi (Hububat)	-	Meyve Ve Sebze Yetiştiricisi (Sera)
Programlanabilir Lojik Kontrol (Plc) İşçisi	-	Kavun Yetiştiricisi

Kaynak: İŞKUR

2016 yılında en fazla Seramik İmal İşçisi, Forklift Operatörü ve Değirmen İşçisi (Hububat) mesleklerinde kurs düzenlenmiştir. Kadınlarda en fazla Seramik İmal İşçisi, Ağaç Oymacısı /Ahşap Oymacısı ve Çocuk Gelişimi ve Eğitimi Elemanı mesleklerinde kurs düzenlenmiştir. Erkeklerde ise en fazla Seramik İmal İşçisi, Forklift Operatörü ve Değirmen İşçisi (Hububat) mesleklerinde kurs düzenlenmiştir.

Tablo 7: İşbaşı Eğitim Programı ve Katılımcı Sayıları (2010-2016)

İEP				
Yıllar	Kurs	Kadın	Erkek	Toplam
2010	5	17	2	19
2011	24	34	78	112
2012	54	60	102	162
2013	153	215	336	551
2014	118	197	237	434
2015	1063	1.237	1.582	2.819
2016	573	520	1.019	1.539

Kaynak: İŞKUR

İşsizliğin en önemli nedenlerinden biri gerekli mesleki bilgi ve beceriye sahip olunamamasının yanında yeterli iş tecrübesine sahip olunmamasıdır. İşbaşı eğitim programının temel gayesi mesleki

deneyimi veya iş tecrübesi olmayan kişilere mesleki deneyim ve iş tecrübesi kazandırılarak bu kişilerin istihdam edilebilirliklerinin arttırılmasıdır. Bir diğer gaye ise nitelikli işgücü temin etmekte zorlanan işverenlere işe alacakları kişileri işyerinde belli bir süre gözlemleyerek ve eğitim vererek kişiler hakkında ayrıntılı bilgi sahibi olma ve işe alma konusunda isabetli bir karar verme imkânı sunmaktır.

2013 yılından itibaren işbaşı eğitim programlarının sayısı artış eğilimi içerisindedir. İşverenler tarafından oldukça rağbet gösterilen işbaşı eğitim programları, katılımcılar açısından da pratik eğitim almaları ve işyerinde tecrübe kazanarak sonrasında daha kolay iş bulmaları açısından önemli bir aktif işgücü programı olarak karşımıza çıkmaktadır. 2016 yılında düzenlenen toplam kurs sayısı 2010 yılına göre 114,6 kat artmıştır. Bu durum İŞKUR'un Bilecik çapında bir nevi Mesleki Eğitim Seferberliği olarak nitelendirilebilir. İşbaşı Eğitim Programları aracılığı ile İŞKUR'un daha çok kişiye beceri kazandırdığını ve işgücü piyasasında etkinliğini arttırdığını söyleyebiliriz.

2016 yılında 573 program düzenlenmiş olup toplam bin 539 kişi programa katılmıştır. Katılımcıların yüzde 33,7'si kadınlardan yüzde 66,3'ü erkeklerden oluşmaktadır. 2015 yılına kadar artış eğiliminde olan işbaşı eğitim programında 2016 yılında 2015 yılına göre yüzde 45,4 oranında daha az kişi faydalanmıştır.

Tablo 8: İşbaşı Eğitim Programlarının Cinsiyete Göre Meslek Dağılımı

Kadın	Erkek	Toplam
Seramik imal işçisi	Seramik imal işçisi	Seramik imal işçisi
Makineci (dikiş)	Cam mamul imalatçısı	Cam mamul imalatçısı
İplik eğirme operatörü (ring/vater/vargel)	Bisküvi imalat işçisi	Makineci (dikiş)
Paketleme işçisi	Kağıt imal proses kumanda operatörü	Mermer işçisi
Mermer işçisi	Dökümcü (metal)	Paketleme işçisi
Su ürünleri gıda işleme işçisi	Mermer işçisi	Satış danışmanı
Aşçı yardımcısı	Satış danışmanı	İplik eğirme operatörü (ring/vater/vargel)
Ön muhasebeci	Garson (servis elemanı)	Ön muhasebeci
Plastik mamuller imal işçisi	Kablo imal makinesi operatörü	Bisküvi imalat işçisi
Satış danışmanı	Büro memuru (genel)	Aşçı yardımcısı

Kaynak: İŞKUR

2016 yılında en fazla Seramik İmal İşçisi, Cam Mamul İmalatçısı ve Makineci (Dikiş) mesleklerinde işbaşı eğitim programı düzenlenmiştir. Kadınlarda en fazla Seramik İmal İşçisi, Makineci (Dikiş) ve İplik Eğirme Operatörü (Ring/Vater/Vargel) mesleklerinde program düzenlenmiştir. Erkeklerde ise en fazla Seramik İmal İşçisi, Cam Mamul İmalatçısı ve Bisküvi İmalat İşçisi mesleklerinde program düzenlenmiştir.

Tablo 9: Girişimcilik Eğitim Programı ve Katılımcı Sayıları (2010-2016)

GEP				
Yıllar	Kurs	Kadın	Erkek	Toplam
2014	4	50	42	92
2015	19	194	186	380
2016	12	118	147	265

Kaynak: İŞKUR

Girişimcilik Eğitim Programları, istihdamın korunması, artırılması, geliştirilmesi ve işsizliğin azaltılması hedefleri çerçevesinde işsizlere kendi işlerini kurma imkânı sunarak hem işsiz olan bireyleri işsizlikten kurtarmayı hem de bireylere ilave istihdam imkânı oluşturmayı hedeflemektedir. 2016 yılında 12 kişi girişimcilik eğitim programı düzenlenmiştir. 2016 yılında düzenlenen girişimcilik eğitim programı 2015 yılına göre 1,5 kat daha azdır. Programa 118'i kadın, 147'si erkek olmak üzere toplam 265 kişi katılmıştır.

Tablo 10: Toplum Yararına Programlar (Kurs ve Kursiyer Sayıları) (2010-2016)

TYP				
Yıllar	Kurs	Kadın	Erkek	Toplam
2010	22	85	85	170
2011	22	78	97	175
2012	27	334	168	502
2013	19	286	71	357
2014	40	433	208	641
2015	32	982	500	1.482
2016	14	369	172	541

Kaynak: İŞKUR

Toplum Yararına Programlar; işsizliğin yoğun olduğu dönemlerde toplum yararına bir iş ya da hizmetin gerçekleştirilmesi yoluyla özellikle istihdamında zorluk çekilen işsizlerin çalışma alışkanlık ve disiplininden uzaklaşmalarını engelleyerek işgücü piyasasına uyumlarını gerçekleştirmek ve geçici gelir desteği sağlamak gayesiyle uygulanmaktadır. Bilecik ilinde 2014 yılında toplum yararına programlara katılanların sayısında ciddi bir artış meydana gelmiştir. 2016 yılından toplam 14 kurs açılmış olup bu programlara 369'u kadın, 172'si erkek olmak üzere toplamda 541 kişi katılmıştır. Toplum yararına programlar en fazla MEB Bakım ve Onarım Temizlik ve Çevre Temizliği işlerinde düzenlenmiştir. Tabloda da görüleceği üzere İl Müdürlüğü olarak TYP faaliyetlerimizde istihdam edilme güçlüğü nedeni ile kadınlar lehine pozitif ayrımcılık yapılmaktadır.

İşsizlik Ödeneği

İşsizlik sigortası, kişinin bir işyerinde çalışırken; çalışma istek, yetenek, sağlık ve yeterliliğinde olmasına rağmen, kendi istek ve kusuru dışında işini kaybetmesi halinde uğradıkları gelir kayıplarını kısmen de olsa karşılayabilmek için, sigortacılık tekniği ile faaliyet gösteren sigorta koludur.

Tablo 11: Yıllar İtibariyle İşsizlik Ödeneği Başvuru ve Hak Eden Sayısı (2010-2016)

Yıllar	Başvuru Sayısı	Hak Eden Sayısı
2010	1.920	1.544
2011	1.527	1.127
2012	3.001	1.911
2013	3.279	1.796
2014	3.407	1.829
2015	3.508	1.741
2016	4.796	2.615

Kaynak: İŞKUR

Bilecik ilinde 2016 yılında toplam 4 bin 796 kişi işsizlik ödeneğine başvurmuş, bu kişilerden 2 bin 615'i işsizlik ödeneği almaya hak kazanmıştır. Yıllar itibari İşsizlik Ödeneğine başvuru sayısı artmış ancak hak eden sayısı dalgalı şekilde seyretmiştir. İşsizlik ödeneğine başvuranların sayısı 2016 yılında 2015 yılına göre yüzde 36,7 oranında artmıştır. İşsizlik ödeneğini hak edenlerin sayısı ise 2016 yılında 2015 yılına göre yüzde 50 oranında artış göstermiştir.

Tablo 12'de ise işsizlik ödeneğini hak edenlerin meslek bilgileri yer almaktadır. İşsizlik ödeneğini hak edenler içerisinde ilk sırada Beden İşçisi (Genel) mesleğindekiler bulunmaktadır.

Tablo 12: Mesleklere Göre İşsizlik Ödeneğini Hak Eden Sayıları (2016)

Meslekler	İÖ Hakeden Sayısı
Beden İşçisi (Genel)	711
Seramik İmal İşçisi	72
Beden İşçisi (Temizlik)	72
Büro Memuru (Genel)	61
Porselen ve Seramik Eşyası İmal İşçisi	49
Temizlik Görevlisi	48
Satış Danışmanı	47
Şoför-Yük Taşıma	44
Ön Muhasebeci	36
Mermer İşçisi	34

Kaynak: İŞKUR

Bilecik ili için başvuru sayısı, kayıtlı işsiz sayısı ve açık iş sayısında ilk sırada yer alan Beden İşçisi (Genel) mesleği işsizlik ödeneğini hak edenler içinde de birinci sırada yer almaktadır. Beden İşçisi (Genel) mesleğinde 711 kişi işsizlik ödeneği almayı hak etmiştir. Bu rakam toplam işsizlik ödeneğini almaya hak edenlerin %27,1'ini oluşturmaktadır. Seramik İmal İşçisi ve Beden İşçisi (Temizlik) mesleklerinde ise bu sayı 72 olarak gerçekleşmiştir. Bu meslekleri ise Büro Memuru (Genel) ve Porselen ve Seramik Eşyası İmal İşçisi meslekleri takip etmiştir. Tablo 12'den anlaşılacağı üzere birkaç meslek haricinde daha çok nitelik gerektirmeyen mesleklerde işsizlik ödeneği alma durumu mevcuttur. Bu durum da meslek sahibi olan kişilerin daha az iş kaybına uğradıkları anlamına gelmektedir.

İKİNCİ BÖLÜM

İŞGÜCÜ PİYASASI TALEP ARAŞTIRMASI SONUÇLARI

İşgücü piyasasında arz ve talep dengesinin kurulması yolu ile daha etkin işleyişi sağlamak adına işgücü piyasasındaki gelişmeleri takip etmek önemli bir konuyu oluşturmaktadır. İşgücü piyasasında işgücü arzı ve talebinin niteliklerini ortaya çıkarmak ise söz konusu etkin işleyişin ön şartı olarak kabul edilmektedir. İşgücü arzında görülen fazlalıklara rağmen hala belirli alanlarda işgücü sıkıntısı çekilmekte, nitelik uyumsuzluğu sonucu işsizlik azalış eğilimine girememektedir. Bu sorun da gelişmiş ülkelerin dahi işgücü piyasasında en çok sıkıntı çektiği konuların başında gelmektedir.

İşgücü piyasasında eşleştirme hizmetlerinde yaşanan bu tür sıkıntıları bertaraf edebilmek için işgücünün istihdam edilebilirliğini arttırmak odak nokta olarak ortaya çıkmasına rağmen ilk önce işgücü piyasasının gerçek ihtiyaçlarını tespit etmek önemlidir. Bunun sebebi işgücü piyasasının ihtiyacı olmamasına rağmen söz konusu alanda işgücü yetiştirilmesi gibi etkin olmayan faaliyetlerde bulunmanın oluşturduğu etkinlik problemi olarak söylenebilir. Belirli bir alanda işgücü ihtiyacı var mı? İhtiyaç varsa kaç kişilik açık iş mevcut? Hangi beceriler aranmakta? Bir mesleğin temininde güçlük çekiliyorsa bunun sebebi işe başvuru yapılmaması mı, gerekli niteliğe sahip olunamadığından mı ya da ücret ve çalışma koşulları beğenilmediği için mi? Bu soruların cevaplarına ulaşmak, etkin bir eşleştirme hizmeti için zaruri görünmektedir. Bu sebeple işgücü piyasasının talep boyutunun ele alınıp, Kurum politikalarına yön vermesi için çok ciddi çalışmalar yapılmaktadır. İşgücü piyasasının arz yönünü ele alan ve istatistiklerini yayımlayan Türkiye İstatistik Kurumu (TÜİK), bu çalışmalarını Sürekli Hanehalkı İşgücü Anketleri aracılığıyla gerçekleştirmektedir. Talep tarafına ilişkin ise İŞKUR'un İşgücü Piyasası Araştırmaları bu alandaki boşluğu kapatmaya yöneliktir. Bu bağlamda işgücü piyasasının

seyrini izlemek, değerlendirmek ve beklentileri açığa çıkarmak gayesiyle İşgücü Piyasası Araştırması yapılmaktadır.

4904 sayılı Kanunda Türkiye İş Kurumuna verilen görevlere istinaden işgücü piyasası ihtiyaçlarının tespit edilmesi gayesiyle Türkiye İş Kurumunca 2007 yılından beri İşgücü Piyasası Araştırmaları (İPA) periyodik olarak sürdürülmektedir. Değişik yöntemler kullanılarak 2007'den beri devam ettirilen araştırmalar 2009 yılından itibaren yılda iki defa yapılmaya başlanmıştır. İşgücü piyasası araştırmaları 2011 yılı ikinci yarısından itibaren TÜİK işbirliğiyle devam etmektedir.

Bu çalışmaların temel amaçları, işgücü piyasası ile ilgili periyodik bilgi elde etmek, işgücü piyasasında mevcut ve gelecek dönemde meydana gelen veya gelmesi beklenen mesleki değişim ve gelişmeleri izlemek, işgücü piyasasının talep yapısını ortaya koymak ve bu sonuçlar üzerinden aktif istihdam politikalarına veri kaynağı teşkil etmek şeklindedir. Bu çalışmanın önemli amaçlarından biride İŞKUR dışında da diğer kurum ve kuruluşların işgücü talebi hakkında bilgi ihtiyacını karşılamaktır.

Türkiye İş Kurumu, 2017 Yılı İşgücü Piyasası Araştırması kapsamında 3 Nisan – 5 Mayıs 2017 tarihleri arasında Türkiye genelinde 90 bin 749 işyeri ziyaret edilerek yüze görüşme yöntemiyle veri derlenmiştir. TÜİK İşyeri Kayıtları Sistemi altlık kullanılarak Avrupa Topluluğu Ekonomik Faaliyetlerin İstatistiki Sınıflaması (NACE) Rev. 2 sınıflandırmasına göre Tarım, Kamu Yönetimi ve Savunma; Zorunlu Sosyal Güvenlik, Hane Halklarının İşverenler Olarak Faaliyetleri ile Uluslararası Örgütler ve Temsilciliklerinin Faaliyetleri dışındaki 17 alt sektörde yer alan ve 20 ve daha fazla çalışanı olan işyerleri için 77 ilde tamsayım, 4 ilde (Ankara, İstanbul, İzmir, Bursa) örneklem yöntemiyle çalışılmıştır. 2-9 ile 10-19 arası çalışanı olan işyerlerinde ise Türkiye geneli sonuç alabilmek için örneklem yöntemiyle sahaya çıkılmıştır. Bu tabakalarda il düzeyinde bir sonuç elde edilmemiştir.

İşyerleriyle, Kurum personeli tarafından yüz yüze görüşme yöntemiyle gerçekleştirilen "İl İşgücü Piyasası Araştırması İşyeri Bilgi Formu" kapsamında,

- Temel işyeri bilgileri
- Mevcut istihdam bilgileri (Cinsiyet, Meslek)
- Açık iş (Meslek, Talep Edilen Eğitim ve Beceri düzeyleri, Arama Kanalı, Cinsiyet, Arama Süresi)
- Temininde güçlük çekilen meslekler (Meslek, Güçlük Çekme Nedeni)
- 30 Nisan 2018 tarihleri itibariyle artış/azalış olacağı düşünülen mesleklere ilişkin sorular sorulmuştur.

İŞYERLERİ VE MEVCUT İSTİHDAM

İşyerleri ve Mevcut İstihdam bölümünde Bilecik ilinde gerçekleştirilen işgücü piyasası araştırması kapsamında bulunan işyerleri ile işyerlerinde çalışanlar üzerinde durulmaya çalışılacaktır. İşyerlerinin kuruluş yılı, İŞKUR hizmetlerinden yararlanma durumu ve hangi tür hizmetlerden yararlandığı, işyerlerinin vardiyalı çalışma yapma durumları, ihracat yapıp yapmama durumları ile part-time çalışanının bulunup bulunmadığı durumlarına ilişkin toplanan bilgilere yer verilecektir. Çalışma kapsamında Bilecik ilinde 222 işyeri için veri derlenmiştir. Bu işyerlerinde 22 bin 320 çalışan tespit edilmiştir.

İşyeri Verileri

Bilecik ilinde 20 ve daha fazla çalışanı olan işyerleri için veri üretilmiştir. Tablo 13'de Bilecik ilinde araştırma kapsamında olan işyerlerinin sektörel dağılımı incelenecektir.

Tablo 13: İşyerlerinin Sektörel Dağılımı

Sektörler	İşyeri Sayısı
İmalat	107
İnşaat	33
Toptan ve Perakende Ticaret; Motorlu Kara Taşıtlarının ve Motosikletlerin Onarımı	27
Madencilik ve Taş Ocakçılığı	15
Konaklama ve Yiyecek Hizmeti Faaliyetleri	12
İdari ve Destek Hizmet Faaliyetleri	11
Ulaştırma ve Depolama	6
Diğer Hizmet Faaliyetleri	4
Mesleki, Bilimsel ve Teknik Faaliyetler	3
Elektrik, Gaz, Buhar ve İklimlendirme Üretimi ve Dağıtımı	2
İnsan Sağlığı ve Sosyal Hizmet Faaliyetleri	1
Gayrimenkul Faaliyetleri	1
Genel Toplam	**222**

Kaynak: İPA 2017

Bilecik ilinde İnşaat sektörünün önemi, İşgücü Piyasası Araştırmalarında da ortaya çıkmıştır. Bilecik ilindeki çalışma kapsamına giren işyerlerinin yüzde 48,1'i İmalat sektöründe yer almaktadır. Türkiye geneli ile kıyaslama yapılacak olursa; Türkiye genelinde 20 ve daha fazla istihdamlı işyerleri içerisinde İmalat sektöründe bulunan işyerlerinin ağırlığı yüzde 30'dur. Bu durumda Bilecik ilinde İmalat sektöründe bulunan işyerlerinin toplam işyerleri içindeki ağırlığı Türkiye ortalamasının üzerinde bulunmaktadır. İmalat sektöründen sonra en fazla işyeri İnşaat sektöründe faaliyet göstermektedir. Araştırma kapsamında il genelinde yer alan işyerlerinin yüzde 14,8'i bu sektörde bulunmaktadır. Ayrıca yüzde 17,8 olan Türkiye ortalamasının altında kalmıştır. Bilecik ilinde 20 ve

daha fazla kişi istihdam eden her 2 işyerinden yaklaşık olarak biri İmalat sektöründe faaliyet göstermektedir.

En az işyeri ise İnsan sağlığı ve sosyal hizmet faaliyetleri ile Gayrimenkul Faaliyetleri sektörlerinde bulunmaktadır. Daha sonra ise ile Elektrik, gaz, buhar ve iklimlendirme üretimi ve dağıtımı sektörü 2 işyeri ile karşımıza çıkmaktadır. Ancak bu tablo okunurken Bilecik ili düzeyinde 20 ve daha fazla istihdamı olan işyerleri araştırma kapsamına dahil olduğu göz önünde bulundurulmalıdır. Ayrıca bu araştırma işyeri bazlı bir araştırma olup, söz konusu sektörlerde mutlaka istihdamı 20'den az olan işyerleri olacağından verilerin düşük olması doğaldır.

Şekil 5: İşyerlerinin Yaşına Göre Dağılımı

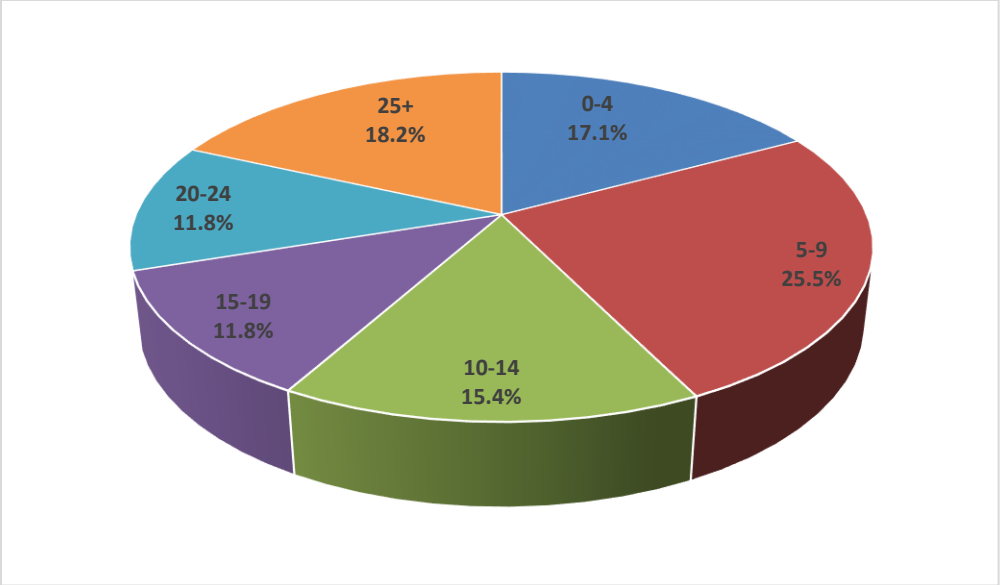

Kaynak: İPA 2017

Grafik 5'de görüldüğü üzere Bilecik ilinde araştırma kapsamında yer alan işyerlerinin yüzde 25,5'i 5-9 yaş arasındaki işyerlerinden oluşmaktadır. 25+ yaş üzeri olan işyerlerinin ağırlığı ise yüzde 18,2'dir. İşyerlerinin yaklaşık yarısı 0-9 yaş aralığındadır. Yaklaşık her 3 işyerinden biri ise 20 ve daha fazla yıldır faaliyet göstermektedir.

Şekil 6: Sektörlere Göre Part-Time Çalışanı Olan İşyerlerinin Dağılımı

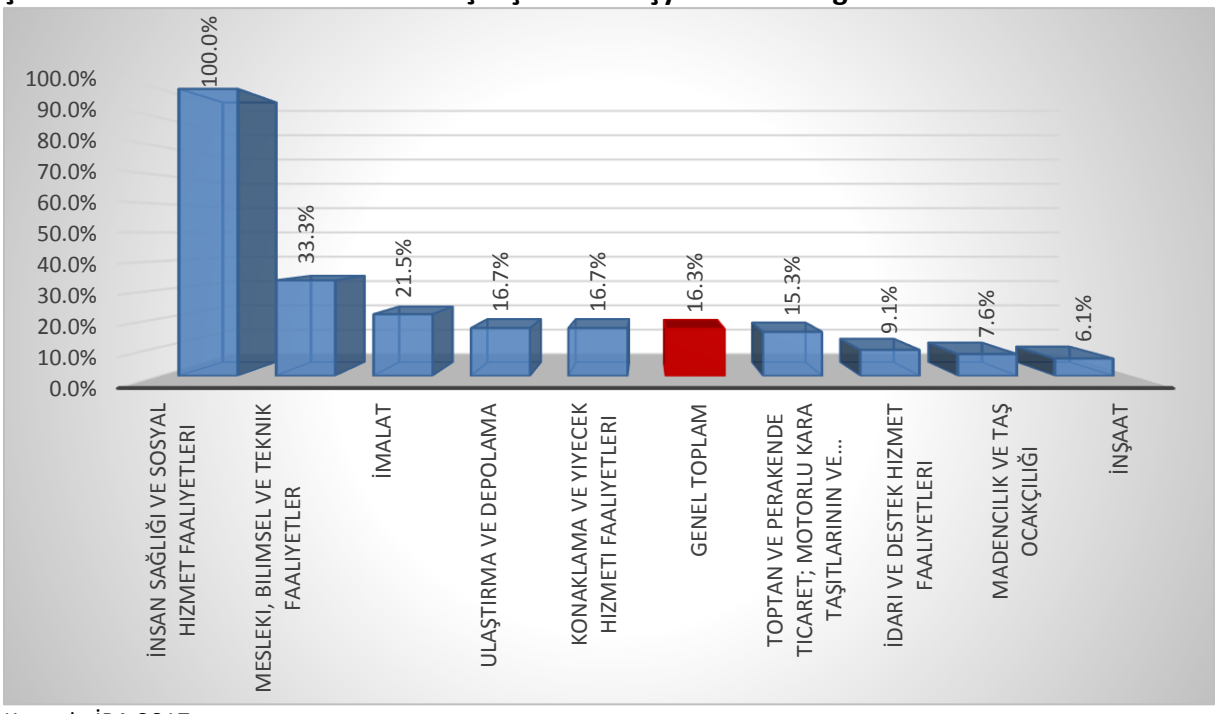

Kaynak: İPA 2017

Bilecik ilinde İnsan Sağlığı ve Sosyal Hizmet Faaliyetleri sektöründe yer alan tek firmada da part-time çalışan bulunduğundan oransal olarak listenin başında yer almaktadır. Bilecik ili genelinde bu oran yüzde 16,3 olarak gerçekleşmiştir. İnsan Sağlığı ve Sosyal Hizmet Faaliyetleri sektörü Türkiye genelinde de bu konuda öne çıkmış ve yüzde 36 ile birinci sırada yer almıştır. Bilecik ilinde ikinci sırada Mesleki Bilimsel ve Teknik Faaliyetler sektörü yer almıştır. Bu sektörde işyerlerinin yüzde 33,3'ünde part-time çalışan bulunmaktadır Üçüncü sırada ise yüzde 21,5 ile İmalat sektörü yer almıştır. Bu sektörlerde bulunan işyerlerinde part-time çalışan olmasının sebebi bu alanların part-time çalışmaya uygun olmasıdır. Zira İnşaat sektöründe işgücü part-time çalışma yapma eğiliminde daha az bulunmaktadır. Özellikle çalışma şartları ve ücret düzeyi, part-time çalışma yönünde işgücünü sevk etmemektedir.

Part-time çalışmalar, esnek bir çalışma şekli olup işgücü piyasasında kadınlar tarafından oldukça talep edilmektedir. Gerek ailevi yükümlülükler gerekse işgücü piyasasında işverenlerin kadın emeğinden sürekli olarak faydalanabilme yönündeki olumsuz algısı kadınları, part-time şeklinde istihdam biçimlerine yönlendirmektedir. Grafik 7'de part-time çalışma yapılan ve yapılmayan işyerlerindeki kadın çalışanların oranları bulunmaktadır.

Şekil 7: Kadınların Part-Time Çalışma Durumu

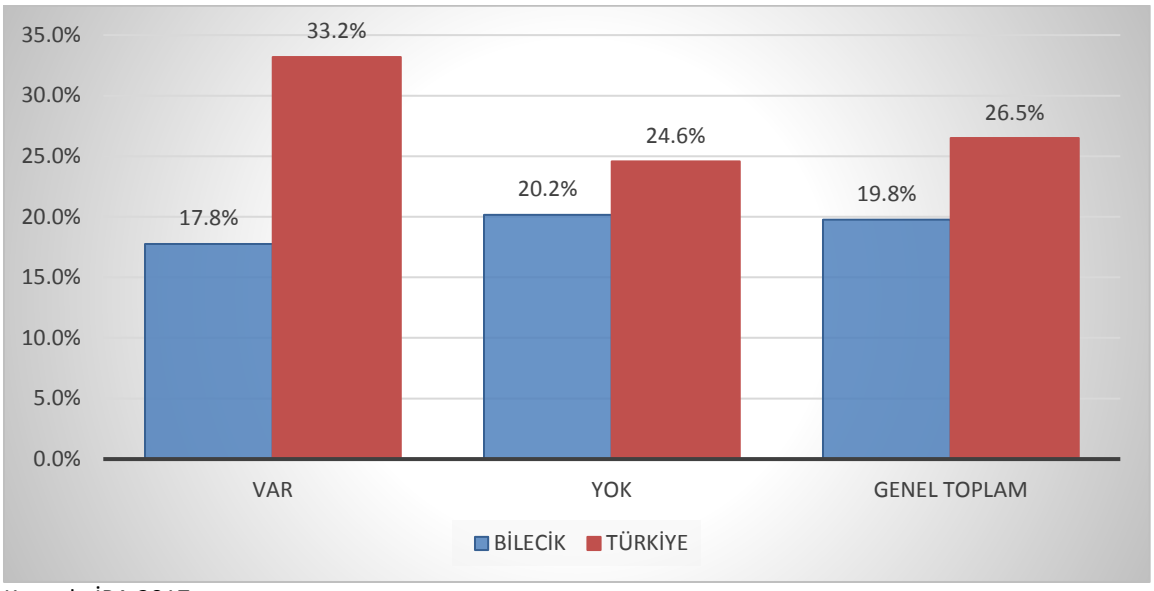

Kaynak: İPA 2017

Türkiye genelinde 20+ istihdamlı işyerlerinde çalışanların yüzde 26,5'ini kadınlar oluşturmaktayken Bilecik ilinde bu oran yüzde 19,8 olarak gerçekleşmiştir. Part-time çalışma yapma durumlarına göre Bilecik ili verileri incelendiğinde ise bu esnek çalışma şeklini kullanan işyerlerinde çalışanların içinde kadınların oranı yüzde 17,8 iken bu çalışma şeklini kullanmayan işyerlerindeki kadın çalışanların oranı yüzde 20,2 olarak tespit edilmiştir. Türkiye geneli verileri incelendiğinde part-time çalışma yapan işyerlerinde kadın çalışanların oranı yüzde 33,2 iken bu oran part-time çalışma yapmayan işyerlerinde yüzde 24,6'da kalmıştır. Bilecik ilinde part-time çalışmanın kadın istihdamına olumlu ya da olumsuz pek bir etkisi yoktur. Türkiye genelinde ise part-time çalışmanın kadın istihdamına yönelik olumlu katkısı görülmektedir.

Şekil 8: Sektör Bazında İşyerlerinin Vardiyalı Çalışma Yapma Durumu

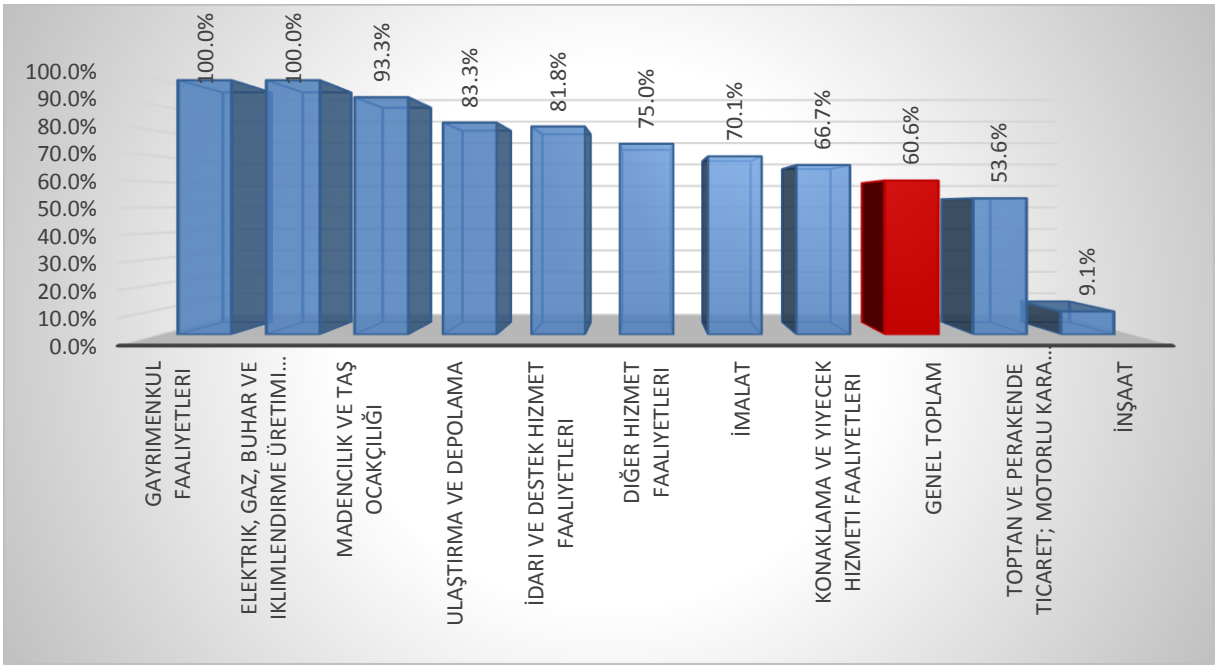

Kaynak: İPA 2017

Bilecik ilinde işyerlerinin yüzde 60,6'sında vardiyalı çalışma mevcut olup bu oran 20+ istihdamlı işyerleri için Türkiye genelinde yüzde 25,7'dir. Bilecik ilinde en fazla vardiyalı çalışma yapan işyeri Gayrimenkul Faaliyetleri ile Elektrik, Gaz, Buhar Ve İklimlendirme Üretimi ve Dağıtımı sektöründe görünmektedir. Bu sektörde faaliyet gösteren 20+ istihdamlı işyerlerinin tamamında vardiyalı çalışma söz konusudur. Ancak Gayrimenkul Faaliyetleri ile Elektrik, Gaz, Buhar ve İklimlendirme Üretimi ve Dağıtımı sektörlerinde işyeri sayısının diğer sektörlere göre az olması da bu oranın yüksek olmasına sebep olmaktadır. Vardiyalı çalışmayı en az yapan inşaat sektöründe bu oran yüzde 9,1 olarak gerçekleşmiştir. Söz konusu sektörde vardiyalı çalışmanın az yapılmasının nedeni ise işgücünden gün içinde belirli saatlerde verim alınabilmesi olarak söylenebilir.

Bilecik ili genelinde vardiyalı çalışma yapma oranının üstünde olan sektörler; Gayrimenkul Faaliyetle, Elektrik, Gaz, Buhar ve İklimlendirme Üretimi ve Dağıtımı, Konaklama ve Yiyecek Hizmeti Faaliyetleri, Madencilik ve Taş Ocakçılığı, Ulaştırma ve depolama, İmalat, İdari ve Destek Hizmetleri Faaliyetleri ve Diğer Hizmet Faaliyetleri sektörleri olmuştur.

Şekil 9: Kadınların Vardiyalı Çalışma Durumu

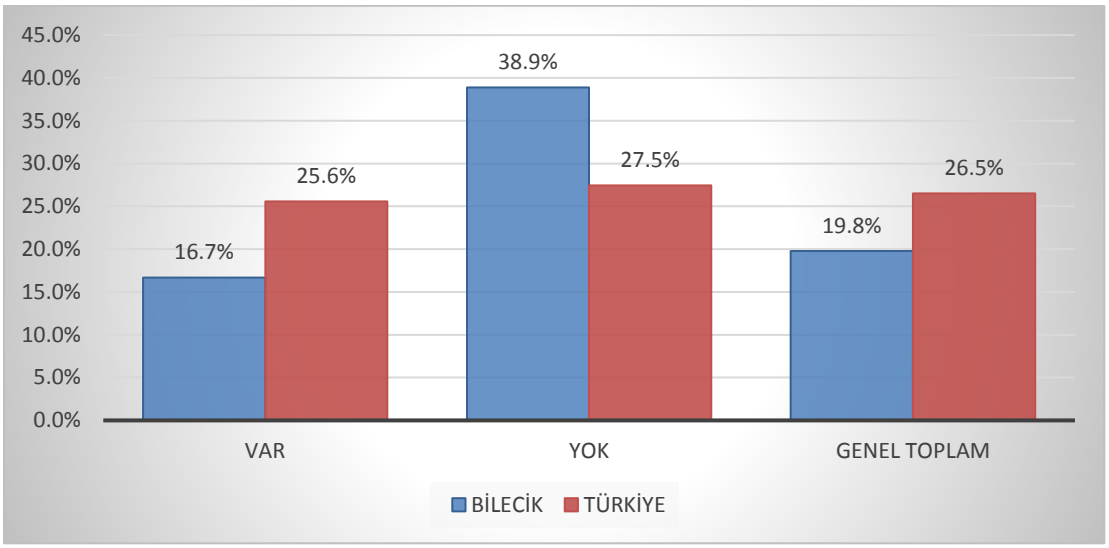

Kaynak: İPA 2017

Vardiyalı çalışma yapılan işyerlerinde özellikle gece çalışmalarında erkekler daha yoğun bir şekilde çalıştırılmaktadır. Kadın işçilerin gece vardiyasında çalışabilmesi mevzuat açısından da özel düzenlemelere tabidir. Yasal yükümlülükler ve ailevi sorumluluklar gibi sebeplerle vardiyalı çalışma yapılan işyerlerinde erkek işgücünün daha fazla çalışması beklendik bir durumdur. Gündüz vardiyalarında bu husus geçerli olmasa da genel olarak erkek işgücü tercihinde bir eğilim söz konusudur.

Şekil 9'de söz konusu eğilime paralel bir durum olduğu göze çarpmaktadır. Vardiyalı çalışma yapılan işyerlerinde çalışanların yüzde 16,7'si kadın, yüzde 83,3'ü ise erkeklerden oluşmaktadır. Vardiyalı çalışma yapılmayan işyerlerinde ise kadınların çalışma oranı yüzde 38,9'a yükselmektedir. Bu işyerlerinde de erkeklerin nihai olarak daha fazla oranda çalıştığı görülmektedir. Fakat bunun sebebi genel olarak Bilecik ilinde 20+ istihdamlı işyerlerinde çalışanların sadece yüzde 19,8'inin kadınlardan oluşmasıdır. Yani her 5 çalışandan 1'i kadın 4'ü erkeklerden oluşmakta olup Türkiye ortalamasıyla farklılık arz etmektedir.

Türkiye ortalamasında vardiyalı çalışma yapılan ve yapılmayan işyerlerindeki kadınların çalışma durumlarında belirgin bir fark bulunmamaktadır. Vardiyalı çalışma yapılmayan işyerlerindeki çalışanlarda kadınların oranı, vardiyalı çalışma yapılan işyerlerine göre sadece 1,9 puan bir farkla fazladır. Şekilden de görüldüğü üzere bu fark Bilecik ilinde 2 katından fazla olarak karşımıza çıkmaktadır.

Şekil 10: Sektörlere Göre İşyerlerinin İhracat Yapma Oranı

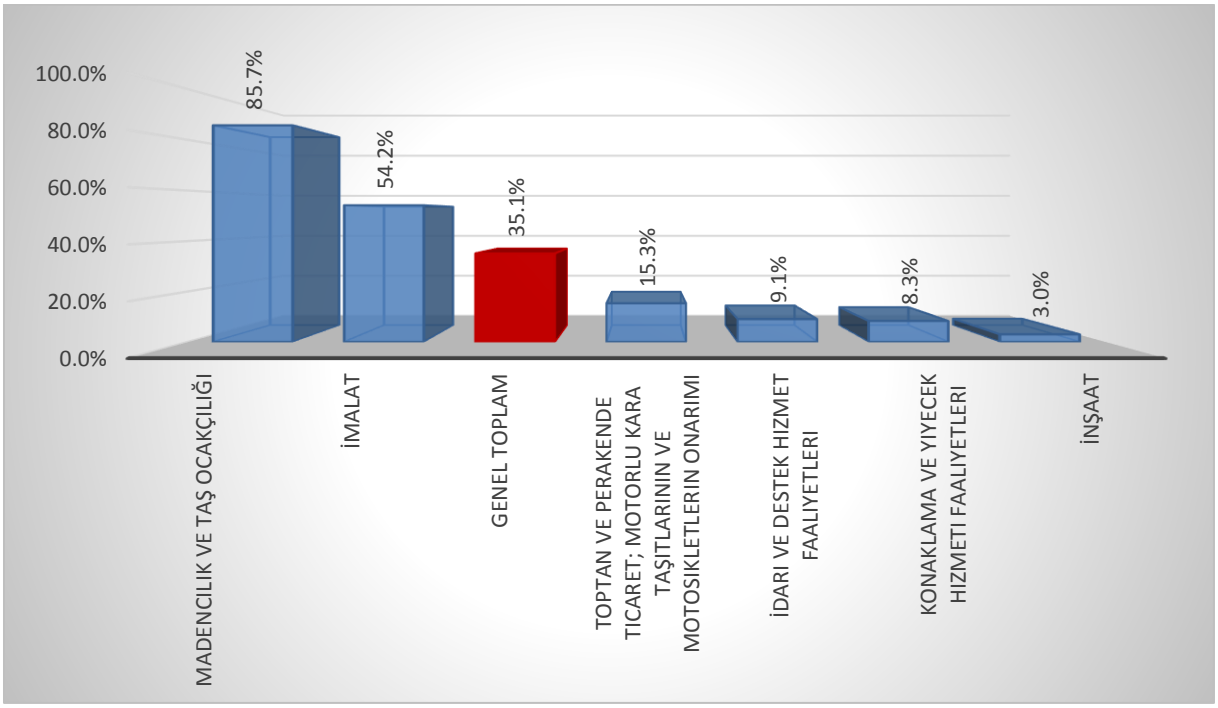

Kaynak: İPA 2017

Bilecik ilinde faaliyet gösteren 12 sektörden 6 sektörde bulunan işyerleri ihracat yapmaktadır. Madencilik ve Taş Ocakçılığı sektöründe bulunan işyerlerinin yüzde 85,7'si ihracat yapmakta, ikinci sırada ise yüzde 54,2 ile İmalat sektörü bulunmaktadır. Bu iki sektör ihracat yapma oranı anlamında Bilecik ili ortalamasına göre yüksek bir seviyededir. Bu oranlar Türkiye ortalaması ile de benzerlik göstermektedir. Türkiye genelinde 20+ istihdamlı işyerlerinin yüzde 24,1'i ihracat yapmakta ve Bilecik ilinde olduğu gibi ilk iki sektör olarak yüzde 55,2 ile İmalat ve yüzde 30,3 ile de Madencilik ve Taş Ocakçılığı sektörleri ön plana çıkmaktadır.

İmalat sektörü ilin önemli bir payını oluştururken ihracat yapan işyerlerinde de yoğunluktadır. İmalat sektöründe yer alan işyerlerinin yüzde 54,2'si ihracat yapmaktadır. Bu sektördeki işverenler için ise ihracat yapma oranı diğer sektörlere nazaran yüksek olması ihracata dayalı olarak ekonomik faaliyet içerisinde bulunmalarını göstermektedir. İhracat yapan işyerlerinde ise istihdam kapasitesinin ve işgücü verimliliğinin yüksek olması beklenmektedir.

Şekil 11: İŞKUR Hizmetlerinden Faydalanma Oranları

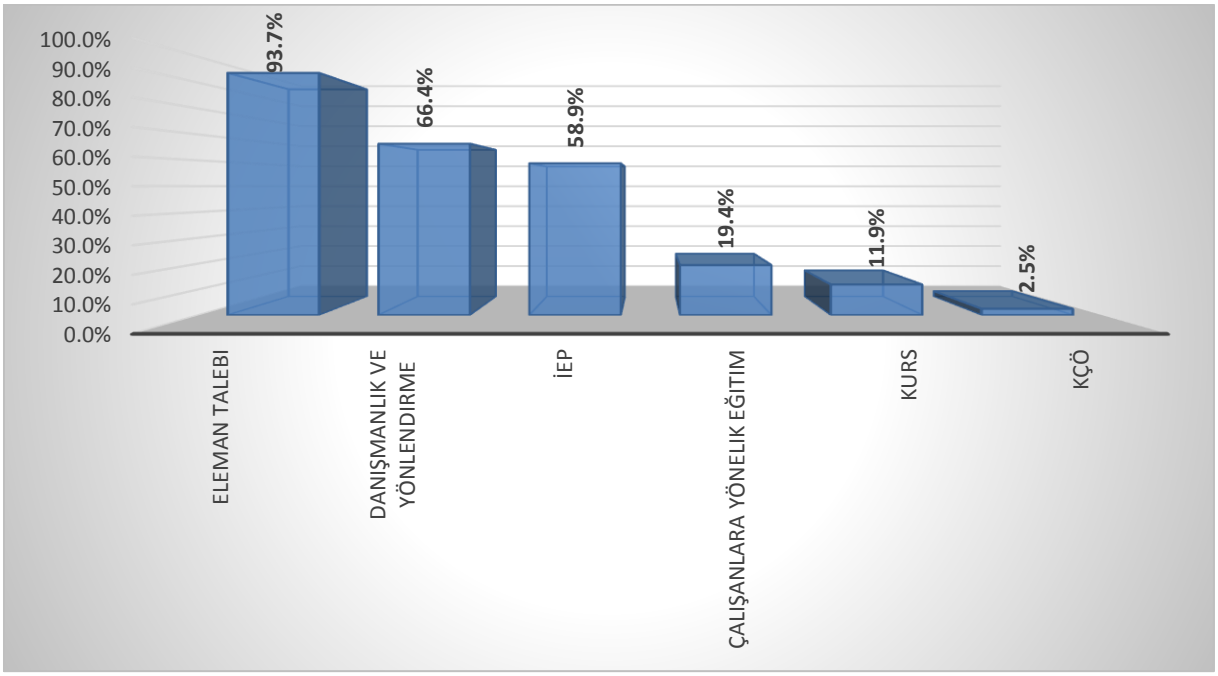

Kaynak: İPA 2017

Bilecik ilinde bulunan 20+ istihdamlı işyerlerinin yüzde 71,8'i İŞKUR hizmetlerinden faydalanmaktadır. Türkiye genelinde ise İŞKUR hizmetlerinden faydalanma oranı yüzde 55,4 olarak gerçekleşerek, bu oran Bilecik ili için Türkiye ortalamasının üzerindedir.

İŞKUR hizmetlerinden faydalanmış olan bu işyerleri ise en çok eleman talebi hizmeti almıştır. Bu işyerlerinin yüzde 93,7'si iş ilanı verirken yüzde 66,4'ü danışmanlık ve yönlendirme alanında İŞKUR ile iletişime geçmişlerdir. Ayrıca İŞKUR hizmetlerinden faydalanan işyerlerinin yarısından fazlası İşbaşı Eğitim Programı düzenlemek amacıyla İŞKUR'a başvurmuşlardır.

Şekil 12: Sektörlere Göre İŞKUR Hizmetlerinden Faydalanma Oranları

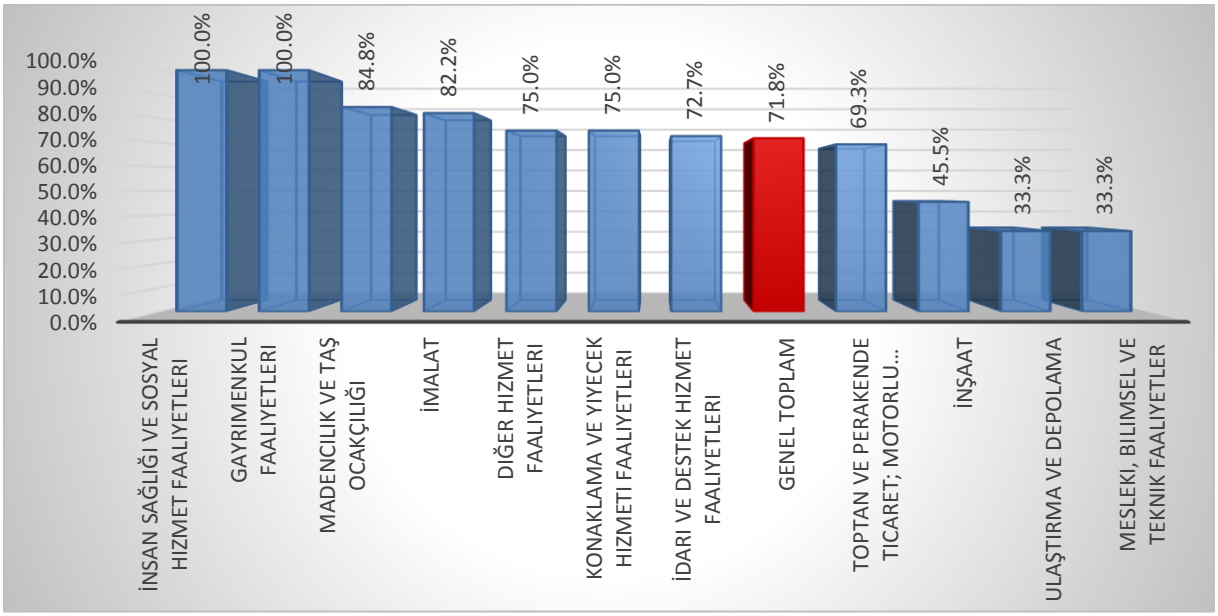

Kaynak: İPA 2017

Şekil 12'de ise İŞKUR hizmetlerinden faydalanma oranları sektörler bazında gösterilmiştir. Bilecik ilinde İnsan Sağlığı ve Sosyal Hizmet Faaliyetleri ile Gayrimenkul Faaliyetleri sektöründe yer alan işyerlerinin tamamı İŞKUR hizmetlerinden faydalanmaktadır. İlin en çok işyerine sahip olan İmalat sektöründe ise bu oran il geneli olan yüzde 71,8'in üstünde, yüzde 82,2 seviyesinde gerçekleşmiştir. İlin diğer önde gelen sektörlerinden olan İnşaat ve Toptan ve Perakende Ticaret sektörlerinde bu oran sırası ile yüzde 45,5 ve yüzde 69,3 olarak gerçekleşerek Bilecik ili ortalamasının altında kalmıştır.

Tablo 14: Sektörlere Göre İŞKUR Hizmetlerinden Faydalanma Oranları

Sektörler	Çalışanlara Yönelik Eğitim	Danışmanlık ve Yönlendirme	Eleman Talebi	İEP	KÇÖ	Kurs
İmalat	33,0%	73,9%	96,6%	65,9%	4,5%	18,2%
Toptan Ve Perakende Ticaret; Motorlu Kara Taşıtlarının Ve Motosikletlerin Onarımı	-	83,5%	100,0%	50,4%	-	-
İnşaat	-	40,0%	73,3%	53,3%	-	-
Madencilik Ve Taş Ocakçılığı	-	57,3%	100,0%	34,8%	-	7,9%
Konaklama Ve Yiyecek Hizmeti Faaliyetleri	22,2%	55,6%	88,9%	55,6%	-	22,2%
İdari Ve Destek Hizmet Faaliyetleri	-	25,0%	87,5%	62,5%	-	-
Diğer Hizmet Faaliyetleri	-	100,0%	100,0%	33,3%	-	-
Ulaştırma Ve Depolama	-	50,0%	100,0%	50,0%	-	-
İnsan Sağlığı Ve Sosyal Hizmet Faaliyetleri	-	-	100,0%	-	-	-
Mesleki, Bilimsel Ve Teknik Faaliyetler	-	100,0%	100,0%	100,0%	-	-
Gayrimenkul Faaliyetleri	-	-	-	100,0%	-	-
Genel Toplam	**19,4%**	**66,4%**	**93,7%**	**58,9%**	**2,5%**	**11,9%**

Kaynak: İPA 2017

Bilecik ilinde faaliyet gösteren tüm sektörlerde yer alan işyerlerinin İŞKUR hizmetlerinden yüksek oranlarda faydalanmış olduğu görülmektedir. Hangi sektörde İŞKUR'un hangi hizmetlerinden daha çok yararlandığı sorusunun cevabı ise yukarıdaki Tablo 14'de yer almaktadır. İmalat, İnşaat, Konaklama ve Yiyecek Hizmetleri ile İdari ve Destek Hizmet Faaliyetleri sektörleri gibi birçok sektörde İŞKUR hizmetlerinden faydalanan işyerlerinin en çok Eleman Talebi hizmetinden faydalandıkları görülmektedir. Diğer sektörlerde faaliyet gösteren işyerlerinin tamamının en az bir hizmet alanından faydalandığı dikkat çekmektedir.

Gayrimenkul faaliyetleri sektöründe yer alan işyerleri İŞKUR'un sadece İşbaşı Eğitim Programı hizmetinden yararlanmıştır. İŞKUR hizmetlerinden faydalanan Mesleki, bilimsel ve teknik faaliyetler sektöründe yer alan işyerlerinin hepsi Danışmanlık ve Yönlendirme, Eleman Talebi ve İşbaşı Eğitim Programından faydalanmışlardır.

6 değişik sektörde faaliyet gösteren işyerlerinin tamamı İŞKUR'dan eleman talebinde bulunmaktadır. İŞKUR'un Eleman talebi hizmetinden İmalat yüzde 96,6 Konaklama ve yiyecek hizmeti faaliyetleri yüzde 88,9 İdari ve destek hizmet faaliyetleri yüzde 87,5 ve İnşaat sektöründe ise yüzde

73,3 olarak yararlanmıştır. Gayrimenkul faaliyetleri sektörü dışındaki tüm sektörler İŞKUR'dan eleman talebinde bulunarak personel ihtiyacını karşılamaya çalışmaktadır.

Özellikle diğer sektörlere nazaran İmalat sektörü işverenleri tüm hizmet alanlarından faydalanmak amacıyla İŞKUR ile temasa geçmiştir. Bu sonuçtan hareketle Bilecik ilinde, işveren-İŞKUR iletişiminin kuvvetli olduğu söylenebilir.

Şekil 13'de ise işyerlerinin vardiyalı çalışma, part-time çalışma ve ihracat yapma durumlarına göre işyerlerinin İŞKUR hizmetlerinden faydalanma oranları Bilecik ili ve Türkiye geneli karşılaştırması yapılarak incelenmiştir.

Şekil 13: İŞKUR Hizmetlerinden Yararlanan İşyerlerinin Özellikleri

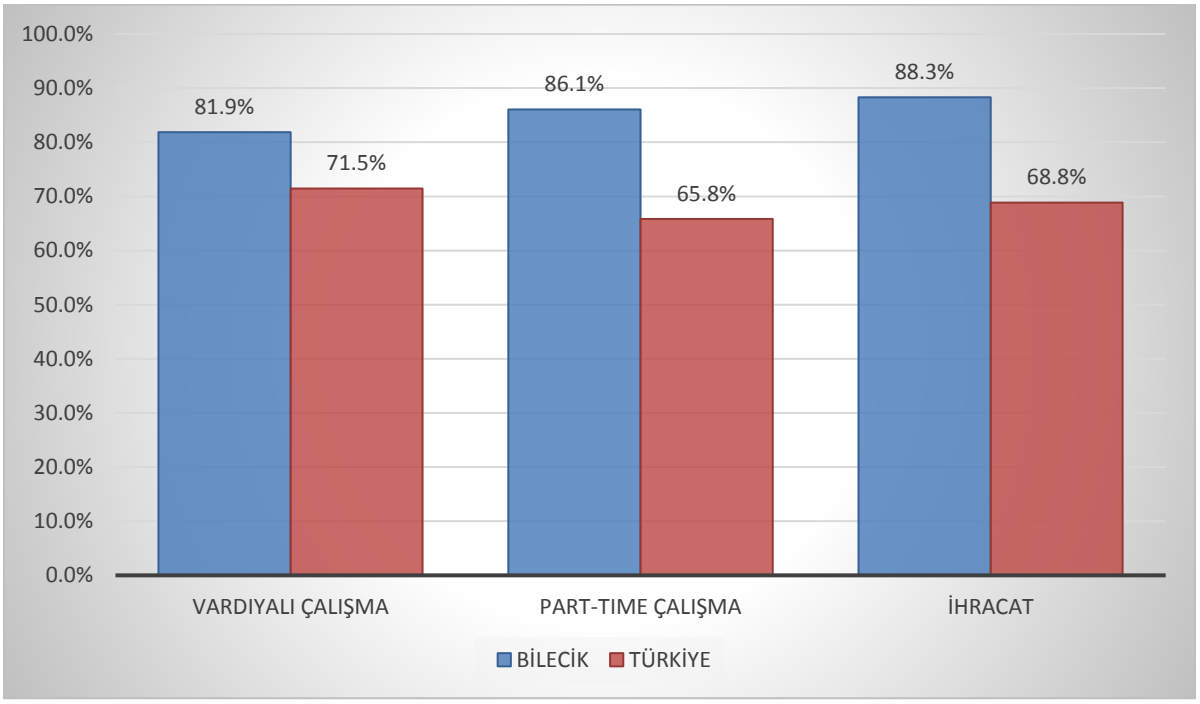

Kaynak: İPA 2017

Türkiye genelinde vardiyalı çalışma yapan işyerlerinin yüzde 71,5'i İŞKUR hizmetlerinden yararlanmaktadır. Bilecik ilinde ise bu oran yüzde 81,9 ile Türkiye ortalamasının üstünde gerçekleşmiştir. Bilecik ilindeki araştırma kapsamına giren tüm işyerlerinin yüzde 60,6'sı vardiyalı çalışma yapmaktadır.

Bilecik ilinde işyerlerinin yüzde 35,1'i ihracat yaparken, bu işyerlerinin yaklaşık 10'da 9'u İŞKUR hizmetlerinden faydalanmaktadır. Söz konusu oran Türkiye genelinin oldukça üzerindedir.

Bilecik ilinde part-time çalışma yapılan işyerlerinin % 86,1'i İŞKUR hizmetlerinden yararlanmaktayken, Türkiye genelinde bu oran % 65,8 düzeyindedir.

Mevcut İstihdam

Bilecik ilinde araştırma kapsamına dahil olan 20+ istihdamlı işyerlerinde çalışanların verileri Mevcut İstihdam başlığı altında incelenecektir.

Bilecik ilinde 20+ istihdamlı işyerleri için toplam çalışan sayısı 22 bin 320 olarak tespit edilmiştir. Cinsiyet bağlamında ele alındığında ise 17 bin 906 çalışan erkeklerden, 4 bin 414 çalışan ise kadınlardan oluşmaktadır.

Tablo 15: Sektörlere ve Cinsiyete Göre Çalışan Sayısı

Sektörler	Kadın	Erkek	Toplam
İmalat	2.943	12.886	15.829
Madencilik ve taş ocakçılığı	107	1.206	1.312
Toptan ve perakende ticaret; motorlu kara taşıtlarının ve motosikletlerin onarımı	314	996	1.310
İdari ve destek hizmet faaliyetleri	404	696	1.100
Konaklama ve yiyecek hizmeti faaliyetleri	366	616	982
İnşaat	201	768	969
Diğer hizmet faaliyetleri	28	245	273
Elektrik, gaz, buhar ve iklimlendirme üretimi ve dağıtımı	23	216	239
Ulaştırma ve depolama	15	201	216
Mesleki, bilimsel ve teknik faaliyetler	5	39	44
Gayrimenkul faaliyetleri	6	18	24
İnsan sağlığı ve sosyal hizmet faaliyetleri	2	20	22
Genel Toplam	**4.414**	**17.906**	**22.320**

Kaynak: İPA 2017

Sektörlere göre dağılımda ise; Bilecik ilinde çalışanların önemli bir ağırlığı İmalat sektöründe istihdam edilmektedir. İmalat sektörünün Bilecik ili için önemi bu verilerden de anlaşılmaktadır. Erkeklerde yüzde 71,9 oranında, kadınlarda ise yüzde 66,6 oranında İmalat sektöründe istihdam edilme durumu söz konusudur. Toplam çalışan sayıları içinde ise imalat sektöründe çalışma oranı yüzde 70,9 olarak gerçekleşmiştir.

Tablo 15 incelendiğinde tüm sektörlerde erkek çalışan sayısının kadın çalışan sayısına bariz üstünlüğü dikkat çekmektedir. Bu kapsamda kadın istihdamına yönelik yerel dinamiklerin harekete geçirilmesi ve eylem planlarının hazırlanması elzemdir.

Şekil 14: Sektörlere Göre Ortalama Çalışan Sayıları

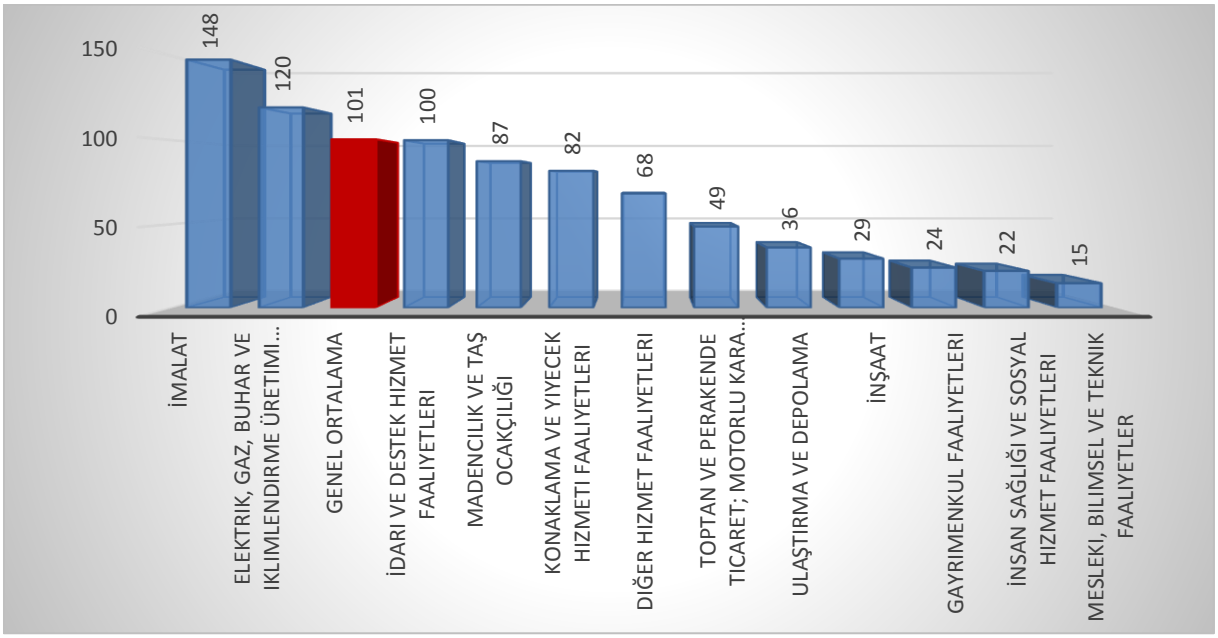

Kaynak: İPA 2017

Yukarıdaki şekil 14'da Bilecik ilinde bulunan 20+ istihdamlı işyerlerindeki ortalama çalışan sayıları gösterilmiştir. İl geneline bakıldığında her işyerinde ortalama olarak 101 kişi istihdam edilmektedir. Sektörler özelinde incelendiğinde; ortalama çalışan sayısı ortalama 148 ile İmalat ilk sırada ve ortalama 120 ile Elektrik, Gaz, Buhar ve İklimlendirme Üretimi ve Dağıtımı sektörü de ikinci sırada bulunmaktadır. Bu iki sektör il geneli ortalamasının üzerinde bulunmaktadır.

İl genelindeki çalışan sayıları, sektörlerden sonra meslek grubu bazında da Tablo 16'daki veriler üzerinden değerlendirilebilir.

Tablo 16: Meslek Grupları ve Cinsiyete Göre Çalışan Sayıları

Meslek Grupları	Kadın	Erkek	Toplam
Tesis ve Makine Operatörleri ve Montajcılar	1.511	6.955	8.466
Sanatkârlar ve İlgili İşlerde Çalışanlar	1.017	5.648	6.664
Teknisyenler, Teknikerler ve Yardımcı Profesyonel Meslek Mensupları	155	1.784	1.939
Nitelik Gerektirmeyen Meslekler	653	1.212	1.865
Büro Hizmetlerinde Çalışan Elemanlar	487	691	1.179
Hizmet ve Satış Elemanları	323	655	978
Profesyonel Meslek Mensupları	224	663	887
Yöneticiler	39	254	294
Nitelikli Tarım, Ormancılık ve Su Ürünleri Çalışanları	5	44	49
Genel Toplam	**4.414**	**17.906**	**22.320**

Kaynak: İPA 2017

Toplam çalışanların içerisinde Tesis Ve Makine Operatörleri Ve Montajcılar meslek grubunda çalışanlar önemli bir oranda bulunmaktadır. Toplam çalışanların yüzde 37,9'u, erkek çalışanların yüzde 38,8'i ve kadın çalışanların yüzde 34,2'si bu meslek grubunda bulunmaktadır. İkinci sırada ise Sanatkârlar Ve İlgili İşlerde Çalışanlar meslek grubu yer almakta ve yüzde 29,8 oranında çalışanı barındırmaktadır.

Bilecik ilinde kadınların yüzde 14,7'si Nitelik Gerektirmeyen Meslekler, yüzde 11'i Büro Hizmetlerinde Çalışan Elemanlar meslek grubunda yer almaktadır. Erkeklerin ise yüzde 6,7'si Nitelik Gerektirmeyen Meslekler ve yüzde 3,8'i Büro Hizmetlerinde Çalışan Elemanlar meslek grubunda yer almaktadır.

Tablo 17: İşyeri Yaşına ve Çalışanların Cinsiyetine Göre Dağılımı

İşyeri Yaşı (Yıl)	Kadın	Erkek	Toplam
0-4	628	1.972	2.600
5-9	791	3.322	4.113
10-14	519	1.353	1.872
15-19	1.037	1.876	2.913
20-24	369	2.009	2.378
25+	1.070	7.375	8.445
Genel Toplam	**4.414**	**17.906**	**22.320**

Kaynak: İPA 2017

Tablo 17'de ise çalışanların istihdam edildiği işyerlerinin yaş bilgileri bulunmaktadır. Bu tablodaki verilere göre; işyeri yaşı ile çalışan sayısı arasında herhangi bir ilişki bulunmamaktadır. Kadınların yüzde 24,2'si 25 ve daha fazla yıldır faaliyet gösteren işyerlerinde çalışmaktayken, yüzde 23,4'ü 15-19 yaş aralığında olan işyerlerinde çalışmaktadır.

İstihdamda bulunanların büyük bir çoğunluğu yeni sayılamayacak işyerlerinde çalışmaktadır. Ayrıca bu işyerleri Bilecik ilinde piyasada önemli bir yere sahiptir.

Tablo 18: En Fazla Çalışanı Olan Meslekler

Toplam	Kadın	Erkek
Seramik İmal İşçisi	Seramik İmal İşçisi	Seramik İmal İşçisi
Dökümcü (Metal)	Et Ve Et Ürünleri İşlemecisi	Dökümcü (Metal)
Et Ve Et Ürünleri İşlemecisi	Temizlik Görevlisi	Çömlek Ve Porselen Şekillendirme İşçisi
Çömlek Ve Porselen Şekillendirme İşçisi	Konfeksiyon İşçisi	Mermer Ocakçısı
Temizlik Görevlisi	Diğer İmalat Ve İlgili İşçiler (Makine İle)	Cam Mamul İmalatçısı
Mermer Ocakçısı	Hasta Kabul-Kayıt Görevlisi	Mermer İşçisi
Mermer İşçisi	Makineci (Dikiş)	Et Ve Et Ürünleri İşlemecisi
Cam Mamul İmalatçısı	Büro Memuru (Genel)	İzabeci
Kalite Kontrolcü	Garson (Servis Elemanı)	Makine Bakımcı
Garson (Servis Elemanı)	Bulaşıkçı (Stevard)	Ustabaşı/Postabaşı/Formen/Atölye Sorumlusu

Kaynak: İPA 2017

Tablo 18'da ise Bilecik ilinde cinsiyet bazında en fazla çalışılan meslekler görülmektedir. Özellikle ilk iki mesleğin erkek çalışanlar ve toplam çalışanlar bazında aynı olması toplam çalışanlar içinde erkeklerin ağırlıkta olmasından kaynaklıdır. Seramik İmal İşçisi mesleği hem kadınlar hem de erkek çalışanlar arasında en fazla çalışılan ilk mesleği oluşturmaktadır. Kadınların en fazla çalıştığı meslekler içerisinde erkekler ile aynı olan tek meslek Seramik İmla İşçisidir. Bu çerçeveden baktığımızda Seramik İmal İşçiliği hem erkekler için hem de kadınlar için ilimizde birlikte çalışılabilecek en uygun meslek olarak değerlendirilebilir.

AÇIK İŞLER

Açık işler; işgücü piyasasında işverenlerin ihtiyaçlarını ortaya koyan, gerek meslek gerekse talep edilen beceri ve eğitim düzeyi bilgisini elde etmek suretiyle açılacak olan mesleki eğitim kursları, işverenlere verilmesi muhtemel teşvikler ve iş arayanları doğru mesleklere yöneltmek anlamında alınacak kararları etkileyen önemli verileri içermektedir.

Çalışma kapsamında işyerlerine ziyaret esnasında açık işlerinin bulunup bulunmadığı ve İşyerlerine açık iş bulunan mesleklerin yanında, bu meslekte cinsiyet tercihlerinin olup olmadığı, açık iş olan meslekler için talep edilen asgari eğitim düzeyi, aranan beceriler, açık işleri hangi kanallar ile aradıkları ve aranma süresi de sorulmuştur. Bu başlık altında açık iş kapsamında derlenen veriler incelenecektir.

Şekil 15: Açık İşi Olan İşyeri Oranı

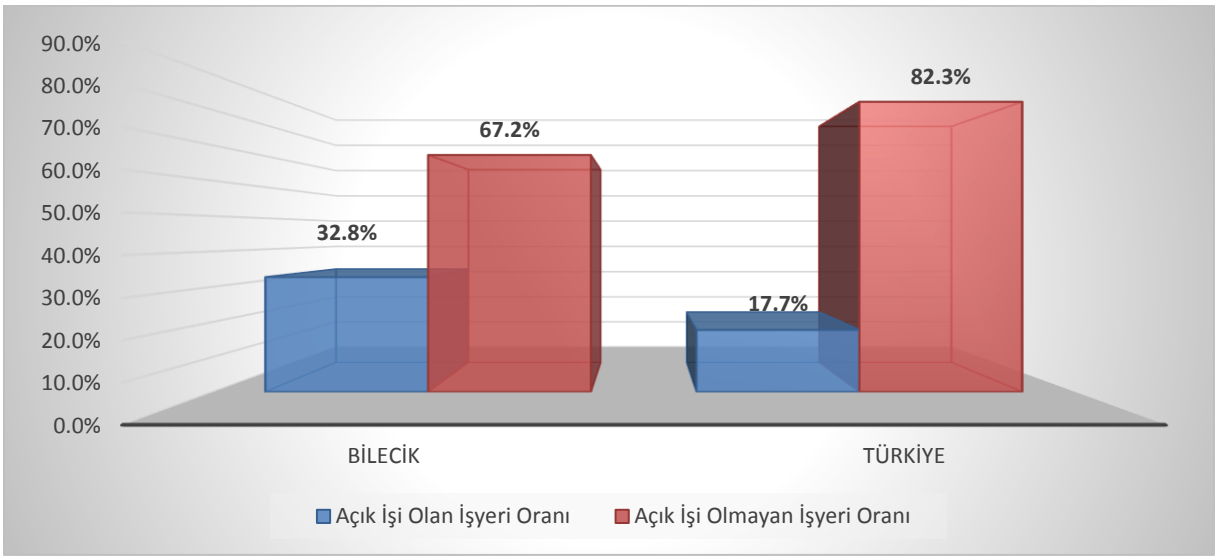

Kaynak: İPA 2017

Bilecik ilinde araştırma kapsamına giren 20+ istihdamlı işyerlerinin yüzde 32,8'inde açık iş bulunmaktadır. Bu oran Türkiye ortalamasının üstünde olup Türkiye geneli için açık işi olan işyeri oranı yüzde 17,7 olarak gerçekleşmiştir.

Bilecik ilinde 73 işyerinden 409 kişilik açık iş tespit edilmiş olup, sektörlere göre açık iş sayıları Tablo 19'da gösterilmiştir.

Tablo 19: Sektörlere Göre Açık İş Sayısı

Sektörler	Açık İş Sayısı
İmalat	263
Konaklama ve yiyecek hizmeti faaliyetleri	51
Madencilik ve taş ocakçılığı	45
Toptan ve perakende ticaret; motorlu kara taşıtlarının ve motosikletlerin onarımı	30
Diğer hizmet faaliyetleri	8
İnşaat	7
Mesleki, bilimsel ve teknik faaliyetler	3
Ulaştırma ve depolama	2
Genel Toplam	**409**

Kaynak: İPA 2017

Bilecik ili İşgücü Piyasası Araştırması sonucunda İmalat sektörünün açık işlerde önemli bir ağırlığının olduğu görülmektedir. Açık işlerin 263 kişilik kısmı açık ara ile İmalat sektöründeki işverenlerden gelmiştir. Ayrıca açık iş sayısının yoğun olduğu diğer sektörler ise Konaklama ve yiyecek hizmeti faaliyetleri, Madencilik ve Taş Ocakçılığı ile Toptan ve Perakende Ticaret sektörleridir.

Tablo 20'de ise sektörler özelinde açık iş oranları ile ilgili sektördeki işyerlerinin açık iş verme oranları gösterilmiştir.

Tablo 20: Sektörlere Göre Açık İş Oranı ve Açık İşi Olan İşyeri Oranı

Sektörler	Açık İş Oranı	Açık İşi Olan İşyeri Oranı
Mesleki, bilimsel ve teknik faaliyetler	6,4%	48,6%
Konaklama ve yiyecek hizmeti faaliyetleri	4,9%	42,3%
Madencilik ve taş ocakçılığı	3,3%	41,7%
Diğer hizmet faaliyetleri	2,8%	40,2%
Toptan ve perakende ticaret; motorlu kara taşıtlarının ve motosikletlerin onarımı	2,2%	33,3%
İmalat	1,6%	33,3%
Ulaştırma ve depolama	0,9%	25,0%
İnşaat	0,7%	6,1%
Genel Toplam	**1,8%**	**32,8%**

Kaynak: İPA 2017

Açık iş oranı; açık iş sayısının, açık iş sayısı ve mevcut istihdam sayısının toplamına oranlanması suretiyle elde edilmektedir. Tablo 20'den de görüleceği üzere Bilecik ilinde açık iş oranı yüzde 1,8 olarak tespit edilmiş olup, bu oran Bilecik ilindeki 20+ istihdamlı işyerleri bağlamında her 98 kişilik dolu kadronun yanında 2 kişilik doldurulmayı bekleyen kadronun bulunduğu anlamına gelmektedir. Açık iş oranının en yüksek olduğu sektör ise yüzde 6,4 ile Mesleki, bilimsel ve teknik faaliyetler sektörü olarak tespit edilmiştir.

Açık iş verme oranında da Mesleki, bilimsel ve teknik faaliyetler sektörü ön plana çıkmıştır. Bu sektördeki işyerlerinin yüzde 48,6'sında açık iş bulunmaktadır. Mesleki, bilimsel ve teknik faaliyetler sektörünü yüzde 42,3 ile Konaklama ve yiyecek hizmeti faaliyetleri, yüzde 41,7 ile Madencilik ve taş ocakçılığı sektörü ve yüzde 40,2 ile Diğer hizmet faaliyetleri sektörü takip etmektedir. Bir diğer ifadeyle bu sektörlerin her birinde 2 işyerinden 1'inde açık iş mevcuttur.

Şekil 16: TGÇM Durumuna Göre Açık İş Oranları

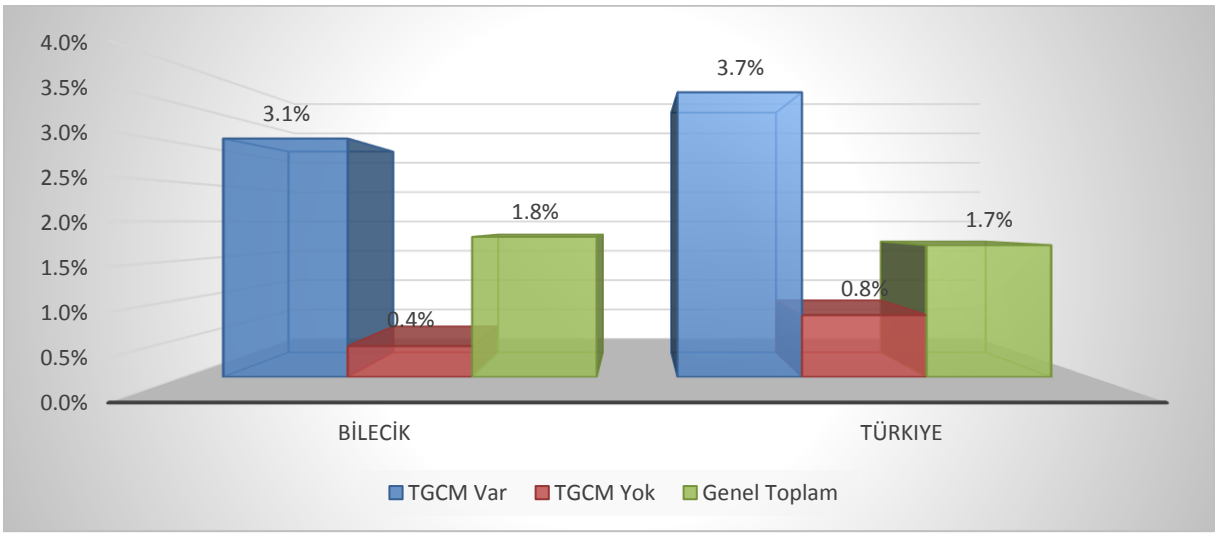

Kaynak: İPA 2017

Bilecik ilinde ihtiyaç duydukları mesleklerin temininde güçlük çektiğini bildiren işyerlerinin açık iş oranı yüzde 3,1; teminde güçlük çekmeyen işyerlerinin açık iş oranı ise yüzde 0,4 olarak gerçekleşmiştir. Bilecik ilinin bu oranları Türkiye ortalamasının altında kalmıştır. Teminde güçlük çeken işyerlerinde doldurulmayı bekleyen boş pozisyonların daha çok olması doğaldır. İşverenlerin ihtiyaç duydukları alanlarda talep ettiği personeli muhtelif nedenlerle istihdam edememesi bir anlamda söz konusu kadronun boş kalması anlamına gelecektir.

Şekil 17: İhracat, Part Time Çalışma, Vardiyalı Çalışma Yapma Durumuna Göre Açık İş Oranları

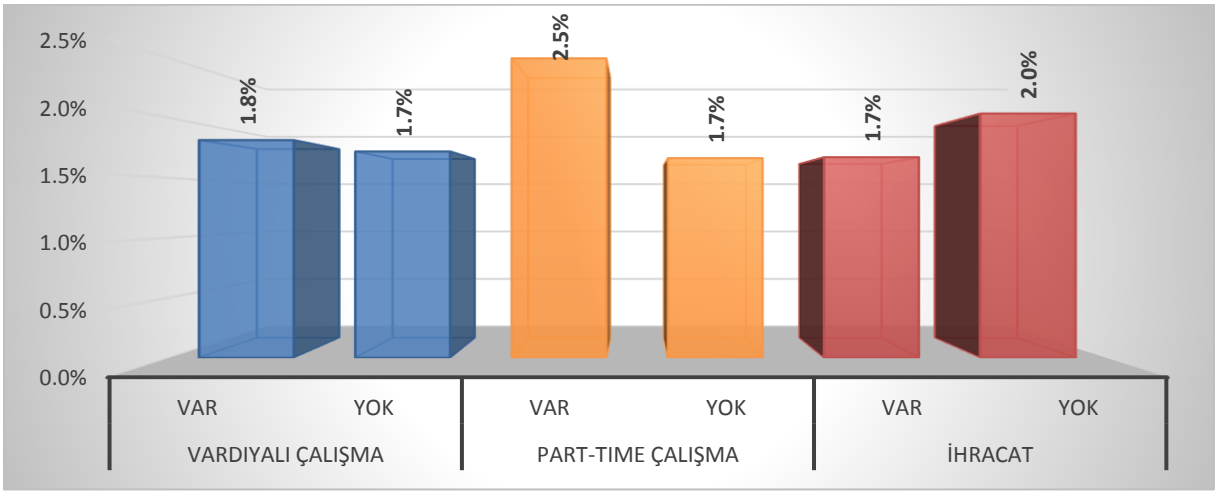

Kaynak: İPA 2017

Bilecik ilinde vardiyalı çalışma yapan 20+ istihdamlı işyerlerinin açık iş oranı yüzde 1,8, vardiyalı çalışma yapılmayan işyerlerinde ise yüzde 1,7 olarak tespit edilmiştir. Part-time çalışma yapılan işyerlerinde ise açık iş oranı yüzde 2,5, yapılmayan işyerlerinde ise yüzde 1,7'dir. İhracat yapılan işyerlerinde de açık iş oranı yüzde 1,7, yapılmayan işyerlerinde ise yüzde 2 olarak tespit

edilmiştir. İşyerinin vardiyalı çalışma ve part-time çalışma yapması açık iş oranını arttırmaktadır. Durum böyleyken yalnızca part-time çalışma yapılan işyerlerindeki açık iş oranı Bilecik iline ait olan yüzde 1,8'lik açık iş oranından yüksektir. Özellikle işyerinin part-time çalışma yapması açık iş oranını arttırmaktadır.

Şekil 18: Açık İşlerde Cinsiyet Tercihi

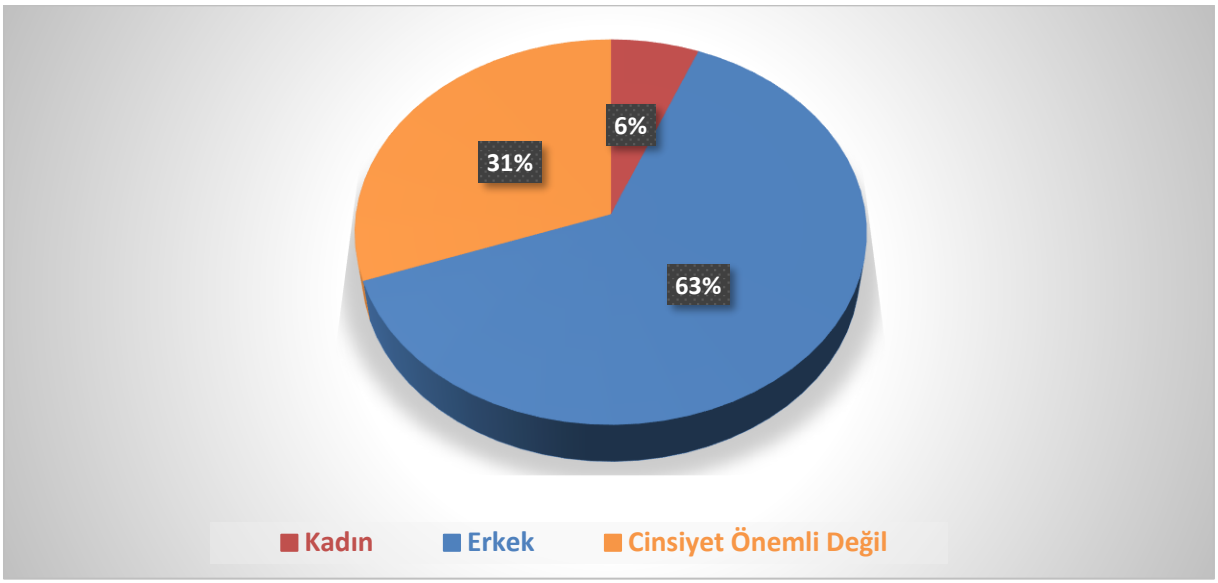

Kaynak: İPA 2017

Yukarıdaki şekil 18'de ise Bilecik ilinde araştırma sonucunda elde edilen açık işlerde işverenlerin cinsiyet tercihleri gösterilmektedir. Açık işlerin yüzde 63'ünde işverenlerin erkek işgücü talebi ortaya çıkmaktadır. Kadın işgücü istihdam etme eğilimi ise oldukça düşük düzeyde kalmış ve bu oran yüzde 6 olarak tespit edilmiştir. İşverenler açık işlerinde yüzde 31 oranında belli bir cinsiyet tercihinde bulunmamışlardır. Bu oranlar işverenlerin tercihini analiz etmek anlamında tek başına yeterli olmamaktadır. Zira açık işlerde daha çok hangi meslekte ve hangi beceri düzeyinde talebin olduğu cinsiyet analizinde özellikle gerekli görülmektedir.

Şekil 19: Açık İşlerin Eğitim Düzeyine Göre Dağılımı

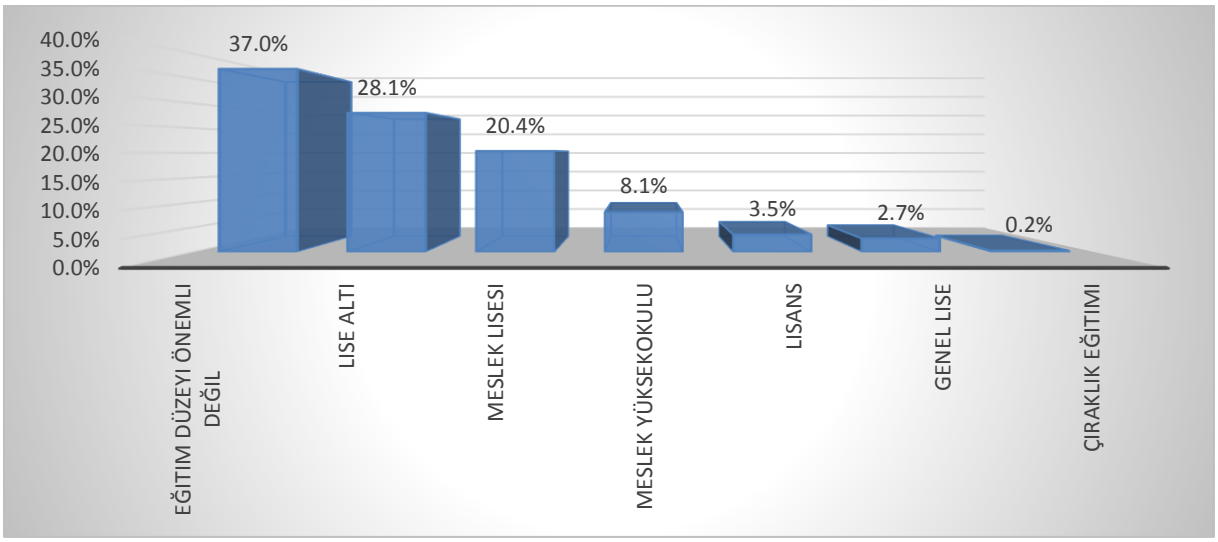

Kaynak: İPA 2017

İşverenlerin ihtiyaç duyduğu ve muhtelif açık iş arama kanallarını kullanarak işgücü talebini ilettikleri açık işlerinde asgari eğitim düzeyi de önemli bir tarafı oluşturmaktadır.

Bilecik ilindeki açık işlerin yüzde 37'sinde işverenler herhangi bir eğitim düzeyi talep etmemişlerdir. En fazla oranda ikinci sırada bulunan eğitim düzeyi ise Lise altı seviyesi olarak görülmektedir. Açık işlerde en az talep edilen eğitim seviyesi ise yüzde 0,2 ile Çıraklık eğitimidir.

Şekil 20: Açık İşlerin Cinsiyet ve Eğitim Düzeyine Göre Dağılımı

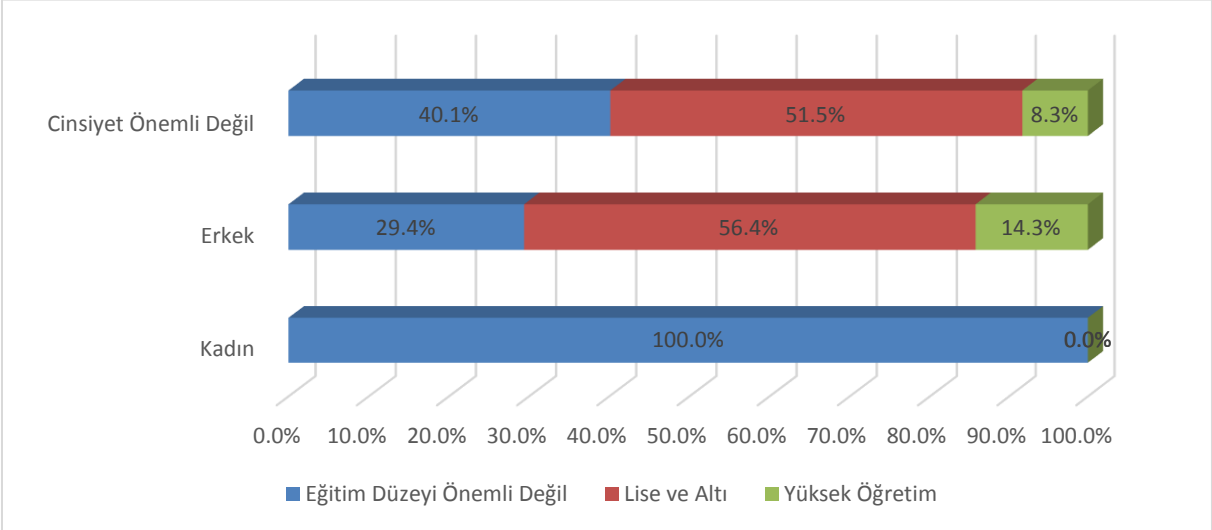

Kaynak: İPA 2017

Şekil 20'de görüleceği üzere cinsiyetin önemli görülmediği açık işlerde ve erkek işgücü taleplerinde lise ve altı seviyesi genel olarak ağırlıkta talep edilmiştir. Kadın ve erkek işgücü talebi için bir değerlendirme yapılacak olursa; kadınlarda yalnızca eğitim düzeyinin önemli olmadığı işgücü talepleri bulunmaktadır.

Açık işlerdeki eğitim talepleri cinsiyete göre farklılaşabildiği gibi sektörel düzeyde de birtakım hususları öne çıkarmaktadır. Bazı sektörlerde yüksek düzeyde bir eğitim talebinde bulunulmaktayken bazılarında da işverenler nezdinde herhangi bir eğitim düzeyi talebinde bile bulunulması önem ifade etmemektedir. Tablo 21'de Bilecik ilinde araştırma kapsamına giren 20+ istihdamlı işyerlerinden alınan açık işlerde sektörlere göre talep edilmiş olan eğitim düzeylerine ait veriler bulunmaktadır.

Tablo 21: Açık İşlerde Sektörlere Göre Talep Edilen Eğitim Düzeyi

Sektörler	Eğitim Seviyesi Önemli Değil	Lise ve Altı	Yüksek Öğretim
İmalat	42,6%	43,7%	13,7%
Konaklama ve yiyecek hizmeti faaliyetleri	9,8%	90,2%	0,0%
Madencilik ve taş ocakçılığı	11,0%	82,0%	6,9%
Toptan ve perakende ticaret; motorlu kara taşıtlarının ve motosikletlerin onarımı	44,4%	38,2%	17,4%
Diğer hizmet faaliyetleri	100,0%	0,0%	0,0%
İnşaat	85,7%	14,3%	0,0%
Mesleki, bilimsel ve teknik faaliyetler	0,0%	0,0%	100,0%
Ulaştırma ve depolama	100,0%	0,0%	0,0%
Genel Toplam	**37,0%**	**51,5%**	**11,6%**

Kaynak: İPA 2017

İşyerlerinden alınan açık işlerin tamamı için yükseköğretim seviyesinde talep verilen sadece dört sektör bulunmaktadır. Bu sektörler, İmalat, Madencilik ve taş ocakçılığı, Toptan ve perakende ticaret ile Mesleki, bilimsel ve teknik faaliyetlerdir. Bu sektörlerin içerisinde yalnızca Yüksek Öğretim seviyesinde açık iş verilen sektör Mesleki, bilimsel ve teknik faaliyetler sektörü olmuştur. Ulaştırma ve depolama ile Diğer hizmet faaliyetleri sektörlerinde verilen açık işlerin tamamında ise Eğitim Seviyesi önemli görülmemiştir.

Diğer hizmet faaliyetleri ile Ulaştırma ve Depolama sektöründeki açık işlerin tamamında eğitim düzeyi önemli görülmemiştir. Bu husus aslında eğitim seviyesi ile nitelikli olmanın çok da paralel gitmediği anlamına gelmektedir. Söz konusu sektörlerde eğitimden çok beceri ve tecrübeye dayanan meslekler olduğunu ifade etmek gerekir. Bir diğer ifadeyle lise altı ya da üniversite mezunu iş arayan işe başvuru yapsa işveren nezdinde bir fark ifade etmeyecektir. Herhangi bir eğitim düzeyi talep edilmeyen ikinci sektör ise İnşaat sektörü olmuştur. İnşaat sektöründeki açık işlerin yüzde 85,7'sinde işverenler "eğitim seviyesi önemli değil" seçeneğini tercih etmişlerdir. Bu sektördeki açık işlerin yüzde 14,3'ünde de lise ve altı seviyesi talep edilmiştir.

Açık işlerinde işverenlerin her türden talep verdikleri sektörler ise; İmalat, Madencilik ve taş ocakçılığı ile Toptan ve perakende ticaret sektörleri olmuştur.

Şekil 21: Açık İşlerin Arama Kanallarına Göre Dağılımı

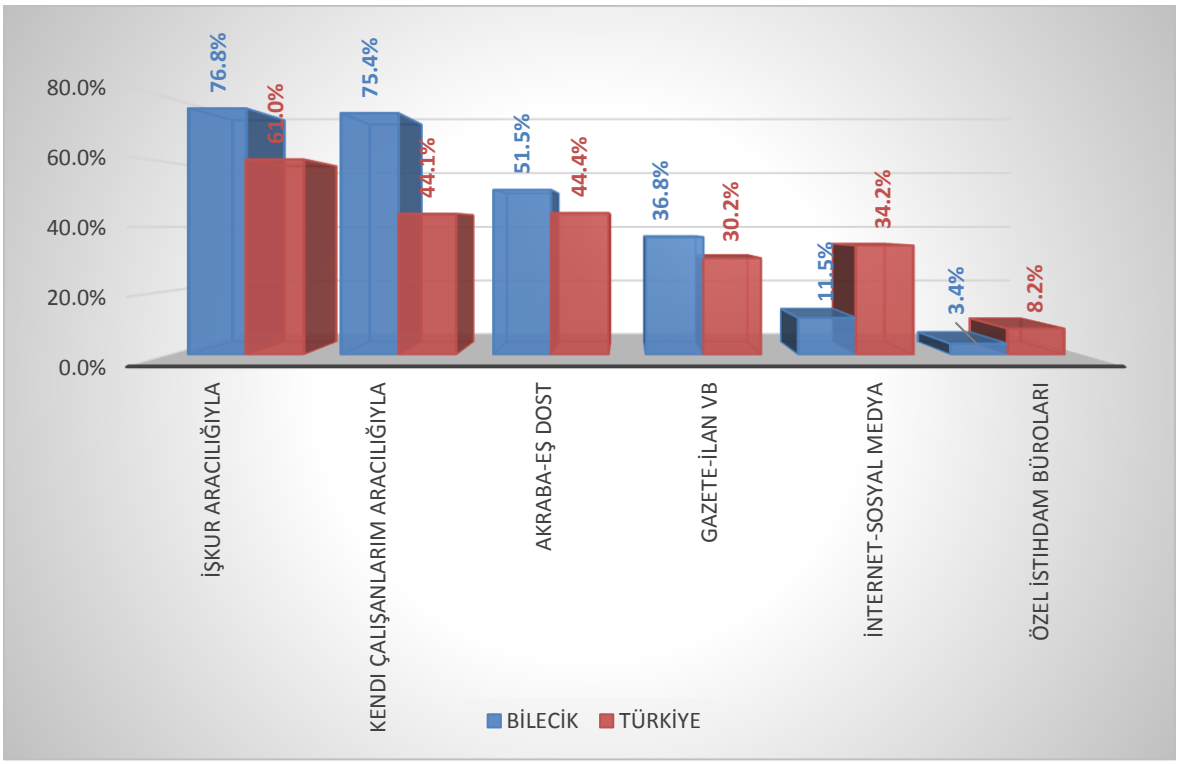

Kaynak: İPA 2017

Açık işlerin hangi arama kanalı ile işgücü piyasasına sunulduğu da özellikle İŞKUR için önemli bir konuyu oluşturmaktadır. Piyasadaki açık işlerin Kuruma kazandırılması yoluyla daha çok kişiyi işe yerleştirmek için hangi beceri ve eğitim düzeylerinin talep edildiğinin bilinmesi açılacak olan aktif işgücü programlarının etkinliği açısından önem arz etmektedir.

Şekil 21'de Bilecik ili ve Türkiye genelinde karşılaştırmalı olarak açık işlerin arama kanalına göre dağılımı mevcuttur. Bilecik ilinde 20+ istihdamlı işyerlerinden alınan açık işlerin yüzde 76,8 gibi büyük bir oranı İŞKUR vasıtası ile aranmaktadır. Bu oran Türkiye geneli için yüzde 61 olarak gerçekleşmiştir. Bilecik ilinde işverenler daha sonra Kendi Çalışanlarım Aracılığıyla arama kanalını kullanmıştır. Açık işlerin yüzde 51,5'i ise Akraba-Eş Dost aracılığı ile aranmaktadır. Bilecik ilinde Özel İstihdam Bürosu olmamasına karşın çevre illerdeki Özel İstihdam Bürolarından hizmet alan işyerleri de bulunmaktadır.

Tablo 22: Açık İşlerde Talep Edilen Eğitim Düzeyleri ve Arama Kanalları İlişkisi

Eğitim Düzeyi	İŞKUR aracılığıyla	Kendi çalışanlarım aracılığıyla	Akraba-Eş Dost	Gazete-İlan vb	İnternet-Sosyal Medya	Özel İstihdam Büroları
Eğitim Düzeyi Önemli Değil	70,0%	82,1%	55,0%	26,5%	10,6%	0,0%
Çıraklık Eğitimi	100,0%	100,0%	100,0%	0,0%	0,0%	0,0%
Lise altı	67,0%	68,7%	79,1%	61,8%	6,1%	5,2%
Genel lise	63,5%	45,5%	81,5%	36,1%	0,0%	0,0%
Meslek lisesi	93,7%	76,8%	20,8%	32,7%	21,7%	7,2%
Meslek yüksekokulu	100,0%	97,0%	0,0%	3,0%	9,1%	0,0%
Lisans	85,1%	20,9%	65,2%	50,3%	20,9%	13,9%
Genel Toplam	**76,8%**	**75,4%**	**51,5%**	**36,8%**	**11,5%**	**3,4%**

Kaynak: İPA 2017

Çıraklık eğitiminde talep verilen açık işlerde Gazete-İlan vb., İnternet-Sosyal Medya ile Özel İstihdam Büroları tercih edilmezken bu tarz iş ilanlarının tamamında İŞKUR, çalışanların aracılığı ve akraba-Eş Dost aracılığıyla eleman temin edilmeye çalışılmıştır. Meslek Lisesi ve Lisans eğitim seviyesinde talep edilen açık işlerde tüm arama kanalları kullanılmıştır. Tüm eğitim düzeylerinde İŞKUR aracılığıyla eleman temini yapılamaya çalışılmıştır. Lise altı eğitim talebinde yüzde 5,2; Meslek lisesi talebinde yüzde 7,2; Lisans talebinde ise yüzde 13,9 oranında özel istihdam büroları arama kanalı olarak kullanılmıştır.

Herhangi bir eğitim seviyesi tercihinde bulunulmayan açık işler için işverenler çoğunlukla Kendi Çalışanlarım ve İŞKUR Aracılığıyla arama kanalını tercih edilmiştir.

Şekil 22'de ise İŞKUR hizmetlerinden yararlanan ve yararlanmayan işverenlerin açık işlerindeki arama kanallarının dağılımı incelenecektir.

Şekil 22: Hizmetlerden Yararlanma Durumuna Göre Arama Kanallarının Dağılımı

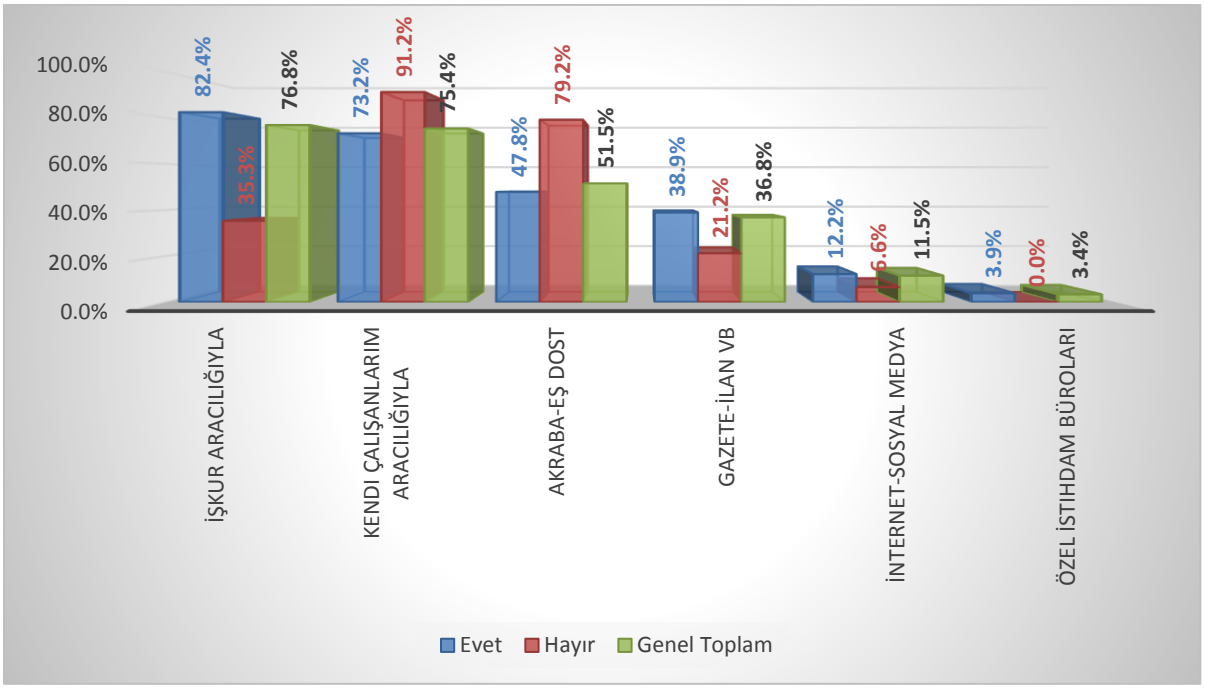

Kaynak: İPA 2017

İŞKUR hizmetlerinden yararlanan işyerlerinin açık işlerinde ilk sırada yüzde 82,4 gibi önemli bir oranda İŞKUR ikinci sırada yüzde 73,2 ile Kendi çalışanları aracılığıyla arama kanalı olarak kullanıldığı tespit edilmiştir. İŞKUR hizmetlerinden yararlanmış olan işverenler açık işlerini de Kuruma bildirme yönünde eğilim sergilemişlerdir. İŞKUR hizmetlerinden yararlanmayan işyerleri açık işlerinin yüzde 91,2 ile kendi çalışanları aracılığı ile karşılamaktadır.

İŞKUR hizmetlerinden yararlanan işyerleri açık işleri için Gazete-İlan vb. arama kanalını yüzde 38,9 oranında kullanırken, Kurum hizmetlerinden yararlanmayan işyerleri açık işlerinde Gazete-İlan vb. arama kanalını yüzde 21,2 oranında kullanmıştır.

Tablo 23: Arama Kanallarından İstenen Becerilerin Öncelik Sıralaması

Beceri	Akraba-Eş Dost	Gazete-İlan vb	İnternet-Sosyal Medya	İŞKUR aracılığıyla	Özel İstihdam Büroları	Kendi çalışanlarım aracılığıyla	Genel Toplam
Yeterli Mesleki/Teknik Bilgi ve Tecrübe	3	4	1	1	1	1	1
Fiziki ve Bedensel Yeterlilik	1	1	3	2	3	2	2
Takım Çalışması	2	2	2	3	2	3	3
İletişim ve İfade Yeteneği	4	3	6	5	5	4	4
Sorun Çözme ve İnisiyatif Alabilme	5	7	4	4	-	5	5
Hesap Yapabilme (Analitik Beceri)	6	6	9	6	-	6	6
Proje Tabanlı Çalışma	8	5	5	7	4	7	7
Satış ve Pazarlama Becerisi	7	8	-	8	-	8	8
Bilgisayar kullanımı	9	9	7	9	-	9	9
Yabancı Dil	10	-	8	10	6	-	10

Kaynak: İPA 2017

Açık işlerde talep edilen asgari eğitim seviyesinden sonra işverenlerin istihdam etmeyi düşündüğü işgücünde aranılan beceriler de planlanacak politikalar için stratejik alan oluşturmaktadır.

Bilecik ilinde genel olarak açık işlerde istenen becerilerde ilk sırada Yeterli Mesleki/Teknik Bilgi ve Tecrübe becerisi gelmektedir. İkinci sırada ise Fiziki ve Bedensel Yeterlilik ve daha sonra Takım Çalışması, İletişim ve İfade Yeteneği, Sorun Çözme ve İnisiyatif Alabilme, Hesap Yapabilme (Analitik Beceri), , Proje Tabanlı Çalışma, Satış ve Pazarlama Becerisi, Bilgisayar Kullanımı ve Yabancı Dil becerisi gelmektedir.

Akraba-Eş Dost ve İnternet Sosyal Medya arama kanalında en çok Fiziki ve Bedensel Yeterlilik istenen açık işler talep edilmiştir. İŞKUR aracılığı ile aranan açık işlerde en çok Yeterli Mesleki/Teknik Bilgi ve Tecrübe talep edilmiştir.

Gazete-ilan vb arama kanalı ile aranan açık işlerde Yabancı dil becerisi istenmemiştir. İnternet-Sosyal Medya Arama kanalı vasıtası ile aranan açık işlerde Satış ve Pazarlama becerisi talep edilmemiştir.

Tablo 24: Meslek Gruplarına Göre Açık İş Sayısı

BİLECİK	Açık İş Sayısı
Hizmet Ve Satış Elemanları	38
Nitelik Gerektirmeyen Meslekler	60
Sanatkarlar Ve İlgili İşlerde Çalışanlar	145
Nitelikli Tarım, Ormancılık Ve Su Ürünleri Çalışanları	1
Tesis Ve Makine Operatörleri Ve Montajcılar	146
Profesyonel Meslek Mensupları	9
Büro Hizmetlerinde Çalışan Elemanlar	5
Yöneticiler	1
Teknisyenler, Teknikerler Ve Yardımcı Profesyonel Meslek Mensupları	4
GENEL TOPLAM	**409**

Kaynak: İPA 2017

Bilecik ilinde açık işlerin meslek gruplarına göre dağılımı incelendiğinde; en fazla Tesis Ve Makine Operatörleri Ve Montajcılar Meslek Mensupları olduğu tespit edilmiş olup bu gruptaki açık iş sayısının toplam açık iş sayısı içindeki oranı yüzde 35,6'dır. İkinci sırada ise Sanatkarlar Ve İlgili İşlerde Çalışanlar meslek grubu bulunmaktadır.

Açık sayısının yanında daha çok açık iş oranları önemlidir. Tablo 25'de meslek gruplarına göre açık iş oranları bulunmaktadır.

Bilecik ili için tespit edilen yüzde 1,8'lik açık iş oranı meslek grupları bazında da değerlendirildiğinde açık iş oranı en yüksek oranda yüzde 3,7 ile Hizmet ve Satış Elemanları Meslek Mensupları meslek grubunda olduğu görülmektedir. Daha sonra ise sırayla Nitelik Gerektirmeyen Meslekler, Sanatkârlar ve İlgili İşlerde Çalışanlar, Nitelikli Tarım, Ormancılık ve Su Ürünleri Çalışanları, Tesis ve Makine Operatörleri ve Montajcılar, Profesyonel Meslek Mensupları, Büro Hizmetlerinde Çalışan Elemanlar, Yöneticiler ile Teknisyenler, Teknikerler ve Yardımcı Profesyonel Meslek Mensupları gelmektedir.

Tablo 25: Meslek Gruplarına göre Açık İş Oranları

BİLECİK	Açık İş Oranı
Hizmet Ve Satış Elemanları	3,7%
Nitelik Gerektirmeyen Meslekler	3,1%
Sanatkarlar Ve İlgili İşlerde Çalışanlar	2,1%
Nitelikli Tarım, Ormancılık Ve Su Ürünleri Çalışanları	2,0%
Tesis Ve Makine Operatörleri Ve Montajcılar	1,7%
Profesyonel Meslek Mensupları	1,0%
Büro Hizmetlerinde Çalışan Elemanlar	0,4%
Yöneticiler	0,3%
Teknisyenler, Teknikerler Ve Yardımcı Profesyonel Meslek Mensupları	0,2%
GENEL TOPLAM	**1,8%**

Kaynak: İPA 2017

Tablo 26: Açık İşlerin Meslek Gruplarına ve Cinsiyete Göre Dağılımı

Meslek Grubu	Kadın	Erkek	Cinsiyet Önemli Değil	Genel Toplam
Nitelikli Tarım, Ormancılık Ve Su Ürünleri Çalışanları	-	0,4%	-	0,2%
Yöneticiler	-	-	0,8%	0,2%
Nitelik Gerektirmeyen Meslekler	20,0%	12,8%	17,7%	14,7%
Tesis Ve Makine Operatörleri Ve Montajcılar	80,0%	38,5%	20,8%	35,7%
Hizmet Ve Satış Elemanları	-	5,5%	18,7%	9,2%
Sanatkarlar Ve İlgili İşlerde Çalışanlar	-	39,3%	34,5%	35,4%
Profesyonel Meslek Mensupları	-	2,3%	2,5%	2,2%
Büro Hizmetlerinde Çalışan Elemanlar	-	0,8%	2,6%	1,3%
Teknisyenler, Teknikerler Ve Yardımcı Profesyonel Meslek Mensupları	-	0,4%	2,4%	1,0%
GENEL TOPLAM	**100,0%**	**100,0%**	**100,0%**	**100,0%**

Kaynak: İPA 2017

İşverenler kadın işgücü tercihinde bulundukları açık işlerinde yüzde 80 oranında Tesis Ve Makine Operatörleri ve Montajcılar; yüzde 20 oranında Nitelik Gerektirmeyen Meslekler grubunda istihdam etmek istediğini bildirmişlerdir. Erkek işgücü taleplerinin ise Yöneticiler meslek grubu dışındaki bütün meslek gruplarında olduğu görülmektedir. Örneğin; Sanatkârlar Ve İlgili İşlerde Çalışanlar meslek grubunda açık işlerde kadın işgücü tercihinde hiç talep bulunmazken, erkek işgücü taleplerinde yüzde 39,3'ü bu meslek grubunda verilmiştir.

Ayrıca yukarıdaki tabloda görülen oranlardan farklı olarak Hizmet Ve Satış Elemanları meslek grubu, herhangi bir cinsiyet tercihinde en fazla oranda bulunmayan bir alan olmuştur. Zira bu meslek

grubundaki açık işlerin yüzde 18,7'sinde işverenler "cinsiyet önemli değil" seçeneğini tercih etmişlerdir.

En fazla oranda erkek işgücü tercihinde bulunulmuş olan meslek grupları ise Sanatkârlar ve İlgili İşlerde Çalışanlar, Tesis ve Makine Operatörleri ve Montajcılar ile Nitelik Gerektirmeyen Meslekler meslek grupları olmuştur.

Tablo 27'de ise meslek gruplarında talep edilen beceriler öncelik sıralamasına göre sıralanmıştır. Büro Hizmetlerinde Çalışan Elemanlar için ilk sırada Bilgisayar Kullanımı ile Hesap Yapabilme (Analitik Beceri), daha sonra ise Fiziki ve Bedensel Yeterlilik ile Yeterli Mesleki/Teknik Bilgi ve Tecrübe becerisi ön plana çıkmıştır.

Hizmet ve Satış Elemanları için ise ilk sırada Takım Çalışması Becerisi daha sonra İletişim ve İfade Yeteneği ile Fiziki ve Bedensel Yeterlilik becerileri önemlidir. Nitelik Gerektirmeyen Mesleklerde Takım Çalışması ve Fiziki ve Bedensel Yeterlilik ve ön plana çıkmıştır. Hizmet ve Satış Elemanları meslek grubu Yabancı dil becerisinin istendiği iki meslek grubundan biri olarak dikkat çekmektedir.

Profesyonel Meslek Mensuplarında ise bir diğer yabancı dil becerisinin talep edildiği meslek grubu olmuştur. İlk sırada Yeterli Mesleki/Teknik Bilgi ve Tecrübe, ikinci sırada Proje Tabanlı Çalışma becerisi talep edilmektedir.

Sanatkârlar ve İlgili İşlerde Çalışanlar; Teknisyenler, Teknikerler ve Yardımcı Profesyonel Meslek Mensupları ile Yöneticiler meslek grubunda en çok talep edilen beceri Yeterli Mesleki/Teknik Bilgi ve Tecrübe becerisi olmuştur. Tesis ve Makine Operatörleri ve Montajcılar meslek gruplarında ilk sırada Fiziki ve Bedensel Yeterlilik talep edilmiştir. Teknisyenler, Teknikerler ve Yardımcı Profesyonel Meslek Mensuplarında ikinci sırada Fiziki ve Bedensel Yeterlilik becerisi istenirken Tesis ve Makine Operatörleri ve Montajcılar meslek grubunda ikinci sırada Yeterli Mesleki/Teknik Bilgi ve Tecrübe istenmektedir.

Tablo 27: Meslek Gruplarına Göre Açık İşlerde Talep Edilen Beceri Düzeyi

Beceri	BÜRO HİZMETLERİNDE ÇALIŞAN ELEMANLAR	HİZMET VE SATIŞ ELEMANLARI	NİTELİK GEREKTİRMEYEN MESLEKLER	NİTELİKLİ TARIM, ORMANCILIK VE SU ÜRÜNLERİ ÇALIŞANLARI	PROFESYONEL MESLEK MENSUPLARI	SANATKARLAR VE İLGİLİ İŞLERDE ÇALIŞANLAR	TEKNİSYENLER, TEKNİKERLER VE YARDIMCI PROFESYONEL MESLEK MENSUPLARI	TESİS VE MAKİNE OPERATÖRLERİ VE MONTAJCILAR	YÖNETİCİLER	Genel Toplam
Yeterli Mesleki/Teknik Bilgi ve Tecrübe	3	7	4	-	1	1	1	2	1	1
Fiziki ve Bedensel Yeterlilik	2	3	2	1	5	2	2	1	-	2
Takım Çalışması	5	1	1	2	3	3	4	3	3	3
İletişim ve İfade Yeteneği	5	2	3	-	7	5	3	4	-	4
Sorun Çözme ve İnisiyatif Alabilme	-	7	5	-	4	4	4	5	2	5
Hesap Yapabilme (Analitik Beceri)	1	5	7	-	4	7	3	6	-	6
Proje Tabanlı Çalışma	-	6	8	3	2	6	4	7	-	7
Satış ve Pazarlama Becerisi	4	4	6	-	-	9	-	-	-	8
Bilgisayar kullanımı	1	-	-	-	6	8	-	-	-	9
Yabancı Dil	-	6	-	-	3	-	-	-	-	10

Kaynak: İPA 2017

Tablo 28: Meslek Gruplarına Göre Açık İşlerin Aranma Kanalları

Meslek Grubu	Akraba-Eş Dost	Gazete-İlan vb	İnternet-Sosyal Medya	İŞKUR aracılığıyla	Özel İstihdam Büroları	Kendi çalışanlarım aracılığıyla
Nitelikli Tarım, Ormancılık Ve Su Ürünleri Çalışanları	100,0%	-	-	-	-	100,0%
Yöneticiler	100,0%	-	-	100,0%	-	-
Nitelik Gerektirmeyen Meslekler	68,1%	66,6%	6,6%	55,0%	5,0%	81,7%
Tesis Ve Makine Operatörleri Ve Montajcılar	37,7%	37,7%	4,1%	77,4%	-	74,6%
Hizmet Ve Satış Elemanları	91,9%	64,6%	-	40,8%	-	61,8%
Sanatkarlar Ve İlgili İşlerde Çalışanlar	46,9%	18,6%	21,4%	95,1%	6,2%	79,9%
Profesyonel Meslek Mensupları	34,4%	21,9%	43,7%	76,6%	21,9%	43,7%
Büro Hizmetlerinde Çalışan Elemanlar	100,0%	22,0%	22,0%	57,8%	-	78,0%
Teknisyenler, Teknikerler Ve Yardımcı Profesyonel Meslek Mensupları	49,4%	24,7%	24,7%	100,0%	-	49,4%
GENEL TOPLAM	**51,5%**	**36,8%**	**11,5%**	**76,8%**	**3,4%**	**75,4%**

Kaynak: İPA 2017

Meslek gruplarına göre açık işlerin aranma kanalları değerlendirilecek olursa; İŞKUR'un en yüksek oranda kullanıldığı meslek grupları Yöneticiler Teknisyenler, Teknikerler Ve Yardımcı Profesyonel Meslek Mensupları olmuştur. Bu meslek grubundaki açık işlerin tamamı İŞKUR aracılığıyla işgücü piyasasına sunulmuştur. Yüzde 40,8 oranı ile İŞKUR'un en az tercih edildiği açık işler ise Hizmet Ve Satış Elemanları meslek grubunda olmuştur.

Büro hizmetlerinde çalışanlar ve yöneticiler en fazla Akraba-Eş Dost arama kanalı ile aranmaktadır. Nitelik gerektirmeyen mesleklerdeki açık işlerin yüzde 81,7'sı işverenin kendi çalışanları aracılığı ile aranmaktadır.

Tablo 29: Açık İş Olan Mesleklerden İstenen Becerilerde Öncelik Sıralaması

Meslek	Bilgisayar kullanımı	Fiziki ve Bedensel Yeterlilik	Hesap Yapabilme (Analitik Beceri)	İletişim ve İfade Yeteneği	Proje Tabanlı Çalışma	Satış ve Pazarlama Becerisi	Sorun Çözme ve İnisiyatif Alabilme	Takım Çalışması	Yabancı Dil	Yeterli Mesleki/Teknik Bilgi ve Tecrübe
Mermer İşçisi	-	1	-	-	5	-	4	3	-	2
Seramik İmal İşçisi	-	1	2	2	-	-	-	3	-	2
Beden İşçisi (Genel)	-	1	6	5	7	-	4	2	-	3
Makine Bakımcı	5	3	7	6	7	-	2	4	-	1
Forklift Operatörü	-	1	-	2	3	-	4	5	-	2
Izgara Köftecisi	-	3	-	2	-	-	-	1	-	-
Garson (Servis Elemanı)	-	3	-	2	-	4	-	1	-	-
Makineci (Dikiş)	-	-	-	-	-	-	-	2	-	1
Elektrikçi (Genel)	-	4	-	-	-	-	2	3	-	1
Açkı Ve Polisaj Tezgahı Operatörü-Metal İşçiliği	-	1	-	-	-	-	-	2	-	3

Kaynak: İPA 2017

Tablo 29'da Bilecik ilinde açık işi olan meslekler özelinde talep edilen becerilerin öncelik sıralaması bulunmaktadır. Beden İşçisi, Mermer İşçisi, Seramik İmal İşçisi, Forklift Operatörü ve Açkı Ve Polisaj Tezgâhı Operatörü-Metal İşçiliği mesleklerinde becerilerdeki ilk öncelik Fiziki ve Bedensel Yeterlilik yer almaktadır. Makine Bakımcı, Makineci (Dikiş) ve Elektrikçi (Genel) mesleklerinde ise talep edilen becerilerin başında Yeterli Mesleki/Teknik Bilgi ve Tecrübe becerisi gelmektedir. Garson (Servis Elemanı) ve Izgara Köftecisi meslekleri için ise ilk sırada Takım Çalışması becerisi, ikinci sırada İletişim ve İfade Yeteneği daha sonra Fiziki ve Bedensel Yeterlilik becerisi talep edilmektedir.

Tablo 30: Cinsiyet Bazında En Çok Açık İş Olan Meslekler

TOPLAM	KADIN	ERKEK
Seramik İmal İşçisi	Makineci (Dikiş)	Beden İşçisi (Genel)
Mermer İşçisi	Bulaşıkçı (Stevard)	Makine Bakımcı
Beden İşçisi (Genel)		Forklift Operatörü
Makine Bakımcı		Mermer İşçisi
Forklift Operatörü		Seramik İmal İşçisi
Makineci (Dikiş)		Elektrikçi (Genel)
Izgara Köftecisi		Seramik Pres Makinesi Operatörü (Karo)
Garson (Servis Elemanı)		Diğer Cam Ve Seramik Fırın İşçileri
Elektrikçi (Genel)		Akaryakıt Satış Elemanı (Pompacı)
Açkı Ve Polisaj Tezgahı Operatörü-Metal İşçiliği		Cam Mamul İmalatçısı

Kaynak: İPA 2017

Bilecik ilinde en fazla açık iş olan meslekler; Seramik İmal İşçisi, Mermer İşçisi, Beden İşçisi (Genel), Makine Bakımcı, Forklift Operatörü, Makineci (Dikiş), Izgara Köftecisi, Garson (Servis Elemanı), Elektrikçi (Genel), Açkı Ve Polisaj Tezgâhı Operatörü-Metal İşçiliğidir.

İşverenlerin açık işlerinde kadın işgücü tercihinde bulundukları en fazla açık iş olan meslekler ise Makineci (Dikiş) ve Bulaşıkçı (Stevard) meslekleridir.

Açık işlerde erkek işgücü tercihinin olduğu en fazla açık iş olan meslekler de Beden İşçisi, Makine Bakımcı, Forklift Operatörü, Mermer İşçisi, Seramik İmal İşçisi, Elektrikçi (Genel), Seramik Pres Makinesi Operatörü (Karo), Diğer Cam Ve Seramik Fırın İşçileri, Akaryakıt Satış Elemanı (Pompacı), Cam Mamul İmalatçısı meslekleridir.

Tablo 31: Cinsiyete Göre Açık İşlerde Talep Edilen Becerilerin Öncelik Sıralaması

Beceri	Kadın	Erkek	Cinsiyet Önemli Değil	Genel Toplam
Fiziki ve Bedensel Yeterlilik	3	2	1	1
Yeterli Mesleki/Teknik Bilgi ve Tecrübe	2	1	4	2
Takım Çalışması	1	3	2	3
İletişim ve İfade Yeteneği		5	3	4
Sorun Çözme ve İnisiyatif Alabilme	3	4	7	5
Hesap Yapabilme (Analitik Beceri)		6	5	6
Proje Tabanlı Çalışma		7	10	7
Satış ve Pazarlama Becerisi		8	6	8
Bilgisayar kullanımı		9	8	9
Yabancı Dil		9	9	10

Kaynak: İPA 2017

Kadın ve erkekler için genel toplama göre becerilerde öncelik sıralaması ilk iki sırada farklılık göstermektedir. Kadınlarda ilk öncelik Takım Çalışması becerisi iken, erkeklerde ilk öncelik Yeterli Mesleki/Teknik Bilgi ve Tecrübe olarak tespit edilmiştir. Herhangi bir cinsiyet tercihinde bulunulmayan açık işlerde ise ilk öncelik Fiziki ve Bedensel Yeterlilik, ikinci öncelik Takım Çalışması becerisi olarak görülmektedir.

TEMİNİNDE GÜÇLÜK ÇEKİLEN MESLEKLER

Araştırma kapsamında işverenlere son 1 yıl içerisinde hangi mesleklerde eleman temininde güçlük çektikleri, temininde güçlük çektikleri eleman sayısı ve bunun nedenleri sorulmuştur. Derlenen verilerle Bilecik ili işgücü piyasasının talep kısmını daha net görmek hedeflenmektedir. İşverenlerin karşılamakta güçlük çektiği mesleği, sayısını ve hangi nedenlerden ötürü aradığı çalışanı temin edemediğini bilmek, ilin istihdam politikasına da yön vereceğinden araştırmanın temininde güçlük çekilen meslekler bölümü önemli bilgiler içermektedir. Bu kapsamda bu bölümde temininde güçlük çekilen meslekler, sektörler ve meslek grupları bazında incelenecektir.

Şekil 23: Eleman Temininde Güçlük Çeken İşyeri Oranı

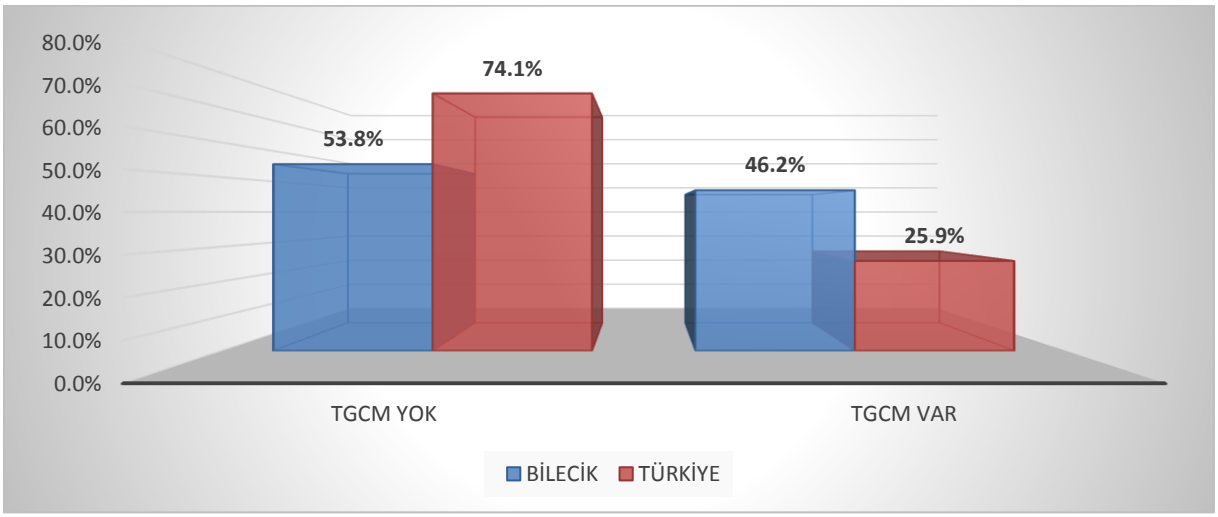

Kaynak: İPA 2017

Araştırma kapsamında yapılan ziyaretler sonucu Türkiye geneli 20+ istihdamlı 99 bin 806 işyerine ulaşılmıştır. Bu işyerlerinden 25 bin 825 kişisinde eleman temininde güçlük çekildiği tespit edilmiştir. Bilecik ilinde ise 20+ istihdamlı bin 222 işyeri çalışmaya cevap vermiş, bunlardan 103 tanesi temininde güçlük çekilen meslek olduğunu ifade etmişlerdir. Yüzde 46,2 ile Bilecik ilinin eleman temininde ülke genelinden daha çok eleman temininde güçlük çektiği görülmektedir.

Şekil 24: Sektörlere Göre Temininde Güçlük Çeken İşyeri Oranı

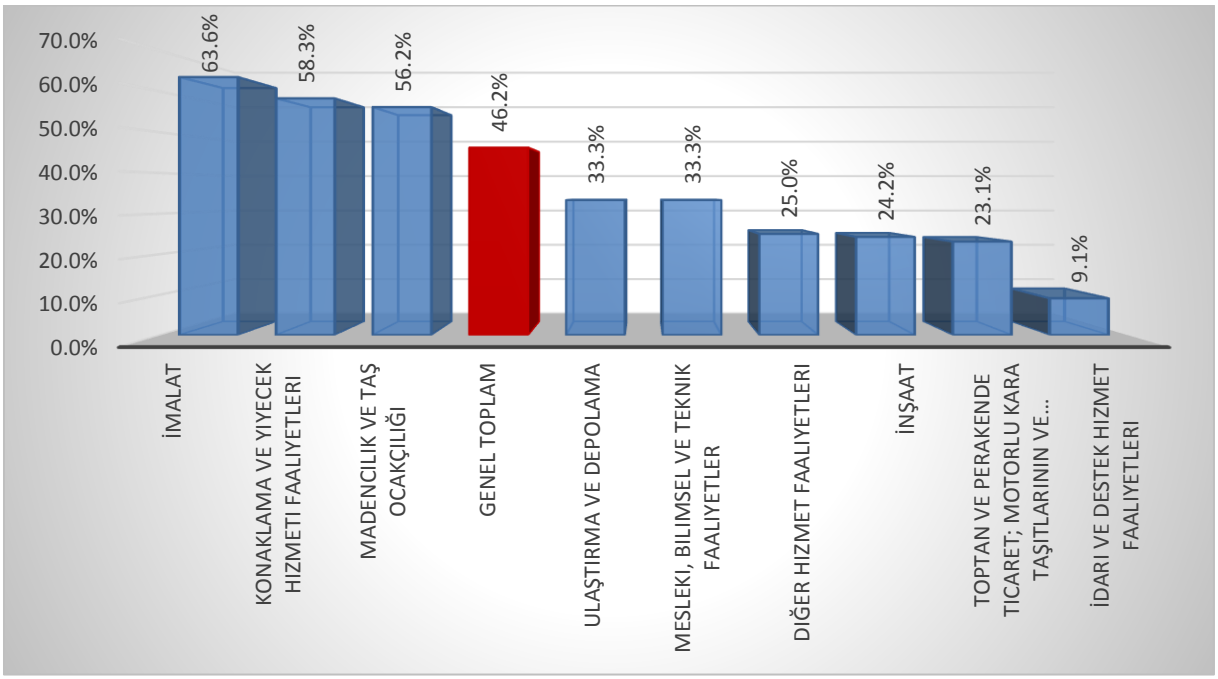

Kaynak: İPA 2017

Bilecik ilinde eleman temininde güçlük çeken işyerlerini sektörel olarak incelediğimizde; Elektrik, Gaz, Buhar Ve İklimlendirme Üretimi Ve Dağıtımı, Gayrimenkul Faaliyetleri ve insan Sağlığı ve Sosyal Hizmet Faaliyetleri sektörlerinde bulunan işyerlerinin eleman temininde güçlük çekmedikleri dikkat çeken bir husus olarak karşımıza çıkmaktadır. Bunun yanı sıra eleman temininde en fazla oranda güçlük çeken işyerlerinin İmalat sektöründe olduğu görülmektedir. Söz konusu sektördeki mevcut işyerlerinin fazla olmasına karşın İlin demografik yapısının bu alanda çalışabilecek yeterli sayıda işgücünü barındırmaması faktörleri, sektörün temininde güçlük çekme oranının yükselmesine neden olmuştur.

İdari ve Destek Hizmet Faaliyetleri sektörü gibi Bilecik ilinde işyeri sayısının az olduğu bir sektörün eleman temininde güçlük çekilen işyeri oranının son sıralarda yer alması doğal bir sonuç olarak karşımıza çıkmaktadır. Bu sonuç, bu sektörün ilde eleman temininde diğer sektörlere nazaran daha az zorluk çektiğini göstermektedir.

Tablo 32: Sektörlere Göre Temininde Güçlük Çekilen Kişi Sayısı

Sektörler	Temininde Güçlük Çekilen Eleman Sayısı
İmalat	446
Toptan ve perakende ticaret; motorlu kara taşıtlarının ve motosikletlerin onarımı	82
Madencilik ve taş ocakçılığı	57
İnşaat	32
Konaklama ve yiyecek hizmeti faaliyetleri	32
Ulaştırma ve depolama	3
İdari ve destek hizmet faaliyetleri	3
Diğer hizmet faaliyetleri	3
Mesleki, bilimsel ve teknik faaliyetler	2
Genel Toplam	**660**

Kaynak: İPA 2017

Bilecik ilinde 660 kişinin temininde güçlük çekildiği tespit edilmiştir. Temininde güçlük çekilen kişi sayıları, sektör bazında incelendiğinde İmalat sektöründe yoğunlaştığı görülmektedir. Bu sektörün temininde güçlük çektiği eleman sayısı, Bilecik ilinde toplam temininde güçlük çekilen sayının yüzde 67,5'uini oluşturmaktadır. Söz konusu sektörlerde çalışan sayısının fazla olması sebebi ile temininde güçlük çekilen kişi sayısı da fazladır. Öyle ki Bilecik ilinde toplam çalışanların yüzde 70,9'u bu sektörde çalışmaktadırlar.

Şekil 25: Temininde Güçlük Çekilen Kişilerin Meslek Gruplarına Göre Dağılımı

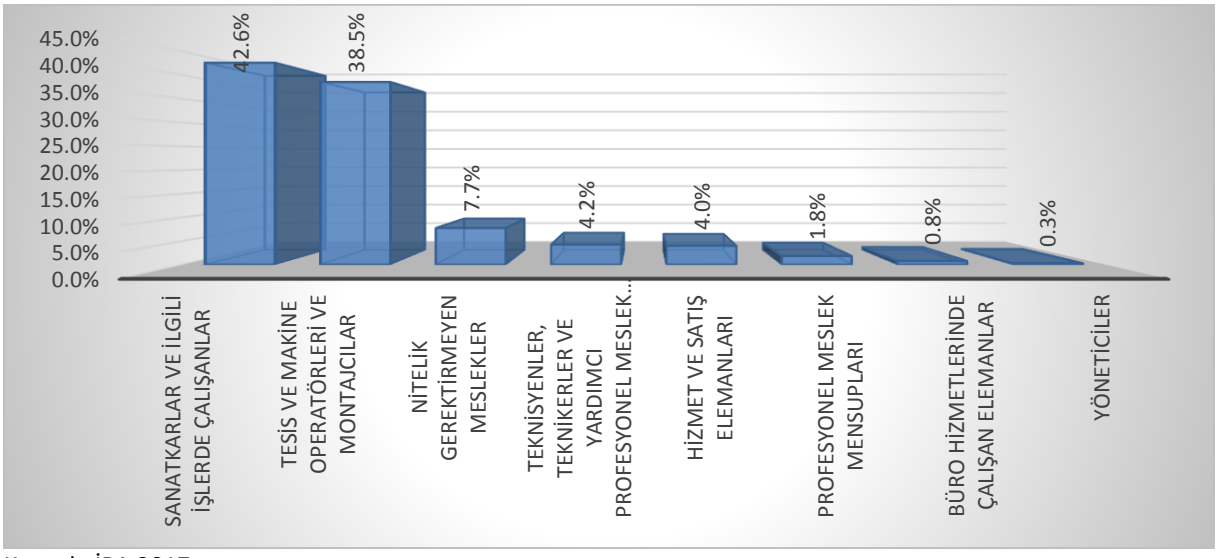

Kaynak: İPA 2017

Bilecik ilinde meslek gruplarına göre temininde güçlük çekilen kişilere bakıldığında en çok 281 kişi ile Sanatkârlar ve İlgili İşlerde Çalışanlar meslek grubunda yer aldıkları görülmektedir. Eleman temininde güçlük çekilen kişilerin yüzde 42,6'sı bu meslek grubunda yer almaktadır.

Türkiye genelinde de 20+ istihdamlı işyerlerinde eleman temininde güçlük çekilme oranı en yüksek birinci sırada Sanatkârlar ve İlgili İşlerde Çalışanlar meslek grubunun olması, bu meslek grubunun ihtiyaçlarının sadece Bilecik ili ile sınırlı olmadığını göstermektedir. Benzer şekilde araştırma sonuçları göstermektedir ki Yöneticiler meslek grubu hem ülke geneli hem de Bilecik ilinde eleman temininde en az güçlük çeken meslek grubudur.

Tablo 33: Mesleklere Göre TGÇM Dağılımı

TGCM	Genelleştirilmiş Eleman Sayısı	Oranı
Diğer İmalat Ve İlgili İşçiler (Elle)	67	10,1%
Seramik İmal İşçisi	40	6,1%
Forklift Operatörü	37	5,6%
Makine Bakımcı	30	4,5%
Kaldırma, Taşıma Raylı Sistem Tavan Vinç Operatörü	25	3,8%
Seramik Pres Makinesi Operatörü (Karo)	25	3,8%
Mermer İşçisi	25	3,8%
Makineci (Dikiş)	20	3,0%
Paketleme İşçisi	20	3,0%
Mekanik Bakım Onarımcısı	15	2,3%

Kaynak: İPA 2017

Bilecik ilinde temininde güçlük çekilen mesleklere bakıldığında ilk sırada 67 kişi ile Diğer İmalat Ve İlgili İşçiler (Elle) mesleği yer almaktadır. Bu mesleği sırasıyla 40 kişi ile Seramik İmal İşçisi, 37 kişi ile Forklift Operatörü meslekleri takip etmektedirler.

Geçtiğimiz yıl gerçekleştirilen araştırma sonuçlarına göre temininde güçlük çekilen ilk on meslekle bu yılki araştırma sonuçlarını kıyasladığımızda; Seramik İmal İşçisi, Mermer İşçisi ve Makineci (Dikiş) olmak üzere toplam üç mesleğin yine değişmeyerek ilk onda yer aldıkları görülmektedir. Bilecik ilinde söz konusu meslekler, son iki yıldır temininde güçlük çekilen meslekler arasında yer almaya devam etmektedirler.

Seramik İmal İşçisi mesleği aynı zamanda açık işi en çok olan meslekler arasında ilk onda yer alması, ilin istihdam politikalarına yön vermesi adına dikkate değer bir bilgi şeklindedir.

Şekil 26: TGÇM Nedenlerinin Dağılımı

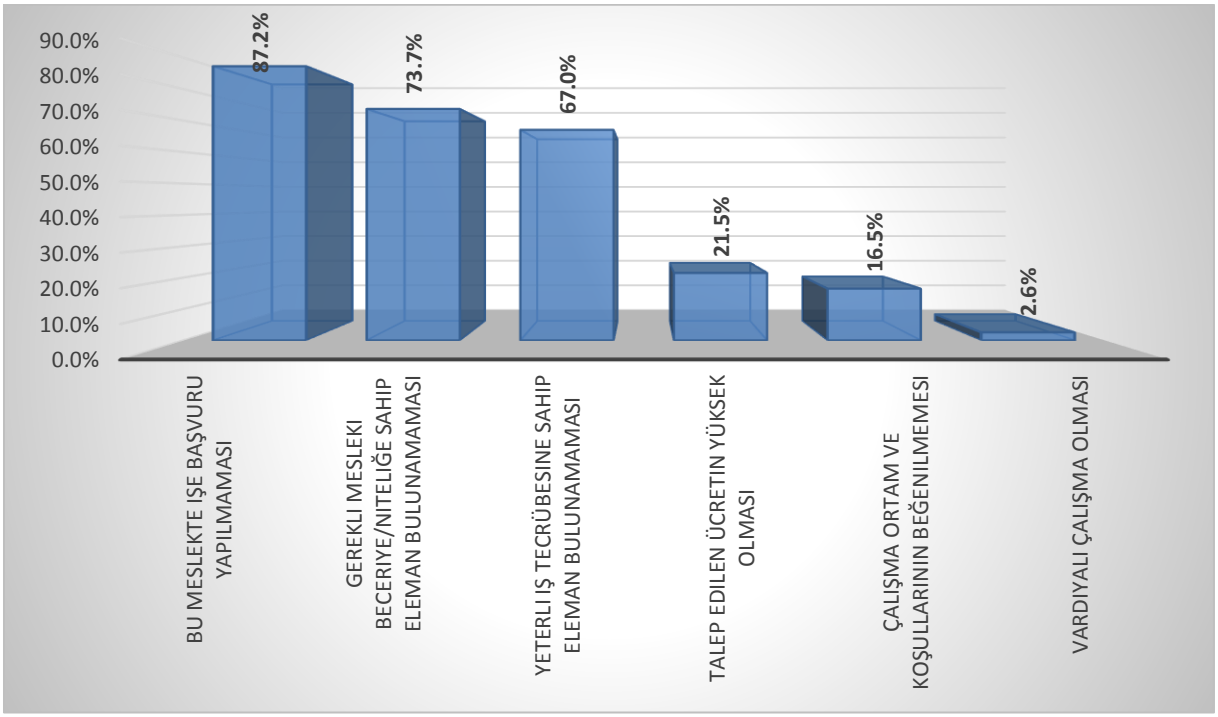

Kaynak: İPA 2017

Bilecik ilinde temininde güçlük çekilme nedenlerine bakıldığında ilk sırada Bu Meslekte İşe Başvuru Yapılmaması yer almaktadır. Türkiye genelinde ise Gerekli Mesleki Beceri/Niteliğe Sahip Eleman Bulunamaması TGÇM nedeni olarak ilk sırada yer almaktadır. Bu sebeple Bilecik ile Türkiye Geneli TGÇM nedenleri farklılık arz etmektedir. İşsizlikle Mücadelede Ulusal Politikaların yanı sıra bölgesel olarak da alternatif eylem planları geliştirmenin önemi ortaya çıkmaktadır.

Mesleklere Göre TGÇM dağılımı incelenirken, açık işi en çok olan mesleklerle temininde güçlük çekilen mesleklerin benzerlik gösterdiği ifade edilmiştir. TGÇM Nedenlerinin Dağılımına bakıldığında ise ilk sırada Bu Meslekte İşe Başvuru Yapılmaması gelmektedir. Öyle ki bu nedeni ortadan kaldırmaya yarayacak doğru aktif işgücü politikaları üretilip, mevcut açık işler için gereken mesleki beceriye/niteliğe sahip bireyler sağlandığında sadece il geneli değil ülke çapında da talep ve arz dengesine katkı sağlayacaktır.

Şekil 27: İşyeri Durumuna Göre TGÇM Nedenleri

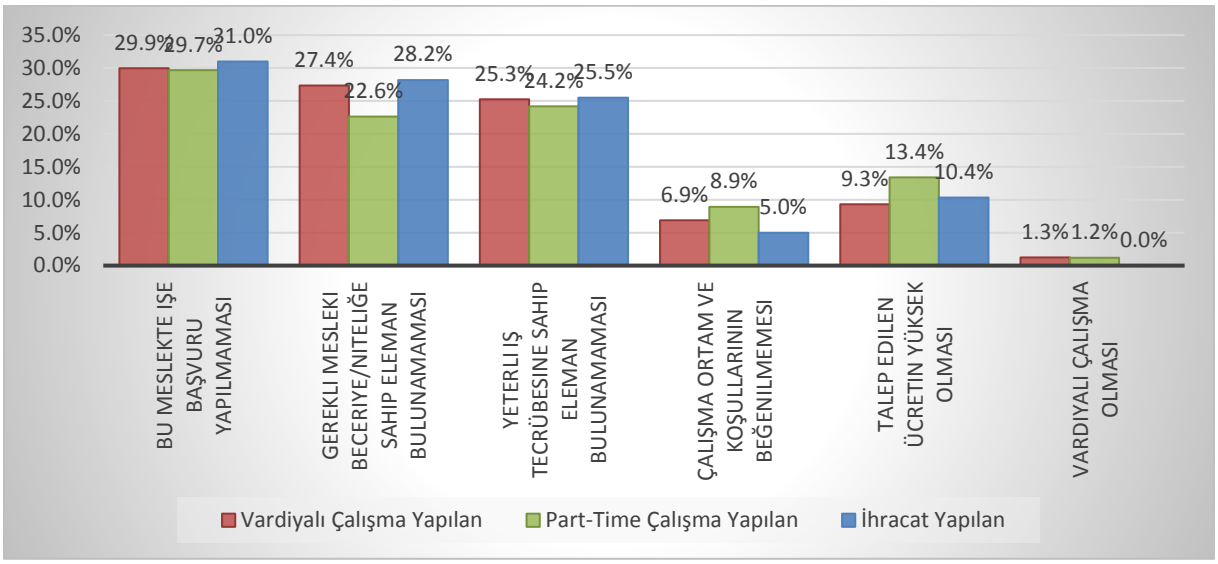

Kaynak: İPA 2017

Bilecik ilinde işyerlerinin part-time veya vardiyalı çalışanı olması, işyerinin ihracat yapıp yapmaması gibi işyeri durumuna göre eleman temininde güçlük çekme nedenlerine bakılmıştır. Her işyeri türünde de eleman temininde en çok Bu Meslekte İşe Başvuru Yapılmaması nedeni ile istediği personeli bulmazken, diğer sebeplerde de benzer etki görülmektedir.

Tablo 34: Mesleklere Göre TGÇM Nedenleri

TGCM	Bu meslekte işe başvuru yapılmaması	Gerekli Mesleki beceriye/niteliğe sahip eleman bulunamaması	Yeterli iş tecrübesine sahip eleman bulunamaması	Çalışma ortam ve koşullarının beğenilmemesi	Talep edilen ücretin yüksek olması	İşyerine ulaşım zorluğu
Diğer imalat ve ilgili işçiler (elle)	94,0%	6,0%	6,0%	0,0%	0,0%	0,0%
Seramik imal işçisi	100,0%	100,0%	100,0%	0,0%	0,0%	0,0%
Forklift operatörü	67,6%	86,5%	56,8%	18,9%	43,2%	0,0%
Makine bakımcı	96,7%	73,3%	90,0%	23,3%	36,7%	0,0%
Kaldırma, taşıma raylı sistem tavan vinç operatörü	100,0%	100,0%	100,0%	100,0%	0,0%	0,0%
Seramik pres makinesi operatörü (karo)	100,0%	100,0%	100,0%	60,0%	40,0%	0,0%
Mermer işçisi	92,0%	40,0%	60,0%	40,0%	20,0%	0,0%
Makineci (dikiş)	100,0%	100,0%	100,0%	0,0%	0,0%	0,0%
Paketleme işçisi	100,0%	50,0%	50,0%	0,0%	0,0%	0,0%
Mekanik bakım onarımcısı	93,3%	93,3%	60,0%	6,7%	26,7%	0,0%

Kaynak: İPA 2017

Bilecik ilinde eleman temininde güçlük çekilen mesleklerin nedenlerine bakıldığında, Diğer İmalat Ve İlgili İşçiler (Elle), Seramik İmal İşçisi, Makine Bakımcı, Kaldırma, Taşıma Raylı, Sistem Tavan Vinç Operatörü, Seramik Pres Makinesi Operatörü (Karo), Mermer İşçisi, Makineci (Dikiş), Paketleme İşçisi, Mekanik Bakım Onarımcısı olmak üzere toplam on meslekten dokuz tanesinin temininde güçlük çekilme nedenlerinin en yüksek oranda Bu Meslekte İşe Başvuru Yapılmaması olduğu görülmektedir. Forklift Operatörü mesleğinde Gerekli Mesleki Beceriye/Niteliğe Sahip Eleman Bulunamaması ilk sırada yer alırken bu meslekte işe başvuru yapılmamasında önemli bir orana sahiptir. Ayrıca talep edilen ücretin yüksek olması nedeni ile eleman bulunmayan beş meslekten biri Forklift Operatörüdür. Çalışma Ortam Ve Koşullarının Beğenilmemesi nedeni ile eleman temininde en çok güçlük çekilen meslek ise Kaldırma, Taşıma Raylı Sistem Tavan Vinç Operatörü' dür.

GELECEK DÖNEM İSTİHDAM EĞİLİMLERİ

Ekonomilerde gelecek dönem istihdam eğilimini belirlemek, işgücü piyasasında oluşacak dalgalanmaları önceden görmek ve buna yönelik politikalar geliştirmek için önemli bir araçtır. İşgücü Piyasası Araştırmaları da bu minvalde işverenlere bir sonraki yılda öngördükleri istihdam tahminlerini meslek bazında sorarak gelecek dönem istihdam eğilimleri belirlenmektedir.

Bu bölümde Bilecik ilinde 2017 Yılı Nisan-Mayıs dönemi ile bir sonraki yıl aynı döneme tekabül eden zaman aralığı boyunca çalışan sayılarında ne gibi farklılıklar beklendiği, farklılaşmaların hangi mesleklerde ve sektörlerde olacağına dair tahminler üzerinde durulacaktır. Mevsimsel etkileri dışarıda bırakmak adına işverenlere tam bir yıllık dönem içindeki tahminleri sorulmuştur.

Çalışma kapsamında işverenlere yöneltilen "30 Nisan 2018 tarihi itibariyle işyerinizde herhangi bir meslekte net istihdam artışı/azalışı bekliyor musunuz?" sorusuna Türkiye genelinde işyerlerinin yüzde 18,8'i istihdamın artacağı yönünde cevap verirken Bilecik ilinde işverenlerin yüzde 31'i istihdamın artacağını öngörmüştür. Başka bir ifadeyle 10 işyerinden Türkiye genelinde yaklaşık 2'si istihdamın artacağını öngörürken Bilecik'te bu sayı 3'e yükselmekte olup işverenlerin yakın dönemde istihdam artışına olumlu baktıkları görülmektedir. Öte yandan istihdamın azalacağını düşünen işveren oranı, ülke genelinde 2,6 olarak öngörürken Bilecik ilinde ise ülke genelinin altında olup yüzde 1,8 olarak öngörülmüştür.

Tablo 35: Sektörlere Göre İşverenlerin İstihdam Beklentileri

Sektörler	Artış	Azalış	Fikrim Yok	Değişmeyecek
İmalat	35,5%	1,9%	45,8%	16,8%
İnşaat	39,4%		39,4%	21,2%
Toptan ve perakende ticaret; motorlu kara taşıtlarının ve motosikletlerin onarımı	19,0%	3,9%	54,3%	22,8%
Madencilik ve taş ocakçılığı	51,4%	6,7%	13,3%	28,6%
Konaklama ve yiyecek hizmeti faaliyetleri	25,0%		16,7%	58,3%
İdari ve destek hizmet faaliyetleri	9,1%		54,5%	36,4%
Ulaştırma ve depolama	16,7%		66,7%	16,7%
Diğer hizmet faaliyetleri			50,0%	50,0%
Mesleki, bilimsel ve teknik faaliyetler				100,0%
Elektrik, gaz, buhar ve iklimlendirme üretimi ve dağıtımı			50,0%	50,0%
Gayrimenkul faaliyetleri				100,0%
İnsan sağlığı ve sosyal hizmet faaliyetleri			100,0%	
Genel Toplam	**31,0%**	**1,8%**	**42,6%**	**24,5%**

Kaynak: İPA 2017

Sektörlere göre istihdam eğilimi incelendiğinde en yüksek oranda artış bekleyen işverenlerin sırasıyla Madencilik ve Taş Ocakçılığı, İnşaat ve İmalat sektörlerinde olduğu görülmektedir. En fazla azalış bekleyen işyerleri ise yine Madencilik ve Taş Ocakçılığı sektöründedir. Gayrimenkul Faaliyetleri ve Mesleki, Bilimsel Ve Teknik Faaliyetler sektöründe yer alan işyerlerinin tümü gelecek dönemde istihdamlarının değişmeyeceği yönünde fikir beyan etmişlerdir.

Sektörlerin İstihdam Eğiliminde Dikkat Çeken Diğer Bir Husus İse İnsan Sağlığı Ve Sosyal Hizmet Faaliyetleri sektöründe bulunan tüm işyerleri gelecek dönem için herhangi bir öngörüde bulunamamışlardır. Ulaştırma ve Depolama sektöründe bulunan işyerlerinin yüzde 66,7'side gelecek dönem için herhangi bir öngörüde bulunamamışlardır.

Tablo 36: Sektörlere Göre Net İstihdam Değişimi

Sektörler	Net İstihdam Değişimi	NİDO
İnşaat	171	17,6%
Madencilik ve taş ocakçılığı	83	6,3%
İmalat	637	4,0%
Konaklama ve yiyecek hizmeti faaliyetleri	27	2,7%
Ulaştırma ve depolama	5	2,3%
İdari ve destek hizmet faaliyetleri	15	1,4%
Toptan ve perakende ticaret; motorlu kara taşıtlarının ve motosikletlerin onarımı	15	1,2%
Genel Toplam	**953**	**4,3%**

Kaynak: İPA 2017

Türkiye genelinde 20+ istihdamlı işyerlerinde 2018 Nisan-Mayıs dönemlerinde 2017 Nisan-Mayıs dönemine göre istihdamın yüzde 3,2 artacağı beklenmekte olup Bilecik'te ise bu oran, yüzde 4,3 olup ülke genelinin üzerine çıkmıştır.

En fazla istihdam artış yüzde 17,6 ile İnşaat sektöründe beklenmektedir. Söz konusu sektörün ilimizde öncü sektörlerden olması göz önüne alındığında istihdam açısından ilerleme beklenmesi gayet doğaldır. Bir diğer öncü sektör İmalat sektöründe çalışan sayısı yüksek olduğundan oransal olarak düşük çıkmasına karşın 637 kişilik ek istihdam beklentisi ilimiz açısından önem arz etmektedir. Ayrıca Madencilik ve Taş Ocakçılığı sektöründe de gözle görünür bir artış beklenmektedir.

Bilecik ilinde en az istihdam artış oranı ise sırasıyla Toptan ve Perakende Ticaret ile İdari Ve Destek Hizmet Faaliyetleri sektörlerindedir. İlimiz açısından İstihdam azalışı beklenen sektör bulunmamaktadır.

Tablo 37: Meslek Gruplarına Göre Net İstihdam Değişimi

Meslek Grubu	Net İstihdam Değişimi	NİDO
Nitelik Gerektirmeyen Meslekler	193	10,3%
Tesis Ve Makine Operatörleri Ve Montajcılar	550	6,5%
Hizmet Ve Satış Elemanları	51	5,3%
Sanatkarlar Ve İlgili İşlerde Çalışanlar	151	2,3%
Profesyonel Meslek Mensupları	3	0,4%
Büro Hizmetlerinde Çalışan Elemanlar	4	0,3%
GENEL TOPLAM	**953**	**4,3%**

Kaynak: İPA 2017

İstihdam artışı beklenen meslek grupları tabloda gösterilmiştir. En fazla istihdam artışı beklenen meslek grubu ise 550 kişilik artış ile Tesis ve Makine Operatörleri ve Montajcılardır. En az artış beklenen meslek grubu ise 3 kişilik artış ile Profesyonel Meslek Mensupları'dır.

Çalışan sayısında ilk sırada yer alan Tesis ve Makine Operatörleri ve Montajcılar meslek grubu net istihdam değişim oranında yüzde 6,5'lik bir oran ile ikinci sırada yer almaktadır. Çalışan sayısının da fazla olduğu göz önünde bulundurulursa bu meslek grubunda önemli ölçüde bir artış yaşanması beklenmektedir. Nitelik gerektirmeyen meslekler ikinci sırada en fazla artış beklenen meslek grubu olmasına rağmen net istihdam değişim oranı yüzde 10,3 ile oransal olarak ilk sıradadır.

Tablo 38: En Fazla İstihdam Artışı/Azalışı Beklenen Meslekler

Net İstihdam Artışı Beklenen Meslekler	Net İstihdam Azalışı Beklenen Meslekler
Seramik İmal İşçisi	İzabeci
Mermer Ocakçısı	Büro Memuru (Genel)
Beden İşçisi (Genel)	
İnşaat İşçisi	
Makineci (Dikiş)	
Beden İşçisi (İnşaat)	
Paketleme İşçisi	
Diğer İplik İşçileri Ve Sarıcıları	
Konkasör Operatörü (Kırma-Eleme)	
Fırın İşçisi (Tuğla,Kiremit Ve Benzeri İnşaat Elemanları)	

Kaynak: İPA 2017

Bilecik ilinde gelecek dönem, en fazla istihdam artışı olması beklenen meslekler sırasıyla, Seramik İmal İşçisi, Mermer Ocakçısı, Beden İşçisi (Genel), İnşaat İşçisi, Makineci (Dikiş), Beden İşçisi (İnşaat), Paketleme İşçisi, Diğer İplik İşçileri Ve Sarıcıları, Konkasör Operatörü (Kırma-Eleme), Fırın İşçisi (Tuğla, Kiremit Ve Benzeri İnşaat Elemanları) meslekleri olup, İzabeci ve Büro Memuru (Genel) mesleklerinde ise azalış beklenmektedir.

Geçtiğimiz yıl istihdam artışı beklenen mesleklerle bu yılı karşılaştırdığımızda Beden İşçisi (Genel), Beden İşçisi (İnşaat) ve Makineci (Dikiş) meslekleri istihdam artışı beklenen ilk on meslekte yine yer almaktadır. Buradan Bilecik ili için bu mesleklerin son iki yıldır önemini korumaya devam ettiği anlaşılmaktadır.

Geçtiğimiz yıl istihdam azalışı beklenen mesleklerle bu yılı karşılaştırdığımızda tamamen farklılık göstermektedir. Bir önceki raporumuzda on farklı meslekte istihdam azalışı beklenirken, bu yıl ki sonuçlar yalnızca iki meslekte istihdam azalışını ön görmektedir.

Şekil 28: İşyeri Özellikleri Bakımından NİDO

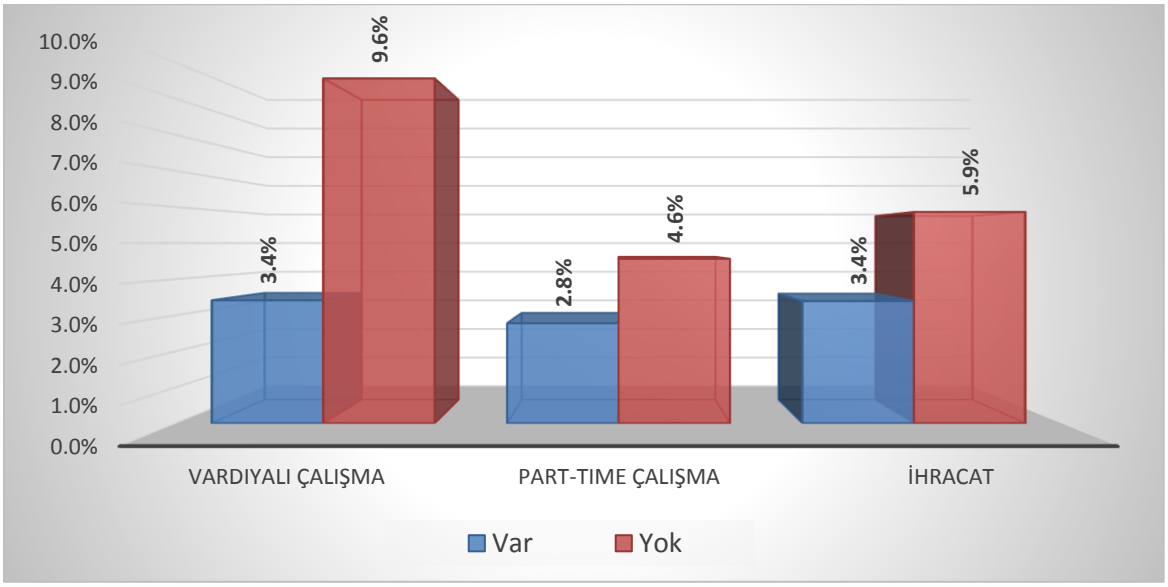

Kaynak: İPA 2017

İşyeri özellikleri bakımından net istihdam değişim oranlarına bakıldığında işyerinin ihracat yapması, vardiyalı çalışma ve part-time çalışma yapması bu özelliğe sahip olmayan işyerlerinin net istihdam değişim oranlarından düşüktür. Ayrıca il geneline ait net istihdam değişim oranının da altında kalmıştır.

SONUÇ

Bilecik İli İşgücü Piyasası Analizi raporunun temel amacı işsizliğin azaltılması ve istihdamın artırılmasına yönelik politikaların geliştirilmesine yardımcı olmaktır. Bu doğrultuda ele alınacak temel husus işgücü arzı ve talebi arasındaki uyumsuzluk, diğer bir ifade ile dengesizliktir. Dengesizliği ortaya çıkartabilmek için ilin işgücü arz ve talep yapılarının birlikte ele alınarak analiz edilmesi gerekmektedir.

Giriş bölümünde de açıklandığı gibi ilin işgücü piyasası arz yapısı ve arzı etkileyen değişkenler eldeki mevcut veriler kullanılarak analiz edilmiştir. Talep boyutunun tespiti için özel bir araştırma düzenlenmiş ve 222 işyerine ulaşılmıştır.

Bilecik ili için başvuru sayısı, 2016 yılında son yedi yılın en yüksek seviyesini görmüştür. Toplam başvuru sayısı 10 bin 103 olarak gerçekleşmiştir. 2016 yılında gelindiğinde 6 bin 664 işgücü talebi alınmıştır. İlimizde İŞKUR vasıtası ile işe yerleştirme 2016 yılı itibari ile 2348 olarak gerçekleşmiştir.

Kurs ve kursiyer göstergelerine göre Girişimcilik kurslarında ve İş Başı Eğitim Programlarına kadın katılımcıların diğer kurs türlerine katılıma göre daha ağırlıklı katılım gösterdikleri görülmektedir. Bunun başlıca nedeni teorik bilgilerden ziyade pratikte fayda sağlayan ve katılımcılarını meslek ya da iş sahibi yapması açısından daha kullanışlı programlar olmasıdır.

Mesleklere göre dağılımda en çok çalışanın olduğu meslek Seramik İmal İşçisi, Dökümcü (Metal) ile Et ve Et Ürünleri İşlemecisi ilk üç sırayı almaktadır. Kadınlarda ve erkeklerde ilk sıra değişmezken Temizlik Görevlisi mesleği kadınların en çok çalıştığı üçüncü meslek olarak karşımıza çıkmaktadır. Erkeklerde ise Çömlek ve Porselen Şekillendirme İşçisi mesleği üçüncü sıradadır.

Beden işçisi (genel) ve beden işçisi (temizlik) meslekleri, en çok kayıtlı işsizin olduğu meslekler olarak görülmektedir. Açık işe sahip mesleklerde; Beden İşçisi (Genel), Seramik İmal İşçisi, makineci (Dikiş), Mermer İşçisi, Güvenlik Görevlisi, Forklift Operatörü, Mekanik Bakım Onarımcısı, Temizlik Görevlisi, Gaz Altı Kaynakçısı ve Cam Mamul İmalatçısı meslekleri ön plana çıkmaktadır. İşsizlik ödeneğini hak edenler incelendiğinde ise beden işçisi (genel), Seramik İmal İşçisi ve Beden İşçisi (Temizlik) meslekleri ön plana çıkmaktadır. Bu kapsamda değerlendirildiğinde nitelik gerektirmeyen mesleklerde iş kaybı ya da iş değiştirme daha sık karşımıza çıkmaktadır.

Bilecik İlinde genel olarak üretim bazlı firma sayısının artması, bu işyerlerinde çalışacak işgücünün artmasına neden olacağı için bu durumda ilişkili sektörlerinde büyümesine neden olmaktadır. İlde İmalat, Elektrik, Gaz, Buhar ve İklimlendirme Üretimi ve Dağıtımı ile İdari ve Destek Hizmetleri sektörleri ortalama çalışan sayıları açısından ilk sıralardadır. İş yeri sayısına göre ön plana çıkan sektörler; İmalat, İnşaat ile Toptan ve Perakende Ticaret; Motorlu Kara Taşıtlarının ve Motosikletlerin Onarımı sektörleridir. Çalışan sayıları açısından bakıldığında ise sırasıyla İmalat, Madencilik ve Taş Ocakçılığı ile Toptan ve Perakende Ticaret; Motorlu Kara Taşıtlarının ve Motosikletlerin Onarımı sektörleri ön plandadır.

Araştırmanın yapıldığı dönemde ilimizde 409 açık iş bulunmaktadır. Sektörel bazda bakıldığında ise İmalat sektörü 263 açık iş ile ilk sırada yer alırken, ardından sırasıyla 51 açık iş

ile Konaklama ve Yiyecek Hizmetleri Faaliyetleri ve 45 açık iş ile Madencilik ve Taş Ocakçılığı sektörleri yer almaktadır.

Açık işlerde olduğu gibi İmalat, Konaklama ve Yiyecek Hizmetleri Faaliyetleri ile Madencilik ve Taş Ocakçılığı sektörlerinde TGÇM (Temininde Güçlük Çekilen Meslek) işveren sayısı yüksektir. Bu sonuçlar bize açık iş bildiren işyerlerinin söz konusu işlerde eleman temininde güçlük çektiğini de göstermektedir. Bu bağlamda Bilecik İlinde belirtilen sektörlerin, gerek iş arayanlar gerekse mesleki yeterlilik belgesi verme yetkisi olan kurum ve kuruluşlar açısından ele alınması faydalı olacaktır.

Sanatkârlar ve İlgili İşlerde Çalışanlar ile Tesis ve Makine Operatörleri meslek gruplarında temininde güçlük çekilen eleman sayısında yoğunluk bulunduğu görülmektedir.

TGÇM nedenleri meslek bazında farklılık göstermektedir. Bununla birlikte TGÇM nedenleri ayrıntılı olarak ele alındığında; bu meslekte işe başvuru yapılmaması, gerekli mesleki beceriye/niteliğe sahip eleman bulunamaması ve yeterli iş tecrübesine sahip eleman bulunmaması nedenlerin işgücü piyasasında çalışanların yeterli seviyede olmadığını göstermektedir. Bu bağlamda temininde güçlük çekme durumu, sektörler, meslekler ve nedenler birlikte düşünüldüğünde kayıtlı işsizlere belirtilen sektörler ve meslekler için gerekli beceri/niteliği kazandıracak kurs/eğitimlerin verilmesi faydalı olacaktır.

Bilecik ilinde, araştırma döneminde görüşülen işyerlerinin yüzde 42,6'sı gelecek dönem için herhangi bir fikir belirtememiş iken, yüzde 31'i istihdam artışı beklemektedir. İlimizde yüzde 24,5 oranındaki işyerleri istihdamın değişmeyeceği görüşünü savunmuştur. Son olarak görüşülen işyerlerinin yüzde 1,8'i istihdamda azalış öngörmektedir. Net istihdam değişim oranına baktığımızda ise yüzde 4,3 oranında istihdam artışı beklenmektedir. Bu da ilimiz için yaklaşık 953 kişilik ek istihdam anlamına gelmektedir.

Tüm bu veriler ışığında Bilecik'te İŞKUR'un katkısı şu şekilde değerlendirilebilir;

Araştırma döneminde görüşülen işyerlerinin yüzde 71,8'i İŞKUR hizmetlerinden faydalandığını ifade etmiştir. Bu oran yüzde 55,4 olarak gerçekleşen Türkiye ortalamasının oldukça üzerindedir. İŞKUR hizmetlerinden yararlanan bu işyerleri en çok yüzde 93,7 ile eleman talebi hizmetinden yararlanmıştır. Bu durum İŞKUR'un istihdam açısından Bilecik ili için ne denli önemli bir belirleyici faktör olduğunu açıkça göstermektedir.

EKLER

EK: 2017 YILI İŞGÜCÜ PİYASASI ARAŞTIRMASI İŞYERİ BİLGİ FORMU

İŞKUR

2017 YILI İŞGÜCÜ PİYASASI ARAŞTIRMASI

2017 YILI İPA İŞYERİ BİLGİ FORMU

Sayın İşyeri Yetkilisi,

Türkiye İş Kurumu (İŞKUR) tarafından gerçekleştirilecek olan işgücü piyasası araştırması ile ilimizde istihdam ve işsizlik sorununun çözümü için işgücünün yapısı, sektörler bazında personel, eğitim, nitelik vb. ihtiyaçlarının belirlenmesine yönelik bilgi derlenmesi amaçlanmaktadır.

Bilgi Verme ve Gizlilik

1- Kurum ve kuruluşlardan alınan bu bilgiler, yalnızca istatistiksel çalışmalarda kullanılmak amacıyla toplanmakta olup, gizliliği 4904 sayılı Türkiye İş Kurumu Kanunu ile teminat altına alınmıştır. Kanun uyarınca sizden alınan bu bilgilerden şahsınıza özel olanlar; idari, adli ve askeri hiçbir organ, makam, merci veya kişiye verilemez, istatistik amacı dışında kullanılamaz.

2- 4904 sayılı Türkiye İş Kurumu Kanunu'nun 21 inci maddesi gereğince Kurum tarafından, kamu ve özel kesim işyerlerinden iş ve işgücü konularında bilgi istenildiğinde, belirtilen süre içinde bilgi verilmesi zorunludur. Bildirim yükümlülüğüne aykırı hareket eden özel kesim iş-yerlerine 3.114 TL (üçbinyüzondört Türk Lirası) İdari Para Cezası verilir.

3- İşverenlerden toplanan bilgiler, Kurum hizmetlerinden başka amaçla kullanılamaz. **İkinci fıkraya aykırı davrananlar hakkında Türk Ceza Kanunu'nun 136 ncı maddesi hükümleri uygulanır.**

Kapsam

İşyeri Bilgi Formunun, işyeri sahibi veya ortakları, insan kaynakları, personel, işyeri veya muhase-be müdürleri tarafından doldurulması gerektirmektedir. Yukarıdaki açıklamalar doğrultusunda bilgi formunu doldurarak verdiğiniz bilgiler ve araştırmaya yapmış olduğunuz katkılardan dolayı teşekkür eder, saygılar sunarız.

İŞYERİ BİLGİLERİ

Ornek No	:.....
Işyerinin Yasal Unvanı	:.....

1

ADRES BİLGİLERİ

İL /İLÇE :.....
MAHALLE: .....
CADDE/SOKAK :.....
İÇ/DIŞ KAPI NO :.....
TELEFON/FAKS/E-POSTA :.....

FORMU CEVAPLAYAN İŞYERİ YETKİLİSİNİN

Adı-Soyadı : ..... Unvanı :.....
Tarih : ..... Telefonu : .....
E-Posta :..... İmza/Kaşe: .....

Bu kısım Çalışma ve İş Kurumu İl Müdürlüğü'nde Bilgi Formunun uygulamasından sorumlu olan "kamu görevlilerince" doldurulacaktır.

BU İŞYERİ BİLGİ FORMU ZİYARETÇİ VE KOORDİNATOR EL KİTABI OKUNDUKTAN SONRA UYGULANMIŞ VE VERİ GİRİŞİ ZİYARETÇİ VE KOORDİNATÖR EL KİTABINA UYGUN YAPILMIŞTIR.

	ZİYARETÇİ	KONTROLÖR	VERİ GİRİŞ PERSONELİ
Adı-Soyadı			
Tarih			
İmza			

1) İşyerinizin kuruluş tarihini yıl olarak belirtiniz.

.....

2) İŞKUR'un hizmetlerinden faydalanıp faydalanmadığınızı belirtiniz.

Evet ☐ Hayır ☐ (4. Soruya geçebilirsiniz)

3) İŞKUR'un hangi hizmetlerinden faydalandığınızı belirtiniz.
(Birden fazla seçenek işaretlenebilir) (Cevapladıktan sonra 5. Soruya geçebilirsiniz)

Eleman Talebi ☐
Çalışanların Mesleki Eğitimi ☐
Kısa Çalışma Ödeneği ☐
İşbaşı Eğitim Programları ☐
Mesleki Eğitim Kursu ☐
Danışmanlık ve Yönlendirme ☐

4) İŞKUR'un sunmuş olduğu hizmetlerden faydalanmama nedeninizi belirtiniz.

☐ İŞKUR hizmetlerinden haberdar değilim.
☐ İŞKUR'un sunduğu hizmetlere ihtiyaç duymadım.
☐ İŞKUR'un sunduğu hizmetlere diğer kaynaklardan ulaşıyorum.
☐ Diğer (Belirtiniz).....

5) İşyerinizde vardiyalı çalışma yapılıp yapılmadığını belirtiniz.

Evet ☐ Hayır ☐

6) İşyerinizde ihracat yapılıp yapılmadığını belirtiniz.

Evet ☐ Hayır ☐

7) İşyerinizde kısmi süreli (part-time) çalışanın olup olmadığını belirtiniz.

Evet ☐ Hayır ☐

↓

(.....kişi kısmi süreli çalışmaktadır)

BÖLÜM I- MEVCUT İSTİHDAM

8) İşyerinizde çalışmakta olan mevcut personeli fiilen yaptıkları işlere göre sıralayınız?

Yapılan iş (Örnek; mimar, ziraat mühendisi, harita teknikeri, buldozer operatörü, sekreter, taşıma işçisi vb.)	Kadın Çalışan Sayısı	Erkek Çalışan Sayısı	Toplam Çalışan Sayısı
TOPLAM			

BÖLÜM II-AÇIK İŞLER

9) Şu an işyerinize herhangi bir yolla eleman arıyormusunuz?

9.1) Eleman aramıyoruz. → 10.Soruya geçiniz.

Eleman Aranılan Meslekler	Toplam Açık Iş Sayısı	Talep Edilen Asgari Eğitim Düzeyi 1. Lise altı 2. Çıraklık 3. Genel lise 4. Meslek L. 5. Meslek yüksekokulu 6. Lisans 7. Lisansüstü 8. Herhangi bir eğitim düzeyi aramıyorum.	Açık işiniz için cinsiyet tercihini belirtiniz? 1. Kadın 2. Erkek 3. Cinsiyet önemli değil	Talep Edilen Beceriler * 1. Bilgisayar kullanımı 2. Fiziki ve bedensel yeterlilik 3. Hesap yapabilme (Analitik beceri) 4. İletişim ve ifade yeteneği 5. Proje tabanlı çalışma 6. Satış ve pazarlama becerisi 7. Sorun çözme ve inisiyatif alabilme 8. Takım çalışması 9. Yabancı Dil 10. Yeterli mesleki/teknik bilgi ve tecrübe			Ilgili meslekteki açık işinizi hangi yolla arıyorsunuz ** 1. Akraba-Eş Dost 2. Gazete-İlan, vb. 3. İnternet-Sosyal Medya 4. İŞKUR aracılığıyla 5. Kendi çalışanlarım aracılığıyla 6. Ozel Istihdam Büroları		
				1	2	3	1	2	3

*Önem derecesine göre **EN FAZLA** 3 beceriyi 1'den başlayarak SIRALAYINIZ. (1- En önemli)
Kullandığınız arama kanallarından **EN AZ 1 tanesini işaretleyiniz.

BÖLÜM III - 30 NİSAN 2018 TARİHİ İTİBARİYLE ÇALIŞAN SAYISINDA NET DEĞİŞİKLİK OLACAĞI DÜŞÜNÜLEN MESLEKLER

10) 30 Nisan 2018 tarihi itibariyle işyerinizde herhangi bir meslekte net istihdam artışı bekliyor musunuz?	Evet ☐ →	10.1'e geçiniz.
	Hayır ☐ →	11. soruya geçiniz.
	Fikrim Yok ☐ →	11. soruya geçiniz.

10.1) 30 Nisan 2018 tarihi itibariyle işyerinizde çalışan sayısında net istihdam artışı olacağını düşündüğünüz meslekleri belirtiniz?

Net istihdam ARTIŞI olacağını düşündüğünüz meslekler	Net sayısal artış

11) 30 Nisan 2018 tarihi itibariyle işyerinizde herhangi bir meslekte net istihdam azalışı bekliyor musunuz?	Evet ☐ →	11.1'e geçiniz.
	Hayır ☐ →	12. soruya geçiniz.
	Fikrim Yok ☐ →	12. soruya geçiniz.

11.1) 30 Nisan 2018 tarihi itibariyle işyerinizde çalışan sayısında net istihdam azalışı olacağını düşündüğünüz meslekleri belirtiniz?

Net istihdam AZALIŞI olacağını düşündüğünüz meslekler	Net sayısal azalış

BÖLÜM IV - ELEMAN TEMİNİNDE GÜÇLÜK ÇEKİLEN MESLEKLER

12) Son 1 yıl içerisinde işyerinizde eleman temininde güçlük çektiğiniz meslekleri ve bu meslekler-de temininde güçlük çektiğiniz eleman sayısını belirtiniz?

12.1) Eleman temininde güçlük çektiğimiz meslek yok. → 13.Soruya Geçiniz.

Eleman Temininde Güçlük Çekilen Meslekler	Temininde Güçlük Çekilen Eleman Sayısı	Temininde Güçlük Çekilme Nedeni* 1. Bu meslekte **yeterli** işe başvuru yapılmaması 2. Gerekli Mesleki beceriye/niteliğe sahip eleman bulunamaması 3. Yeterli iş tecrübesine sahip eleman bulunamaması 4. Çalışma ortam ve şartlarının beğenilmemesi 5. Talep edilen ücretin yüksek olması 6. Vardiyalı çalışma olması					
		1	2	3	4	5	6

*Birden Fazla Seçenek İşaretlenebilir.

BÖLÜM V – İŞGÜCÜ PİYASASINA GENEL BAKIŞ

13) Şu anda herhangi bir istihdam teşvikinden yararlanıyor musunuz?

Evet ☐ Hayır ☐

14) İşyerinizde Geçici Koruma Statüsünde (Suriyeli, Irak) işgücü istihdam etmek (çalışma iznine tabi olarak) ister misiniz?

Evet ☐ Hayır ☐

15) Büyükanne ödeneğinin yaygınlaştırılmasının kadınların işgücü piyasasına girişini arttıracağını düşünüyor musunuz?

Evet ☐ Hayır ☐ Etkilemez ☐

16) Kıdem tazminatına ilişkin yeni bir düzenleme yapılmasını ister misiniz?

Evet ☐ Hayır ☐ Fikrim Yok ☐

17) Kıdem Tazminatı uygulamasının Devlet garantisindeki bir fona devredilmesi hakkındaki düşüncenizi belirtiniz.

Olumlu ☐ Olumsuz ☐ Fikrim Yok ☐

18) 2016 yılında getirilen doğuma bağlı izinlerin kadın istihdamını nasıl etkilediğini/etkileyeceğini belirtiniz.

Olumlu ☐ Olumsuz ☐ Değişmeyecek ☐

19) Sendikaların işgücü piyasasına ilişkin politikalar üretimine katkısının olduğunu düşünüyor musunuz?

Evet ☐ Hayır ☐

2017 Yılı İşgücü Piyasası Araştırmasına yaptığınız katkıdan dolayı teşekkür ederiz.
İşveren/İşveren Temsilcisi görüşleri:
Ziyaretçinin görüşleri: